

VERHALEN VAN JONGEREN!

HvA-studenten
van de minor
Migratievraagstukken

Hogeschool van Amsterdam

Lectoraat Diversiteitsvraagstukken
inholland
hogeschool

VERHALEN VAN JONGEREN!

**HvA-studenten
van de minor
Migratievraagstukken**

Deze publicatie is mede mogelijk gemaakt door
de opleidingen Bestuurskunde en Sociaal Juridische
Dienstverlening van de Hogeschool van Amsterdam
en het Lectoraat Diversiteitvraagstukken
van Hogeschool Inholland

Vormgeving: Masha Brzhezinskaia
www.mozaiko.nl

© 2021 Amsterdam
Hogeschool van Amsterdam en Hogeschool Inholland

Hogeschool van Amsterdam

Lectoraat Diversiteitsvraagstukken

inholland
hogeschool

INHOUD

Voorwoord	7
Hajar	10
Romy	16
Dean	24
Julia	32
Jonne	42
Sara	54
Youssra	64
Tiffany	72
Rania	88
Maryam	100
Laila	106
Martijn	118
Eram	128
Maceo	136

Audrey_____140

George_____148

Tania_____156

Bart_____166

Berber_____172

Denise_____184

Margo_t_____196

Portia_____204

Matthijs_____214

Foton_____224

Hilde_____236

Isa_____242

**'Mensen leren elkaar pas echt kennen als ze
elkaars verhaal weten' (Mohring , 2007).**

VOORWOORD

Het afgelopen half jaar waarin de minor Migratievraagstukken heeft plaatsgevonden, was een buitengewoon half jaar. Door de Covid19 crisis waren 'gewone' lessen onmogelijk en vonden die of in gesplitste groepen of online plaats.

Voor een minor als Migratievraagstukken, waar het delen van (levens)verhalen en ervaringen een heel belangrijk element is, betekende het ontbreken van 'echt contact' met de groep een groot gemis. Desalniettemin kunnen we constateren dat er in het contact dat er wel mogelijk was veel is gedeeld en met oprechte interesse in de leef- en denkwereld van de medestudenten is geluisterd naar elkaar en de studenten elkaar hebben bevraagd. Aan het einde van de collegereeks hoorden we vaak dat de lessen de studenten hadden verrijkt omdat het een inkijkje bood in de levens van leeftijdsgenoten, een inkijkje die anders nooit zou hebben plaatsgevonden.

Met veel bewondering hebben we dan ook de levensverhalen gelezen van de studenten die de minor Migratievraagstukken hebben gevolgd, resulterend in dit prachtige boekje dat alweer de derde editie is.

Binnen de minor Migratievraagstukken bieden we meerdere perspectieven op het actuele fenomeen van migratie in Nederland: historisch, juridisch, sociologisch, politiek en psychologisch. Onze studenten groeien op in een superdiverse samenleving. En die diversiteit ervaren ze soms van heel dichtbij en soms vrijwel niet. De diversiteit aan etnische, culturele en religieuze achtergronden of diversiteit als het gaat om iemands sociaal economische klasse, zijn of haar geaardheid of ervaringen die iemand op doet in zijn of haar jeugd, kan bij studenten leiden tot verwondering of verbinding, maar ook tot groepsvorming of zelfs tot conflict. We zien al jaren dat het politiek maatschappelijke debat in Nederland eveneens zijn weerslag heeft op de beleving van jongeren als het gaat om diversiteit binnen de samenleving en binnen de hogeschool.

Tijdens het vak De Ontvangende Samenleving hebben we de studenten gevraagd hun levensverhaal op te schrijven met daarbij een focus op relevante ervaringen in hun leven die hebben bijgedragen aan wie ze op dit moment 'zijn' en hun ervaren identiteit en positie in de Nederlandse samenleving. Hoe verhouden hun individuele levens zich tot vraagstukken rond migratie en diversiteit en welke ervaringen zijn bepalend geweest voor de wijze waarop ze op dit moment in het leven staan? Tijdens de colleges hebben we uitgebreid stilgestaan bij deze ervaringen en verhalen en zijn nieuwe perspectieven op elkaar en de samenleving ontwikkeld.

Net als de vorige edities bevat dit boek prachtige, persoonlijke, ontroerende en heel betekenisvolle verhalen over de

leefwereld van onze studenten, waarbij keer op keer blijkt dat identiteitsvorming in een superdiverse samenleving laveren en balanceren betekent. Laveren en balanceren tussen enerzijds het gevoel te (willen) behoren tot bepaalde groepen en anderzijds iemands individuele beleving, de eigen doelen en dromen, die elkaar soms aanvullen en versterken, maar ook kunnen zorgen voor innerlijke conflicten en loyaliteiten die heen en weer gaan.

We zijn heel trots op de openheid en kwetsbaarheid die onze studenten via deze verhalen laten zien en hopen dat de lezers van deze verhalenbundel door de veerkracht en het optimisme van deze jongeren raken geïnspireerd.

Amsterdam,
januari 2021

Machteld de Jong
Marco Hofman

De minor Migratievraagstukken

wordt verzorgd door:

Eelco van Wijk
Emina Midzic
Hendrik Jan Walrave
Jean Tillie
Machteld de Jong
Marco Hofman

HAJAR

3 februari 1999 om 00:13. Het moment dat ik geboren werd. Geboren in het Jeroen Boschziekenhuis in 's-Hertogenbosch. In het huis waar ik ben opgegroeid met mijn 2 zussen, broer en ouders.

Een speels en fanatiek kind was ik. Ik speelde graag buiten en graag met andere.

Mijn moeder die boos werd als ik te vaak buiten speelde, maar tegelijkertijd ook boos werd

als ik te veel televisie keek. Ik was de jongste thuis, dus ik kwam snel weg met dingen.

Ik was soms wel verwend. Vaak was ik echt een vaders-kindje, maar ook een moederskindje. Als familieleden mij zien pesten ze mij nog altijd. Ze doen me dan na hoe ik al klein meisje mijn moeder ging roepen als ik haar nodig had of mijn broers en zussen mij pesten.

Ik speelde vroeger graag buiten. Als kleine meisje ging ik graag op onderzoek uit met mijn vriendjes. We speelde veel buiten en het was een groot groepje. Als ik denk aan mijn buitenspelvriendjes van vroeger merk ik al snel dat ik voornamelijk om ging met kinderen met een migratieachtergrond. Het waren dan voornamelijk kinderen met een Marokkaanse achtergrond. Ik kan me goed herinneren dat wij niemand buitensloten. Als kindjes met ons mee wilde buitenspelen mocht dat altijd. Stiekem naar het pleintje waar ik eigenlijk niet mocht komen van papa en mama. Waar we van de takken die we vonden een hut gingen maken. Parfum maakte van aarde, bloemetjes en al het andere wat we konden vinden.

Als ik terugdenk aan mijn jeugd denk ik aan een zorgeloos leven. Op school merkte ik heel erg dat ik anders was dan mijn klasgenootjes. Het vieren van Kerst en Sinterklaas werd bijvoorbeeld niet bij mij thuis gedaan. Daardoor merk je als kind dat het bij jou thuis anders gaat dan bij andere. Ik moest me daardoor aanpassen. Ik wilde ook cadeautjes met Sinterklaas en Kerst, maar dat gebeurde niet.

Ik trok mijn schoenen en jas aan en ga naar mijn zus toe. 'Wanneer gaan we nu naar buiten?' Mijn zus is vijf jaar ouder dan ik, maar we gingen vaak samen buitenspelen. Of nou ja, zij ging kletsen met haar vriendin en ik speelde buiten met haar zusje. Op onderzoek uit. Nieuwe kinderen leren kennen en op onderzoek uit. Mijn vriendinnetje was van Servische afkomst. Vaak haalde we nog vrienden en vriendinnen op van Marokkaanse afkomst. We waren allemaal van ongeveer dezelfde leeftijd. De autochtone Nederlandse kinderen speelde niet met ons. Als

ik hierna terugkijk is dat wel een beetje vreemd. Hoe komt het nu eigenlijk dat we geen autochtone Nederlandse kinderen in ons buitenspel groepje hadden?

Op school speelde ik met iedereen uit de klas. Ik zag geen verschil in afkomst. Ik wist dat ik anders was dan de autochtone Nederlandse kinderen. Ik merkte al heel snel dat mijn klas andere normen en waarden mee kreeg van thuis. Ik was op het begin van mijn basisschool tijd heel sociaal en speelde graag met alles en iedereen. Maar hier kwam verandering in nadat de klassen gehusseld werden. Ik kwam terecht bij de minder diverse groep met voornamelijk Nederlandse kinderen. Ze vonden mijn naam op een of andere manier grappig en begonnen mij hiermee te pesten. Hachee noemde ze me dan. Ze zagen mij als anders en spotten daardoor ook vaak met bijvoorbeeld de taal die ik heb meegekregen van thuis.

Ik was vaak alleen en werd buitengesloten. Ik vond het niet meer leuk om naar school te gaan, omdat ik me alleen voelde. Ik wist dat ik anders was en wilde daarvoor graag in de klas met mijn 'soort' genoten. Dan zou ik me minder alleen voelen. Mijn school en leraar wisten hiervan af, maar ze kozen er toch voor om niks te doen. Ze lieten het pesten toe en ik ook.

Ik zei wel vaak wat terug, maar dat werkte juist averechts. Ik werd door deze ervaring minder open en wilde niet echt meer persoonlijke dingen delen. Het doet er toch niet toe dacht ik dan. Ik trok me steeds meer terug en dat merkte ik op de middelbare school nog heel erg. Ik kwam toen ik klassen terecht met meer diversiteit. Ik voelde me wel meer geaccepteerd, maar ik bleef nog altijd wel gesloten. Ik zei alleen iets als ik iets moest zeggen.

Op mijn zestiende begon ik mezelf steeds meer te ontwikkelen. Ik werd socialer en meer extravert. Ik voelde me lekkerder in mijn vel. Dit komt, omdat ik het besef had dat ik nooit helemaal geaccepteerd zal worden als persoon. Men zal je altijd in een hokje gaan plaatsen. Ik ben mijzelf gaan accepteren voor de persoon die ik ben. Ik durf mezelf open te stellen en meer van mezelf te laten tonen. Ik merk nog altijd wel dat er anders naar mij gekeken wordt, maar dat is normaal geworden. Het leven in twee culturen is heel lastig.

Aan de ene kant heb je je ouders en familie die je vertellen dat je Marokkaans bent. Waarvan je ook de Marokkaanse normen en waarden meekrijgt. Nederlandse mensen zien mij vaak ook als Marokkaanse en niet als een Nederlandse. De eerste vraag die je meestal krijgt van autochtonen Nederlanders is vaak 'wat is je afkomst?' ik vind deze vraag altijd heel dubbel, want ik ben gewoon geboren in Nederland, ik ben opgegroeid in Nederland, ik studeer hier, ik werk hier mijn leven is hier.

Maar toch voel ik me wel Marokkaans en anders dan de andere. In Marokko daarentegen voel ik me weer Nederlands. Mijn normen en waarden komen niet overeen met de autochtonen bevolking van Marokko. Ik word daar ook gezien als anders. Men ziet meteen dat ik uit het buitenland kom en behandelen mij gelijk anders. Ik spreek de taal, maar ook niet geweldig. Mijn woordenschat is niet zo breed en ze horen een accent. Maar dat niet alleen. Ze zien aan je dat je uit het buitenland komt.

Ik liep eens met mijn moeder en zus langs een caf  tje in de stad. Ik had voor mijn gevoel de meest normale kleren aan en we waren op het moment alle drie stil. Er zaten daar een aantal mannen en een van de mannen sprak mij met een accent aan: ‘Hallo, alles goed?’

Ik schrok er even van. Ik dacht bij mezelf: ‘waarom word ik hier gezien als de buitenlander?’

In Nederland ben ik de Marokkaan en de buitenlander en in Marokko is dat ook het geval.

Ik kan mijzelf daarom niet volledig Marokkaans voelen, maar ook niet volledig Nederlands. Het gevoel van anders te zijn kwam vooral op het moment dat ik mijn hoofddoek ging dragen. Dit was anderhalf jaar terug. De Ramadan was begonnen en ik besloot om de hoofddoek op te doen en mezelf bedekt te kleden. Ik werk al sinds mijn 17e bij de Coöp Supermarkt. De supermarkt is een buurtsupermarkt dus er komen wel vaak vaste klanten. Vele van hen ken je en heb je ook weleens gesprekken mee. Toen ik mijn hoofddoek ging dragen werkte ik er al drie jaar. Vaste klanten die voorheen normale gesprekken met mij voerden deden dat niet meer. Diezelfde klanten die mij zelfs niet herkennen, omdat ze voor mijn gevoel niet verdere kijken dan de hoofddoek. ‘Ben je nieuw hier?’, hoorde ik dan van ze. Pas als ik ze vertelde dat ik hier heel lang werkte en dat ik nu een hoofddoek draag herkende ze me weer. Dan vertelde ze hoe jammer ze het vonden dat ik een hoofddoek draag en dat ik veel mooier ben zonder hoofddoek. Ik vond dit vaak heel jammer om te horen. Ik stond achter mijn keuze om mijn hoofddoek te dragen. Mensen in mijn nabije omgeving, Moslim en niet-Moslim, waren trots op mij dat ik mijn hart ging volgen.

Dan vind ik het jammer dat mensen al vaak snel een oordeel klaar hebben staan als het niet aansluit op hun denk-

wijze en ideologie. Ik krijg ook heel veel positieve dingen van mensen te horen. Mensen die geïnteresseerd zijn in waarom ik de hoofddoek ben begonnen te dragen en dat zij het jammer vinden dat men raar reageert als men een hoofddoek draagt.

Bij de minor migratievraagstukken merk ik ook dat er meer begrip is voor diversiteit.

Men vindt het niet zo raar dat ik bijvoorbeeld een hoofddoek draag. Dit kan ook door de omgeving komen. Ik woon zelf nu in 's-Hertogenbosch en studeer in Eindhoven.

In Den Bosch en Eindhoven wordt diversiteit minder goed geaccepteerd voor mijn gevoel dan in Amsterdam. Wel denk ik dat hier steeds meer verandering in komt. Het is meer geaccepteerd om te werken met een hoofddoek bijvoorbeeld.

Als ik het vergelijk met de tijd van dat mijn vader een leven op ging bouwen in Nederland merk je al wel snel verschil. De buitenlanders die naar Nederland kwamen in de tijd dat mijn vader hier naartoe kwam werd als positief gezien nog. Dit veranderde dan ook weer toen men met hele gezinnen naar Nederland kwamen en er een crisis kwam. Mijn vader ziet sterke verbeteringen met betrekking tot diversiteit. Het is niet meer zo verdeeld en men accepteert elkaar beter. Omdat er in Amsterdam zo veel diversiteit is, is men dat beter en sneller gaan accepteren voor mijn gevoel. Men ziet het als iets normaal en iets wat Amsterdam, Amsterdam maakt.

ROMY

Ik pak mijn sleutels, doe ze in mijn tas en ren snel de deur uit. Ik ben weer is iets te laat van huis weggegaan maar ik kom nog net op tijd aan bij de bushalte. Ik zie mijn vriendin al staan en samen stappen wij de bus in. Het is erg druk in de bus en bijna iedereen heeft dezelfde bestemming. Dit is goed te zien aan alle fanny packs, sweaters en zonnebrillen in de bus. Vandaag is een mooie dag. Vandaag gaan wij weer naar een festival.

Eén van mijn favoriete plekken in mijn leven is op een festival. Ik vind zo'n dag heerlijk. Niet alleen omdat ik een gezellige dag heb met mijn vrienden en lekker kan dansen maar vooral omdat ik een festival zie als een soort utopie van de echte wereld. Op een festival is iedereen vrolijk, iedereen doet aardig tegen elkaar, je voelt je vrij, je ontmoet nieuwe mensen en het lijkt wel alsof iedereen vrienden van elkaar is. Dat is wat ik

in de echte wereld ook meer zou willen zien, zo zou iedereen moeten zijn. Alleen zijn er op een festival vaak verdovende middelen in het spel en om nou aan iedereen aan te raden om elke dag verdovende middelen te gebruiken lijkt mij ook niet de ideale oplossing.

Ik wil jullie in dit verhaal meenemen in mijn leven. Hoe ben ik geworden wie ik nu ben? Ik zal dit aan de hand doen van drie belangrijke plekken in mijn leven namelijk IJmuiden, Driehuis en Amsterdam. Het strand, goeie vis en Tata Steel Ik ben opgegroeid en woon nu nog steeds in IJmuiden. Voor de mensen die dit niet kennen, dit is qua inwoners een kleine stad en qua grootte een dorp. Het ligt zo'n 7 kilometer ten noorden van Haarlem en binnen 20 kilometer zit je in Amsterdam. Hoe ouder ik word des te sterker de drang wordt om hier weg te gaan. Begrijp me niet verkeerd, ik heb een heerlijke jeugd hier gehad maar ik merk toch dat ik alles hier wel heb gezien en dat ik toch net iets anders ben dan de meeste inwoners van IJmuiden. Mijn ouders zijn allebei in IJmuiden geboren en hebben hier ook hun hele leven gewoond. Ze kenden elkaar al een tijdje voordat ze iets met elkaar kregen maar hadden toen allebei een relatie met iemand anders. Op een avond in een kroeg in IJmuiden zo'n 26 jaar geleden kwamen ze elkaar weer tegen en deze keer waren ze allebei single. Van het een kwam het ander en ik was geboren. Ik maakte nu even een sprong van 5 jaar maar ik heb dan ook geen tijd om alles te vertellen.

IJmuiden zou je kunnen typeren als een kleine multiculturele stad. Verschillende etnische groepen en culturen zijn er namelijk genoeg. Echter leven deze groepen nog best

gesegregeerd in IJmuiden. Zo zijn de Oost-Europeanen voornamelijk in IJmuiden-Noord te vinden, de witte

Nederlanders veel in IJmuiden-Zuid en grote groepen van onder andere Marokkanen, Turken en Irakezen in Zeewijk. Het was misschien dan ook al te verwachten maar ik woon in IJmuiden-Zuid. Mijn basisschool staat ook in deze wijk en ik heb in mijn jeugd dan ook niet veel contact gehad met verschillende culturen. Ik heb zoals ik al zei een fijne jeugd gehad. Ik had vrienden en familie die van mij hielden, genoeg geld om leuke dingen te doen en ik kon goed meekomen op school en kreeg zelfs extra uitdaging van mijn docenten.

Op de basisschool zat ik in de klas met allemaal witte Nederlandse jongens en meisjes.

Er was echter één jongetje die zwart haar had, een andere achternaam dan de witte Nederlanders en ouders die soms een andere taal spraken. Als kind valt zoiets je op en ik weet dan ook nog precies wat zijn achternaam was en hoe je dit spelt, en geloof me dat was niet makkelijk voor mij. Ik denk eerlijk gezegd dat dat één van de weinige momenten was in mijn jeugd dat ik in contact kwam met de multiculturele samenleving.

Toen ik zeven jaar was werd mijn broertje geboren. Ik wilde al jaren een broertje of zusje en op 22 januari 2007 was het moment eindelijk zo ver. Mijn broertje en ik hebben het altijd goed met elkaar kunnen vinden. Of dit ondanks of dankzij het leeftijdsverschil is weet ik niet precies, wel weet ik dat ik mijzelf nu zie als de tweede moeder van mijn broertje. Ik heb altijd een zorgzaam, zachtaardig en lief ka-

rakter gehad. Ik wil niet zeggen dat dit eigenschappen zijn die een goede moeder zou moeten hebben maar ik denk dat dit voor mij typeert in hoe ik met mijn broertje en anderen omga. Ik probeer hem vaak dingen te leren over andere mensen. Mijn broertje is vaak thuis en gaat niet heel veel met andere mensen om. Ik vind het daarom extra belangrijk dat ik hem leer over de verschillende mensen in de wereld, hoe je met elkaar om moet gaan en de ervaringen die verschillende mensen meemaken.

"Wat de boer niet kent, dat vreet hij niet." Dit is een spreekwoord dat vaak in mijn familie werd gezegd. Mijn opa was namelijk vroeger een boer en hij at ook niks dat die niet kende. Ik denk dat dit spreekwoord niet alleen kan relateren aan voedsel maar ook aan mensen. "Wat de mens niet kent, vertrouwt die niet."

Voor mijn familie waren migranten anders, zij kenden ze niet en zagen ze niet als personen maar als migranten. Mijn familie kreeg informatie over deze nieuwe mensen in Nederland via de televisie, de krant of via andere mensen. We kunnen niet ontkennen dat deze berichtgeving vaak negatief was en helaas nog steeds vaak zo is, ik neem het mijn familie dan ook niet kwaad dat zij een ander beeld hebben over de multiculturele samenleving dan ik nu heb. Wat ik mijn ouders op dit moment wel kwalijk neem is dat zij nog steeds amper interesse tonen in de multiculturele samenleving. Ik ben van mening dat om enigszins tot een beeld van mijn utopie te komen heel Nederland moeite moet doen om elkaar te leren kennen. Om elkaars gedachtegang, cultuur, gebruiken en waarden te accepteren is communicatie nodig. Maak van onbegrip acceptatie.

Vrienden voor even of vrienden voor het leven?

Mijn middelbareschooltijd heeft zes jaar geduurd. Ik kwam aan op het Ichthus Lyceum in Driehuis als meisje van twaalf en ging er weg als “volwassen” vrouw van achttien. Op het Ichthus Lyceum kreeg ik iets meer contact met mensen met een andere afkomst. Helaas nog steeds niet veel en tot op de dag van vandaag heb ik nog steeds maar één vriendin met een andere afkomst dan ik. Het Ichthus Lyceum is een plek voor havo, atheneum en gymnasium leerlingen. Ik zat zelf op het atheneum en had dan ook het vwo-advies gekregen van mijn basisschool docenten. Wat mij opviel is dat het vwo-gedeelte van de leerlingen nogal bestond uit een soort “witte elite”. Vrijwel alle Nederlanders met een migratieachtergrond op de school deden havo. Het was makkelijker om een niveau naar beneden te gaan dan een niveau omhoog op deze school. De weinige leerlingen die dan ook van havo naar vwo kwamen waren vrijwel allemaal wit. Ik weet niet wie het de kinderen van 12 heeft aangeleerd maar op school was al snel sprake van een soort eigendunk. De gymnasten vonden zichzelf het best, hierna kwamen de leerlingen van het atheneum en hierna de havo-leerlingen. Eerlijk gezegd had ik hier tot op dit moment nog niet zo erg over nagedacht. Maar iets om over na te denken is het zeker en wellicht ook iets om nu maar is te gaan veranderen.

Ik vond sommige vakken op vwo-niveau best moeilijk en al vind ik het leuk om te leren heb ik nooit echt een connectie gevoeld met de vakken die ik moest doen op de middelbare school. Wiskunde, economie en Frans hebben mij nou eenmaal nooit echt warm laten voelen. Waar ik wel met

heel veel plezier op terugkijk zijn de vriendschappen die ik heb gemaakt.

In mijn vriendengroep komt dat moederlijke in mij ook weer naar boven. Wanneer een achttien-jarige jongen mama roept naar een andere achttien-jarige kan dit dan ook best gek overkomen. Zo vroeg mijn docent dan ook op dit moment even voor de duidelijkheid of hij het wel tegen mij had. Ik denk echter niet dat het veel duidelijker werd voor mijn docent toen het antwoord "ja" bleek te zijn. De bijnaam mama blijft denk ik voor altijd bij me.

Mijn vrienden zijn de personen waar ik het meest mee deel. Met de vrienden die ik nu heb ben ik al bijna tien jaar bevriend en ik hoop dit voor altijd te blijven. Met hen kan ik over moeilijke onderwerpen praten, van elkaar leren, schreeuwen tijdens het Australisch beerpong spelen, lekker eten maar het belangrijkste van alles weet ik dat ik altijd op ze kan rekenen.

De middelbare schoolperiode was ook de periode dat ik de vriendschappen verbrak die ik op de basisschool had gemaakt. Ik had een hechte meiden vriendengroep die begon toen wij vier jaar waren. Op mijn veertiende kwamen de eerste echte scheuren te zien toen ik er weer is achter kwam wat ze over mij hadden gezegd. In deze vrienden-groep was het namelijk gebruikelijk om over elkaar te roddelen. Meestal zelfs terwijl je aan dezelfde tafel zat maar nooit recht in je gezicht. Deze meiden waren best populair in IJmuiden door hun uiterlijk en extraverte persoonlijkhe-den. Toch was bijna niemand echt positief over ze.

Ze waren gemeen, roddelden altijd en er zat eerlijk gezegd niet heel veel diepgang in de gesprekken die je met ze kon hebben. Ik begon steeds meer afstand te nemen en wilde eerlijk gezegd ook niet dat mensen op zo'n manier naar mij zouden kijken omdat ik bij deze groep hoorde. Op mijn

zestiende verbrak ik definitief de vriendschap na de laatste druppel die was gevallen. Ik merkte dat er een last van mijn schouders viel. Ik was mijzelf aan het veranderen om erbij te horen terwijl ik helemaal niet zo wilde zijn. Op dit moment ben ik nog steeds blij dat ik op dat moment het besluit heb genomen om geen vrienden meer te zijn. Ik kan dan ook zeggen dat ik nu een beter persoon ben dan toen.

De stad met 180 nationaliteiten

Daar sta ik dan, in de vroege ochtend op station Driehuis. Ik kijk naar mijn oude school en de tranen schieten in mijn ogen. Ik heb een aantal weken geleden afscheid moeten nemen van deze school en ik ben nu op weg naar mijn nieuwe school: de Hogeschool van Amsterdam. Een nieuwe stad, een nieuwe school en nieuwe, onbekende mensen.

Voor iemand die last heeft van angstgevoelens zijn zoveel veranderingen best lastig. Ik kan dan ook niet ontkennen dat de overgang van mijn vertrouwde omgeving naar een hele nieuwe omgeving best moeilijk was. Toen ik ook nog eens geen vrienden had gevonden in het eerste jaar van mijn studie bestuurskunde wilde ik eigenlijk gewoon weer lekker terug naar het Ichthus Lyceum. Ik heb ondertussen wel mijn plek gevonden op de Hogeschool van Amsterdam en bij de opleiding bestuurskunde, maar wat ik het allerleukst vind aan de Hogeschool van Amsterdam is de stad Amsterdam. Vroeger zag ik Amsterdam als iets dat heel ver van mijn huis verwijderd was. Een soort andere wereld met ande-

re huizen, grote winkels en heel veel mensen. Die mensen in Amsterdam zijn dan ook datgeen wat ik zo leuk vind aan de stad. Zoveel verschillende mensen met allemaal hun eigen levensverhaal.

Nieuwe mensen ontmoeten vind ik eng, maar ook geweldig. Op dit moment in mijn leven doe ik bijna elke maand wel weer iets nieuws en leer ik nieuwe mensen kennen.

Ik hoop dat de toekomst mij nog veel mooie momenten zal brengen.

Voor de multiculturele samenleving hoop ik dat we in Nederland in de toekomst met trots kunnen kijken naar de multiculturele samenleving. Hoe we met zijn allen goed met elkaar om kunnen gaan in ons kleine landje. Hoe we allemaal aardig voor elkaar zijn en wellicht zelfs allemaal verre vrienden van elkaar. Voor nu blijf ik nog even dromen over mijn utopie en geniet ik ervan op festivals. Maar mijn steentje bijdrage aan de verbetering van de multiculturele samenleving zal ik mijn hele leven blijven doen.

Je best doen is het meeste dat je kunt doen.

DEAN

Mijn naam is Dean. Eenentwintig jaar geleden werd ik geboren in het pittoreske dorpje Rijsenhout, gelegen tussen Hoofddorp en Aalsmeer. Mijn gezin bestaat uit: moeder Lillian, vader Jaap en twee broers: Senn en Kain, die beiden op 8 april jarig zijn (overigens zit er wel twee jaar leeftijdsverschil tussen).

Het dorpje Rijsenhout was een fantastische plek om op te groeien. Veel natuur, rustig, veilig en gelegen aan de Westeinderplassen. Het dorpje telt circa. 8000 inwoners en mijn basisschool was dan ook slechts twee straten verwijderd van mijn woonadres. Op de christelijke basisschool De Immanuel kreeg ik les als kind. Mijn ouders vonden het belangrijk dat ik naar een christelijke basisschool zou gaan. Vooral omdat zij het belangrijk vonden dat ik met

de christelijke waarden werd opgevoed. Daarnaast gingen wij altijd ééns in de drie á vier weken naar de kerk. Een dorpse kerk waar andere naaste familieleden en vrienden ook waren. Wanneer de kerk klaar was dan gingen we met de hele familie een kop koffie en vele wijntjes drinken bij mijn overgrootmoeder.

Vroeger was ik best wel een lastige jongen. Op school behoorde ik altijd tot de drukste kinderen. Daarom moest ik van mijn moeder op elf-jarige leeftijd opeens 'u' tegen iedereen gaan zeggen, want: 'u moet uw mond houden' klonk nog altijd beter dan 'jij moet je mond houden'. Daarnaast vonden mijn ouders het vroeger erg belangrijk dat ik altijd eerlijk was. Iets wat ik vandaag de dag nog steeds probeer na te streven. Als ik globaal op hun opvoeding terugkijk dan denk ik dat 'ruimdenkendheid' wel het centrale begrip is. Zowel in de relatie tussen mijn ouders en mijzelf, als dan wel in elke andere relatie. Die ruimdenkendheid heeft ervoor gezorgd dat ik altijd over alles met mijn ouders kon praten. Geen onderwerp werd vermeden.

Ik woon nog thuis en met veel plezier. Als kind had ik altijd zeer veel hobby's en interesses, al deze interesses vervulde ik met een gezonde dosis fanatisme. Ook verschillende dromen passeerden de revue. Zo wilde ik als kind graag acteur/musicalster worden. Het is alleen dan wel jammer wanneer je dromen niet stroken met je kwaliteiten. En ik kon absoluut niet dansen of zingen. Ondanks dat heb ik verschillende musicalaudities gedaan, zoals die van: Ciske de Rat, Dik Trom en Kruieltje.

Daarnaast tennis ik al sinds jongs af aan. Vroeger had ik een leuk competitieteam en daar ben ik verschillende keren kampioen mee geworden. Ook voetbal en tafeltennis heb ik

een aantal jaren gedaan. Sporten heeft altijd al een groot onderdeel van mijn leven uitgemaakt. Mijn ouders hebben mij altijd erg gestimuleerd in mijn plannen en dromen. Zij reden mij altijd van vereniging naar auditie. Daar ben ik hun enorm dankbaar voor.

Die veilige thuishaven heeft er voor gezorgd dat ik van kinds af aan altijd mijzelf heb durven zijn. Zo kwam ik op veertien-jarige leeftijd uit de kast voor mijn familie. Mijn christelijke overgrootmoeder van 95 jaar was de eerste persoon aan wie ik dat vertelde. Zij moest, moet ik eerlijk toegeven, wel even wennen aan het idee. Als kind was zij speciaal voor mij en zij moest weten wie ik was. Daarna heb ik het aan de rest van mijn omgeving verteld.

Zij hebben hier allemaal, net als mijn vrienden, super positief op gereageerd. Dat was erg fijn voor mij. Daardoor voelde ik mij in die moeilijke levensfase erg geaccepteerd door mijn omgeving. Tegelijkertijd hadden mijn ouders wel altijd een zekere angst voor hoe mijn toekomst eruit zou gaan zien. En dan niet in de zin dat ik geen baan zou vinden vanwege mijn geaardheid, maar meer de zorgen over eventuele incidenten tijdens het uitgaan.

Zij hebben er bijvoorbeeld altijd op gehamerd dat ik met een toekomstige vriend niet hand-in-hand door de stad moet gaan lopen op ongunstige momenten. Misschien hebben zij daarin gelijk, maar je wilt ook gewoon jezelf kunnen zijn.

De multiculturele samenleving lijkt altijd wel in mijn leven te zijn gewenst. Ondanks dat Rijsenhout niet onwijs divers is, ben ik altijd wel met andere bevolkingsgroepen en culturen in aanraking geweest. Op de basisschool had ik altijd al wat gekleurde vriendjes en op de middelbare school in Hoofddorp kwam ik ook met verschillende culturen en her-

komstgroepen in aanraking. Sterker nog, volgens mij had ik cultureel gezien één van de meest diverse vriendengroepen van de school. Met deze vriendengroep ging ik voor het eerst roken, spacecake eten en op vriendenvakantie naar Albufeira. Een andere cultuur of herkomstgroep is voor mij nooit een probleem geweest en ik probeer dan ook altijd naar het individu te kijken. Dit is ook altijd zo geweest. Bovendien hebben mijn ouders mij ook zeer ruimdenkend opgevoed. Wij gingen vaak naar dagjes weg naar verschillende steden in Nederland tijdens het weekend en ook heb ik van jongs af aan veel gereisd met mijn ouders.

Naast vele verschillende vakanties binnen Europa, hebben wij reizen gemaakt naar o.a.: Egypte, Tunesië, Thailand en Mexico. Mijn ouders leerden mij dat reizen en herinneringen maken, erg belangrijk is in het leven. Doordat ik dit in mijn jeugd veel heb meegekregen, vind ik het nog steeds erg belangrijk om op city-trip of reis te gaan wanneer dat kan.

Na mijn havo heb ik een tussenjaar genomen. In dit tussenjaar heb ik eerst hard gespaard en vervolgens ben ik met een vriendin naar Australië gevlogen. Deze vriendin en ik zijn na twee weken in Australië opgesplitst, omdat onze ideeën en omstandigheden omtrent de reis niet genoeg overeenkwamen. Na oud en nieuw in Sydney te hebben gevierd, wat echt een waanzinnige ervaring was, vertrok ik in januari naar Melbourne. Hier heb ik twee Nederlanders ontmoet en daar hebben wij met z'n drieën een 4WD gekocht. Met deze Toyota hebben wij een enorme afstand afgelegd: Melbourne-Adelaide-Alice springs-Perth met uiteindelijk als eindbestemming Darwin. Het was een fantastische ervaring waarin ik geweldige dingen heb gedaan zoals: met walvishaaien gezwommen, gesky-dived en met schilpaden gesnorkeld. Daarnaast heb ik mijzelf beter leren kennen en meer geleerd over het leven en andere culturen. Zo

geloof ik sinds mijn reis naar Australië in de evolutietheorie. In Alice Springs en langs de westkust heb ik namelijk de oorspronkelijke bewoners van Australië ontmoet, de Aboriginals. Zij hebben erg brede voorhoofden en grote kaaklijnen. Een bijzondere ervaring om deze mensen van dichtbij te zien. Daarnaast voelde het ook een beetje onnatuurlijk, aangezien zij naast de uiterlijke verschillen ook erg verschilden in de manier van communiceren.

Na deze ervaringen in Australië zijn mijn reisgenoten en ik opgesplitst. Zelf koos ik ervoor om alleen door te reizen richting Indonesië. Het leek mij heel cool om een deel van mijn reis alleen af te leggen. Daarop ben ik naar Bali gevlogen en daar ben ik een maand gebleven.

Het alleen reizen beviel zeer goed. De angst om mij misschien eenzaam te gaan voelen, werd geen realiteit. De hostels wisselde ik af met hotels. En in die hostels hing een fantastisch sfeer. Waarbij je zeer gemakkelijk in contact kwam met leuke mensen die net als mij ook open stonden voor sociale contacten en avonturen. Het was opnieuw een mooie ervaring. Hierna ben ik naar Singapore geweest voor vijf dagen en toen via Hongkong teruggevlogen richting Amsterdam. Waar het fantastisch was om al mijn familie en vrienden weer in de armen te kunnen sluiten.

Het daarop volgende jaar ben ik de studie bestuurskunde gaan doen aan de HvA. En dit bleek achteraf een goede keuze. Omdat het een brede opleiding is met vele verschillende thema-onderwerpen, vind ik het erg interessant. Met name het politieke gedeelte trekt mij. Nu tijdens deze minor migratievraagstukken kom ik opnieuw met andere culturen en groepen in aanraking. De minor bevalt goed. Ondanks dat de lestijd nogal schaars is, is het erg interessant om met mijn klasgenoten in gesprek te gaan over het onderwerp migratie. Iedereen denkt anders over de ver-

schillende onderwerpen die tijdens de minor worden behandeld. Het is mooi om sommige maatschappelijke vraagstukken eens vanuit een ander perspectief te belichten. En iedereen gaat daarbij het gesprek met elkaar aan op een zeer respectvolle manier. Migratie is van alle tijden en op dit moment misschien wel relevanter dan ooit tevoren.

Zelf ben ik niet zo'n voorstander van immigratie. Het is heel dubbel natuurlijk, aangezien je aan de ene kant mensen die in levensgevaar verkeren wilt helpen en aan de andere kant de totale opvang behapbaar wilt houden. Op dit moment denk ik niet dat het behapbaar is. Vijfhonderdduizend nieuwkomers in tien jaar tijd is echt een heel groot aantal op Nederlandse schaal. Doordat wij als samenleving nu al met een groot woningtekort zitten, die verergert is door de stikstofcrisis, denk ik niet dat het mogelijk is om de aankomende tien jaar nog eens vijfhonderdduizend mensen op te vangen. Daarnaast denk ik niet alleen dat het op logistiek en financieel niveau niet behapbaar is, maar ook de spanningen binnen de samenleving zie je toenemen. Het is vervelend om de polarisatie in het politieke en publieke debat te zien groeien. Echter is het ook een gevolg van jaren falend immigratie- en integratiebeleid.

In de multiculturele samenleving geloof ik dan ook niet. Verschillende culturen zijn er in mijn optiek niet voor gemaakt om op brede schaal met elkaar samen te leven. Maar hopelijk krijg ik in de toekomst geen gelijk en ben ik slechts een doemdenker! Persoonlijk geloof ik dus wel dat het voor de toekomst van Nederland belangrijk is dat er op sommige beleidsterreinen een radicale verandering wordt doorgemaakt, maar het is daarbij wel essentieel dat dit op een democratische én respectvolle manier gebeurt.

Zelf voel ik mijn positie als homoseksuel in steeds ergere mate in gevaar komen en daarbij voel ik ook de onzekerheid voor de toekomst. Kan ik namelijk nog wel in alle Nederlandse wijken hand-in-hand over straat met een eventuele vriend? Ik denk dat de discriminatie tegen homoseksuelen weer zal gaan toenemen. Zelf heb ik de afgelopen jaren ook het één en ander aan incidenten meegemaakt. Bij de ouders was meestal geen enkele sprake van empathie, enkel provocatie. Of het hierbij gaat over mensen met: een gebrek aan opvoeding, macho gedrag, cultuurverschil of godsdienstige motieven, dat durf ik niet te zeggen. Waarschijnlijk is het een combinatie hiervan. In ieder geval dienen zij wat mij betreft keihard te worden aangepakt.

Zelf ben ik iemand die altijd overal hard voor heeft moeten werken en absoluut een doorzetter. Elke mens heeft naar mijn idee goede en slechte kanten, maar wat telt is naar welke kant we handelen. Zo ben ik de eerste bij mij in de familie die is gaan studeren en daarbij heb ik altijd hard moeten werken om dat tot realiteit te maken. En dat is eigenlijk bij alles wat ik doe, altijd zo geweest. Daarentegen kom ik uit een heel gezond gezin en heb ik een fantastische jeugd gehad. Ik kan mijzelf niet voorstellen hoe vreselijk het is als je geen goede jeugd hebt (gehad). Mijn vader kan zich dit bijvoorbeeld wel voorstellen, allebei zijn ouders stierven toen hij elf jaar oud was. Zijn moeder was psychisch niet in orde en zijn vader was alcoholist. Zelf heb ik ook het één en ander aan psychische problemen meegemaakt in mijn jeugd. Daarbij ben ik een aantal jaren bij Kenter Jeugdhulp onder behandeling geweest voor deze klachten en daarbij medicatie geslikt. Inmiddels heb ik gelukkig al een aantal jaren geen last meer van de klachten van toen. Voorderest wil ik hier ook niet teveel over uitwijden. Echter was het wel een moeilijk moment in mijn leven, wat gelukkig achter mij ligt.

Voor de toekomst hoop ik op veel vrede, gezondheid en liefde. Daarbij hoop ik dat mijn opa en oma nog heel wat jaren meegaan. Zelf heb ik namelijk een grote afkeer van de dood. Daarom kijk ik vreselijk op tegen het moment dat ik afscheid moet gaan nemen van dierbaren om mij heen. Daarnaast twijfel ik nog of ik na deze bachelor een master ga doen. Voor mijn gevoel is dit wel het moment om door te studeren. Misschien ga ik wel aan het werk. Het lijkt mij onwijs leuk om een politieke functie te kunnen vervullen. Het debat en de Haagse politiek vind ik ontzettend interessant.

Daarnaast wil ik sowieso nog een mooie reis gaan maken voor een aantal maanden of zelfs jaren, en dan zie ik wel hoe het leven op mij afkomt. Uiteindelijk ben ik toch iemand die weer heimwee krijgt naar: mijn familie, vrienden, festivals, tennis en Nederlandse kaas etc.

Wanneer ik mijn leven vergelijk met die van mijn ouders, dan merk ik dat er veel overeenkomsten zijn. Mijn ouders hebben veel daarvan ook meegegeven in hun opvoeding, zoals het maken van veel reizen en veel sporten. Mijn ouders zijn daarbij echter op jonge leeftijd gaan werken, terwijl ik nog steeds studeer. Daarnaast heb ik best een jonge moeder die al op jonge leeftijd gesetteld was. Zelf hoop ik op latere leeftijd kinderen te krijgen en eerst nog te genieten. Bovendien heb ik een zeer gemakkelijke jeugd gehad, wat zeker voor mijn vader veel minder opgaat.

JULIA

NET ANDERS

Castricum en Kinshasa

In de winter van 1995 speelde er een Nigeriaans bandje in de Melkweg in Amsterdam.

Aanwezig was een vrouw van begin dertig die optimaal genoot van wat de stad aan te bieden had. Ze was geboren in Castricum en hoewel ze daar nog altijd vrienden had, was ze toch rond haar vierentwintigste vertrokken naar de hoofdstad. Hier kende ze veel mensen van haar studie en had ze haar eigen huis gekocht in Oud-West. Ze kwam uit een lange relatie en was nieuwsgierig naar wat het uitgaansleven te bieden had. Ook aanwezig was een man, midden twintig, die nog niet lang in Amsterdam was. Hij was gebo-

ren in Kinshasa, Congo en is op zijn veertiende in een vliegtuig gezet door zijn moeder om een beter leven te zoeken in Frankrijk. Daar kon hij bij een familievriend verblijven en uiteindelijk heeft hij zichzelf tot kapper omgetoverd. Hij begon zich steeds noordelijker te verplaatsen en kwam uiteindelijk in Nederland terecht.

Na hun ontmoeting ging het snel. Ongeveer een jaar later was de vrouw zwanger. Hoewel ze niet samenwoonden, wilden ze wel het kind samen opvoeden. Tijdens haar zwangerschap, maar ook toen het kindje net geboren was, werd haar duidelijk dat er veel verschillen waren tussen haar en de man. Ze was het niet gewend dat er altijd muziek aan stond, dat er op welk tijdstip dan ook vrienden langs kwamen en dat het dan aan haar was om eten voor hen te maken. Ze hield eigenlijk helemaal niet van koken, en wilde het weten wanneer er mensen over de vloer zouden komen, zeker als dat midden in de nacht was. Tegelijkertijd liep de man ook tegen dingen aan. Hij kreeg het gevoel dat hij zich moest inperken. Hij kon zich opgejaagd voelen en had het gevoel dat hij alleen maar 'nee' te horen kreeg. Toen hun dochter twee jaar was, zijn ze uit elkaar gegaan. Ze hebben haar altijd verteld dat ondanks hun liefde voor elkaar, ze te erg van elkaar verschilden.

Amsterdam

Ik ben op 7 augustus 1997 geboren in het VU ziekenhuis in Amsterdam. Ik woon samen met mijn moeder in Amsterdam Oud-West. Mijn vader is steeds zuidelijker gegaan; van Dordrecht naar Breda naar Roosendaal en uiteindelijk heeft hij zich gevestigd in Antwerpen.

Mijn moeder reed mij bijna elk weekend naar mijn vader, de autoreizen werden steeds langer. Omdat ik woonde bij mijn moeder, ervaarde ik mijn vaders wereld als anders dan wat ik gewend was. Er waren altijd veel mensen over de vloer die ik allemaal oom en tante moest noemen. Het duurde me jaren voordat ik realiseerden dat het gewoon vrienden van mijn vader waren. Mijn stiefmoeder maakten altijd het eten voor mij en mijn halfzusjes.

Ik kon nooit echt wennen aan de nieuwe smaken. De volwassenen praatten met elkaar in een taal die ik niet verstond. Hoewel mijn vader had gezegd dat hij mij ooit Lingala zou leren, is het er nooit van gekomen. Dat ik de taal niet kende, zorgde er ook voor deze omgeving mij ook als anders zag. Allerlei ooms en tantes vroeger van alles aan mij, maar ik kon nooit antwoord gegeven. Ik hield me stil en deed braaf wat er van mij verwacht werd. Iedereen vond mij 'zoet'. Mijn gedrag viel op tussen al mijn drukke neefjes en nichtjes. Daarnaast verschilde ik zichtbaar van mijn Congolese familie. Door mijn lichtere huidskleur en krullen werden er veel vragen gesteld over mijn moeder en omdat mijn ouders als vrienden uit elkaar zijn gegaan, vroegen mijn tantes altijd hoe het ging met mijn 'lieve mama uit Amsterdam'.

In mijn moeders wereld voelde alles bekend, daar wist ik waar ik aan toe was. In deze wereld ging ik naar de basisschool, haalde ik mijn zwemdiploma en ging ik naar musical-les met vriendinnetjes. Ik heb mijn basisschool tijd als ontzettend prettig ervaren. Ik heb altijd een hele hechte band met mijn moeder gehad waardoor ik mij thuis altijd veilig voelde.

Ik maakte veel grappen waardoor ik snel vrienden maakten en door mijn zelfstandigheid ging ik altijd lekker mijn gang op school. In deze wereld werd ik minder direct geconfronteerd met dingen die mij anders zouden maken. In deze wereld ging het een stuk subtieler, zo subtiel dat ik soms op het moment zelf niet eens door had.

In groep zeven ging ik elke donderdag naar tennisles in het Vondelpark. Ik vond het tennissen erg leuk en er was een meisje waar ik goed mee bevriend was geraakt. Vanuit de naschoolse opvang liep ik zelf richting het park en meestal was m'n moeder net niet op tijd klaar met werk om mij op te halen. Na een tijdje lukte het mijn moeder toch om mij op te halen. Ik liep met de meisjes uit mijn groepje richting de wachtende ouders en zwaaide naar mijn moeder. "Ooh" zei een meisje, "Je bent geadopteerd". Ik snapte niet waar ze op doelde. "Dat is mijn moeder" zei ik terug. Nu nog weet ik niet of ze daarmee snapte dat ik niet geadopteerd was. Wat ik wel leerde was dat ik niet op mijn moeder leek en ik daarom net iets anders was. Na de basisschool ben ik naar een middelbare school gegaan in Amsterdam-Zuid.

Deze school was erg groot en bood extra muzieklessen aan, iets waar ik graag gebruik van wilde maken. Ik leerde ontzettend veel nieuwe mensen kennen en vond het heerlijk om mijn sociale kring uit te breiden. Toch kreeg ik, zoals de meeste tieners, te maken met onzekerheden doordat ik mezelf begon te vergelijken met andere meisjes. Het begon belangrijk te worden wat andere mensen van mij dachten. De meisjes hadden het veel over jongens, dus ik begon het ook belangrijk te vinden wat jongens van mij vonden.

Omdat vriendinnen van mij meer succes hadden met jongens, begon ik aan mezelf te twijfelen. Ik besloot meer op hun te gaan lijken. Ik probeerde af te vallen, begon met make-up dragen en stijlde mijn haar elke dag. Maar naar mijn gevoel hielp het niks. Er was namelijk een duidelijk onderscheid tussen mij en mijn vriendinnen. Mijn huidskleur. En dat was iets wat ik niet kon veranderen, ook al verlangde ik daar soms stiekem wel naar.

In de vierde klas van de middelbare school werden mijn onzekerheden rondom jongens kleiner. Ik was namelijk verliefd geworden op een meisje. En zij ook op mij. Alle druk die ik voelde om als andere meisjes te zijn voor de goedkeuring van jongens viel weg. Ik kon eindelijk duidelijk zien waar mijn onzekerheden vandaan kwamen en het besef kwam dat ik goed genoeg was zoals ik was. Alles leek goed te gaan tot ik met mijn vader in de trein zat richting Antwerpen. We hadden het over jongens en seks, een gesprek waarvan ik had gedacht dat ik die nooit zou hebben met mijn vader. Met mijn vader had ik het meestal niet over persoonlijke dingen. Ik keek uit het raam toen ik mijn vader hoorde zeggen "Als je maar nooit met een meisje thuis komt". Mijn reactie op deze uitspraak heeft hij niet gezien, mijn bonzende hart heeft hij niet gehoord. Het was voor mij een bevestiging dat ik in twee werelden leefde. Vanaf dat momenten ervaarden ik een kloof tussen mijn twee werelden die ik niet meer kon dichtten. Ik heb het nooit aan mijn vader verteld. Ik begon weer onzeker te worden. Dit keer niet over hoe ik eruit zag, maar over wie ik was. Ik zat in de knoop met mijn etnische en culturele identiteit. Ik was net anders in mijn vaders wereld, maar ik was ook anders in mijn moeders wereld. Ik voelde mij niet zwart, maar ik voelde mij ook niet wit. Voor de buitenwereld was het wel duidelijk. In mijn klas werd ik, samen met een andere

bi-culturele jongen, 'bounty' genoemd; zwart van buiten, wit van binnen. Deze jongen vertelde mij dat hij aan een vriend van hem had gevraagd waarom hij zo genoemd werd. Het antwoord wat hij had gekregen was "Je woordenschat. Je gebruikt altijd van die moeilijke woorden". De jongen en ik snapte het antwoord niet. Hoorden wij als zwarte personen geen grote woordenschat te hebben?

Los Angeles

Nadat ik mijn vwo had afgerond, heb ik een jaar de vooropleiding van het conservatorium gedaan. Hoewel ik leuke mensen heb ontmoet, merkte ik dat ik niet zo gepassioneerd was voor muziek als zij. Omdat ik niet wist wat ik wilde studeren na de vooropleiding, heb ik een tussenjaar genomen. Ik voelde me al een stuk volwassener en zelfstandiger, maar ik miste richting in mijn leven. Toen ik negentien was ben ik een tijdje naar London en Los Angeles gegaan om in beide steden een Engelse taal cursus te volgen. Hoewel ik niet slecht was in Engels, wilde ik graag helemaal comfortabel zijn in het spreken van deze taal. Daarnaast wilde ik naar andere grote steden om te kijken hoe het leven daar was. Ik houd zelf ontzettend van grote steden omdat er een bepaalde anonimiteit heerst. Ik vind het heerlijk om op te gaan in een grote groep vreemdelingen, om niet op te vallen en mijn ding te kunnen doen. Hoewel ik mijn tijd in Los Angeles als negatief heb ervaren, heeft het mij wel ontzettend geholpen met mijn zelfontplooiing. London voelde voor mij niet heel anders dan Amsterdam, het was alleen groter. Los Angeles voelde als een totaal nieuwe wereld. Ik was geschocked door de dingen die ik daar zag. In de straat waar ik woonde stonden verschil-

lende tenten waar daklozen sliepen. Ik kon er niet met mijn hoofd bij hoe genormaliseerd dakloosheid was. De aantallen waren enorm en vervolgens werden deze mensen ook nog gecriminaliseerd. Een keer maakte ik mee dat een paar politieagenten een dakloze man met veel geweld tegen de grond sloegen.

Ik vond het verschrikkelijk en kon het niet van me af schudden. Naast dat ik dit fenomeen observeerde, merkte ik vanaf het begin dat ik aankwam in de stad nog iets anders. Elk zwarte persoon die ik tegenkwam begroette me. Jonge zwarte meisjes begroetten mij vrolijk en gaven mij complimenten, oudere zwarte dames maakten een praatje met mij en van oudere zwarte mannen kreeg ik altijd een goedkeurend knikje. Natuurlijk wist ik dat het contrast tussen zwart en wit groter was dan wat ik gewend was, maar had niet verwacht dat het zo voelbaar was. Alle interacties met Afro-Amerikanen, ook al was het nog zo klein, voelde als een manier om te zeggen “ik zie jou”. Het heeft een ontzettend grote indruk op mij gemaakt. Alles wat ik op het nieuws had gezien, maakte ik nu mee in de praktijk. Het was voor mij het moment dat ik besloot naar het hbo te gaan om hier in de praktijk mee verder te gaan, in plaats van alleen maar informatie tot mij krijgen op de universiteit.

Ik kwam terug in Amsterdam met een plan. Ik ging Culturele en Maatschappelijke Vorming studeren aan de Hogeschool van Amsterdam. Alle wrijvingen die ik in mijn eigen leven had gevoeld en de dingen die ik had gezien in Los Angeles leidden mij naar deze studie. Omdat de studie vrij breed was kon ik in het eerste jaar goed ontdekken wat mij precies raakte en met welke interesses ik verder wilde. De studenten en docenten van de studie waren ontzettend

divers en ik voelde me erg op mijn gemak. Het eerste jaar ben ik stage gaan lopen bij een organisatie die zich inzet voor jongeren met een Afrikaanse achtergrond. Vanuit deze plek kon ik met een groepje mede-studenten door naar het Tropenmuseum.

Ik voelde me comfortabel binnen deze organisatie en had het fijn met mijn groepje. Met dit groepje hadden we een keer een gesprek over onze ervaringen met het zwart zijn. Dit hadden we namelijk in gemeen met elkaar. Op een gegeven moment keek een meisje uit mijn groepje mij aan en zei ze "Ja, maar jij zult nooit mijn black sister zijn". Alsof ik ooit kon vergeten dat ik net anders ben.

De multiculturele samenleving

Ik zit nu in mijn laatste jaar van mijn studie en heb mij voornamelijk bezig gehouden met de thema's identiteit en cultuur. Ik heb bij verschillende organisaties programma's gemaakt die qua onderwerpen konden verschillen van hiphop tot colorisme. Het is voor mij ontzettend leerzaam geweest om meer te leren over maatschappelijke en sociale problematiek, omdat ik mijn eigen bestaan ook steeds meer kon plaatsen. Ik heb veel moeten reflecteren op mijn eigen identiteitsproces. Ik heb moeten inzien dat ik mij nooit echt deel heb gevoeld van een bepaalde gemeenschap of groep. Zelfs niet als het gaat over familie. Er zijn veel momenten geweest die eenzaam aanvoelde, maar aan de andere kant geeft het ook een bepaalde vrijheid.

Ik heb vaak het gevoel dat ik de verschillen tussen mijn ouders in mijzelf probeer te verenigen. Ik ben het product van tegenstellingen en culturele verschillen. Lange tijd voelde ik me geen van beide, eventjes voelde ik me allebei en nu heb ik dat idee los gelaten.

Ik probeerde me altijd krampachtig vast te houden aan een bepaalde identiteit omdat ik dan wist wie ik was en hoe ik gezien werd. Op de middelbare had ik mij erbij neergelegd dat ik 'wit' was. Mijn omgeving bevestigde dat. Toen we op een dag tijdens maatschappijleer het over allochtonen hadden, kwam de realisatie; ik ben een allochtoon. Mijn vader is in Congo geboren. Maar wanneer het over allochtonen gaat, gaat het meestal over criminaliteit.

Maar ik ga toch gewoon braaf naar school? Op dat soort momenten werd ik geconfronteerd met het feit dat ik niet één identiteit heb. Ik ben per definitie een allochtoon, maar ik ben ook een Amsterdammer. Door mijn studie kon ik mij meer verdiepen in stereotypes en generalisering. Ik herkende mij niet in de term allochtoon omdat er een gegeneraliseerd beeld bestond van 'de allochtoon'.

Wanneer mensen aan de multiculturele samenleving denken, zien ze waarschijnlijk iemand als ik voor zich. Door mijn uiterlijk is het duidelijk dat ik niet een volledige Nederlander ben. Voor de buitenwereld zal ik dan ook altijd gezien worden als zwart meisje. Echter hoop ik dat het door mijn verhaal duidelijk is dat er veel meer mee kan spelen dan alleen uiterlijk.

Ik weet dat ik vaak simpelweg in een hokje gestopt kan worden, maar mensen zijn een stuk genuanceerder en

complexer dan dat. Hoe ik gezien word verschilt per persoon en per groep, waardoor het voor mij aanvoelt alsof het meer over hen zegt, dan over mij. De multiculturele samenleving is complex en het is zonde om in generaliseringen te vallen.

Daar doe je mensen te kort mee. Ik heb geleerd dat de kloof die ik ervaarde tussen mijn twee werelden wél te dichten is. Ik ben het bewijs dat tegenstellingen verenigd kunnen worden. Ik geloof dat door ruimte te geven voor nuance en complexiteit, mensen zich beter kunnen ontplooien als individu en dat de samenleving als geheel daar de vruchten van zal plukken.

JONNE

My life

Mijn levensverhaal begint op 5 november 1989 aan de Utrechtseweg te Arnhem. Hier ben ik geboren in het St. Elizabeth Gasthuis. Van mijn eerste paar levensjaren weet ik niet zoveel meer, hooguit doormiddel van foto's en verhalen die mijn ouders hebben verteld. Dat ik een leuk en speels kind was bijvoorbeeld. Een van mijn eerste herinneringen is uit mijn tweede levensjaar. Ik was met mijn ouders op vakantie naar Corfu, Griekenland. Hoelang we zijn gebleven weet ik niet meer, maar dat ik op de rug van een reuzenschildpad heb gezeten staat me tot op de dag van vandaag helder op mijn netvlies. Ik liep hand in hand met mijn ouders door het warme zand.

Ik was in mijn element want ik kon zandkastelen bouwen en ik had een ontzettend grote pet op vanwege de zon. Na een aantal uren op het strand te zijn, was daar opeens de schildpad. Toen wist ik absoluut niet wat het was, alleen dat ik het een mooi beest vond. Deze situatie heeft zo'n indruk op me gemaakt dat het me tot op de dag van vandaag is bijgebleven.

Situaties die me zijn bijgebleven, hebben gevormd en op mijn netvlies staan is voor mij ook de insteek van dit levensverhaal. Want in de 31 jaar dat ik nu leef heb ik veel verschillende mooie en minder mooie momenten en situaties beleefd waar ik uiteraard lering uit trek. De som van deze ervaringen heeft mij gemaakt tot wie ik nu ben. Maar laten we eerst even een flink aantal jaren terug in de tijd gaan voor we aan het heden beginnen.

Terug naar 1993, toen was ik drie jaar oud. Ik kwam in de kleuterklas van de basisschool terecht. Oftewel de Heijenoordschool, dan wel de Openbaar Jenaplan Basisschool (OJBS). Hier begon ik natuurlijk echt met het opdoen van ervaringen, vrienden maken en de beginstappen maken in het leren wie ik ben, wat het leven inhoudt en de basisvaardigheden zoals rekenen, taal en speeluurtjes. Ik was graag buiten aan het spelen. Ik had wel interesse in de lessen, maar daar bleef het dan ook bij. Ik deed mijn ding en dat was het. Dit deed ik samen met Ricardo in het begin. Hij is tot op de dag van vandaag mijn boezemvriend, door dik en dun. Een letterlijke vertaling, want ik was toen dun en hij mollig. Maar dat terzijde. Het is een waardevolle vriendschap, over de jaren heen opgebouwd.

Na een jaar of twee met Ricardo op te hebben getrokken ontmoette ik Peter en Lars.

Als de school uit was en de bel ging racete we naar onze fietsen toe en waren we binnen een oogwenk bij mijn huis. Ik woonde vlakbij school namelijk. Eenmaal bij mij thuis had ik een doos vol met allerlei speelgoed, je kon het je zo gek niet bedenken. Daar speelden we mee, we maakten bijvoorbeeld een lange rij die letterlijk een paar honderd meter strekte van allerlei autootjes en ander speelgoed. Hier waren we uren zoet mee. Ik weet nog dat als we moe waren van het spelen dat we van mijn moeder een witte boterham met pure hagelslag kregen en een glas sinaas-appelsap. Dat waren de mooie tijden.

Na een aantal jaren zorgeloos te hebben geleefd, gespeeld en geleerd kwam het volgende gedeelte van de basisschool. Dit was vanaf groep zes tot en met acht. Ik begon een basisniveau te ontwikkelen en te ontdekken waar mijn interesses lagen. Meer dan dat was het ook niet eigenlijk, logisch want het is de basisschool. In deze tijd kregen we ook een pleegkind thuis, Marshall. Hij komt oorspronkelijk van Curaçao en we hebben hem 4 jaar in huis gehad. Dat waren jaren die ons allen hebben gevormd. Er was behoorlijk veel ruzie in huis wat er uiteindelijk ook voor heeft gezorgd dat hij bij een ander gezin werd geplaatst.

Toen ik twaalf werd, was het tijd voor de middelbare school. Het echte mannenwerk zoals ik toen dacht. Ik kan me nog het gevoel herinneren toen er op een dag werd gevraagd, in een groepssetting welke klas ik zat. Toen ik vertelde dat ik in groep acht zat, twaalf was en naar de middelbare school ging voelde ik me echt het mannetje, een flinke kerel, ook al was ik zo mager als wat. Maar goed, een beetje zelfspot moet kunnen.

De zomervakantie tussen groep acht van de basisschool en de eerste klas van de middelbare school was magisch in mijn beleving. Ik kan me nog heel goed herinneren dat ik samen met de buurtkinderen hutten gebouwd hebben van pallets, zo ver dat het oog kon zien. Er zat van alles in die hutten, van een plek met stoelen en bamboebladeren om op te zitten, een uitkijkpost om mijlenver te kunnen zien en een ziekenboeg. Want we speelden nog wel eens soldaatje, twee teams tegen elkaar, met speelgoedgeweren en rookbommen. Dan speelden we natuurlijk ook dat we naar de ziekenboeg moesten om bij te tanken.

Na de vakantie begon het echte werk, de middelbare school. Samen met mijn moeder had ik in de vakantie alle benodigde spullen gekocht zoals: kaftpapier, pennen, potloden, gummen, agenda, schriften en een rugzak. Vol goede moed ging ik mijn eerste dag tegemoet. Ik weet niet heel veel meer van hoe alle lessen zijn verlopen, maar wel dat het een hele andere tijd was ten opzichte van de basisschool. Je leert veel meer, wordt volwassener en verbreedt je interesses. Ik weet nog goed dat huiswerk op de middelbare school niet mijn sterkste kant was. Niet omdat ik het niet kon, maar omdat ik het niet leuk vond. Mijn moeder die hielp mij weken achtereen met Duitse woordjes leren en wiskundige formules in elkaar zetten. Gelukkig resulteerde het wel in hakken over de sloot resultaten, waar ik allang blij mee was.

Ten tijde van de middelbare school kreeg ik er een aantal hobby's bij. Dit zijn Jiu-jitsu en acteren. Zeer uiteenlopend, maar dat weerspiegelt ook mijn kijk op het leven en wat ik allemaal leuk vind. Ik begon met Jiu-jitsu, samen met Tibor, Tobias en later Mike. Het is best wel een ruige vechtsport,

dus ik kwam er al vrij snel achter dat je een hoge pijngrens nodig hebt en ik deze ook bezat. Ik ben vaak genoeg thuisgekomen met de nodige verwondingen. Daar ga ik niet al te veel over uitweiden. Het was een tijd waarin ik meer zelfvertrouwen kreeg en dingen begon uit te proberen. Op een hele natuurlijke manier vloeide daar ook acteren uit voort. Dit ging nog eens in combinatie met de opleiding die ik toentertijd deed. Kunst, Cultuur, Media & Design aan het ROC in Arnhem. Het mooie hieraan vind ik dat alles met elkaar verbonden is. Ik deed niet zomaar iets, overal zat een bepaalde gedachte achter.

Na een aantal jaren te hebben geacteerd besloot ik ermee te stoppen. Tijd voor een nieuw pad. Deze werd mij aangereikt op een zaterdagavond in mijn stamkroeg. Daar ontmoette ik Caressa, een van mijn eerste lange relaties. Ze was de ex van Youp, hij was een van mijn beste vrienden op de middelbare school. Dus we moesten wel voorzichtig zijn. Op een gegeven moment kwam hij er wel achter, dus en ik vind dit jammer om te vertellen, scheidden onze wegen. Maar ik was gelukkig met Caressa en dat telde toentertijd. Onze eerste vakantie was al na iets meer dan een half jaar. Het was ook niet zomaar een vakantie, maar we gingen gelijk met zijn tweeën voor drie weken naar Afrika. Gambia en Senegal om precies te zijn. Dit was een ontzettend leerzame, avontuurlijke maar ook schokkende ervaring. Ik was toen net met haar verloofd. We kwamen aan op het vliegveld en je ziet gelijk dat Gambia ontzettend arm is.

De stroom viel om de haverklap uit en er waren nauwelijks voorzieningen. We liepen door de centrale hal, op zoek naar een taxi om ons naar ons hotel te brengen. Ondertussen zeulden we met meerdere zware koffers omdat onze in-

steek was dat we de lokale bevolking gingen helpen. Dat hebben we dan ook als zodanig gedaan in die drie weken. Eenmaal bij het hotel/resort was het een verademing maar ook een contrast. Het was namelijk best wel luxe, te midden van een sloppenwijk. Daar moesten we allebei aan wennen. Hier hebben we een aantal weken gezeten en van alles gedaan. We zijn naar scholen geweest met allerlei schoolspullen, een weeshuis geholpen en de lokale bevolking daar plus verschillende bezienswaardigheden bezocht. Het meest indrukwekkende was voor mij St. James Island.

Dit was in de 19de eeuw een slaveneiland, de resten van de gebouwen stonden er nog, de ringen in de muur waar de kettingen aan vastzaten zag je nog zitten. Het gaf me de rillingen over de rug, zijn we in de afgelopen eeuwen zo met onze medemensen omgegaan? Kortom, we hebben hier heel veel ervaren. Van rijden op de snelweg diep in de nacht zonder lichten tot aan midden door de sloppenwijken lopen met dure camera apparatuur, de kinderen die daar speelden dromden om ons heen en scheurden bijna letterlijk het T-shirt van mijn lijf. Na drie weken zijn we weer op het vliegtuig gestapt en teruggevlogen naar Nederland. Ik kan wel zeggen dat deze vakantie me gevormd heeft. Ik ben de wereld door een andere bril gaan zien en dat is tot op de dag van vandaag nog steeds zo.

Al met al heb ik 2.5 jaar met haar een relatie gehad, meerdere vakanties gehad naar alle uithoeken van de wereld en samengewoond. Op een dag was het klaar, ik woonde met haar samen in Amsterdam Zuidoost, maar ze wou niet verder en zette me het huis uit waardoor ik noodgedwongen terug moest naar mijn ouders in Arnhem. Dit terwijl ik een opleiding tot hovenier in Amsterdam volgde. Deze situa-

tie had ik niet voorzien en heeft me enorm geraakt. Maar ik heb een enorme veerkracht dus ik ben op zoek gegaan naar een nieuwe stageplek en huis. Beide heb ik na een jaar gevonden. Mijn nieuwe woning vond ik in Oosterbeek, een klein dorpje naast Arnhem. Het was een zolderetage van 50m². Ik ging verhuizen begin december 2014. Toen ik er eenmaal woonde belden mijn ouders opeens op, ze hadden een rouwkaart in de brievenbus gekregen, Caressa was overleden als gevolg van een hartaanval. 23 jaar oud. Veel te jong. Dit heeft mij zo geraakt, ik kan het niet beschrijven hoe dat voelde en nog steeds.

Hier brak ook een nieuwe fase in het leven aan voor mij. Ik had liefde gekend, ben verloofd geweest en toen brak alles in heel veel stukken. Ik zat midden in mijn opleiding, begon depressief te worden en het enige wat ik naast school deed was series kijken op mijn kamer en af en toe naar mijn beste maatje toe om te gamen. Ik voelde me heel alleen, dat is een ding wat zeker is.

Maar ik heb doorgezet, omdat ik voelde dat ik inherent het vermogen had om mijn eigen pad te kiezen en vanuit een helikopter perspectief te zien dat dit een fase in mijn leven is die mij uiteindelijk sterker maakt. Zo zie je maar weer, alles is uiteindelijk verbonden met elkaar, it's the way of the universe.

Er ging een lange periode voorbij tot 2015. Toen ontmoette ik Daphne, een vrouw uit Boxmeer. Ik was op een feestje aan het strand van een goede vriend van mij. Tot laat in de nacht zaten we met een aantal mensen bij het kampvuur, biertjes te drinken, jointjes te roken en muziek te luiste-

ren. Na deze avond gingen we door met What's-appen en kwam ze uiteindelijk naar mijn huis. Hier brak voor mij ook een nieuwe periode aan, ik had weer liefde in mijn leven en ondanks het feit dat dit na drie maanden door middel van een brief op mijn salontafel weer klaar was zag ik de wereld weer een stukje rooskleuriger.

Na de relatie met Daphne ging ik op een dag met een aantal vrienden en een hele kleine Peugeot 206 in de nacht naar een feest in Utrecht. Na een doldwaze autorit kwamen we aan bij een gigantisch studentencomplex waar op elke verdieping wel een feest gaande was. We gingen op in de menigte, waar ik een dame zag lopen met reageerbuisjes met drank. We keken elkaar aan en dansten de hele nacht met elkaar. Toen ben ik met haar naar huis gegaan, om half acht in de ochtend en kwam ik erachter dat ze ook Daphne heet. Toeval bestaat niet.

Deze relatie begon zoals elke relatie begint, hevige verliefdheid. Liefde waaide door alle scheuren, kieren en openingen van mijn huis. Het was een ontzettend mooie tijd. We zijn samen twee weken op vakantie naar Italië geweest, hier hebben we geback-packed, mensen van over de hele wereld ontmoet en onze relatie verder uitgediept.

Een van de mooiste maar ook meest angstigste momenten van deze reis was dat we op een nacht terugliepen naar het hostel waar we verbleven. Dit was bijna op loopafstand van Bergamo, aan het Comomeer. Toen we eenmaal aan het begin van het pad naar het hostel waren begon het ontzettend hard te onweren. We waren met zijn vieren en bliksem sloeg overal om ons heen in. We zagen overal blauwe

lichtflitsen. Moeder natuur liet haar macht even zien, nou ik was ervan onder de indruk. Ik wist niet hoe gauw ik naar de slaapzaal moest rennen. De volgende ochtend ging ik met een van de jongens op pad om met een drone van bovenaf de berg 360 graden foto's te maken van de omgeving. De lucht was nog nooit zo blauw, geen enkel wolkje te zien. Wat een ontzettend contrast met de nacht was dat zeg. Wederom was ik onder de indruk. Dezelfde dag zijn we naar Cinque Terre gegaan, hebben we daar met zijn allen een speedboot gehuurd en hebben we uren achtereen gevaren, gedoken en geklommen. Wat een ontzettend mooie vakantie was dat! Maar, aan al het moois komt een eind. Zo ook aan deze vakantie. We gingen de volgende dag naar huis, rustten uit en een week later was de relatie voorbij. Hoe snel dingen kunnen gaan, dat hou je niet altijd voor mogelijk. Maar toch gebeurde het. Weer een aantal weken verder waar ik mezelf helemaal stuk had gewerkt begon bij mij het gevoel te bekruipen dat ik meer wilde. Ik zag mezelf simpelweg niet mijn hele leven hovenier zijn. Toen ging ik dus op zoek naar een opleiding die ik graag wilde doen en kwam ik uit bij mijn huidige studie, Culturele en Maatschappelijke Vorming. Nadat ik een 21+ toets had gedaan ben ik in September begonnen met studeren, op mijn 27ste.

Dit is voor mij weer het begin van een nieuwe fase. De ervaringen uit de afgelopen jaren neem ik met me mee en hebben me wel degelijk op veel vlakken gevormd. Het was wel een lastige tijd. Ik ben best wel een gevoelige jongen en als er dan liefde uit je leven verdwijnt krijg je best wel een klap te voorduren. Daar heb ik dan ook van moeten herstellen.

Maar de studie begon, dus daar moest mijn focus ook heen. Ik was dan ook heel blij dat ik toffe klasgenoten had.

Dat hielp me er behoorlijk doorheen. Maar eerlijk is eerlijk, van een werkend bestaan naar een studerend leven, dat is wel even wennen. Ik moest ontzettend wennen aan de lessen, nieuwe stof, verdiepende stof en veel huiswerk, de tijden omdat ik het jaar daarvoor gewend was geraakt aan 60-urige werkweken (als het niet meer is) en meer. Gelukkig hadden we genoeg namiddagen dat we bij café Fest zaten en daar biertjes dronken, lachten en lekker aten. Dat hielp me er ook doorheen.

Toen in het voorjaar van 2018 gebeurde er iets wat ik nooit had verwacht. Een gebeurtenis die me heel diep raakte, een van mijn middelbare schoolvrienden was overleden, zijn naam was Youp. Dit gaf mij zo'n ontzettende schok, want hij kende Caressa ook en heeft een relatie met haar gehad. Nu zijn ze allebei overleden. Ik weet het nog als de dag van gisteren dat zijn begrafenis was en ik er niet heen kon. Dit kwam door de winterstorm van 10 januari 2018, treinverkeer lag stil, mensen waaiden weg en bomen knakten alsof het luciferhoutjes waren. Ik was er kapot van.

Maar deze gebeurtenis en eigenlijk ook alle gebeurtenissen van de afgelopen jaren daarvoor hebben mij nieuwe perspectieven gegeven met betrekking tot mijn eigen leven en welke dingen ik wil bereiken. Als ik zo terugkijk op mijn jeugd bijvoorbeeld, ik ben heel vrij en open opgevoed. We hebben Marshall in huis gehad voor vier jaar. Hoeveel spanning dat ook met zich meebracht het heeft me wel een open kijk gegeven op de samenleving over de jaren heen. Door mijn open opvoeding ben ik de wereld ook vanuit verschillende kanten gaan bekijken. Nu ben ik een aantal jaren verder in mijn opleiding en zijn er natuurlijk dingen gebeurd. Echter is het wel zo dat ik veel beter om kan

gaan met vervelende dingen die er gebeuren. Dat betekent natuurlijk niet dat het geen invloed heeft, louter en alleen dat ik sterker in mijn schoenen sta en meer zelfvertrouwen heb gekregen. Ik zit momenteel precies waar ik wil zijn. Ik heb de juiste sociale kring, een studie vanuit intrinsieke motivatie gekozen, dingen die ik leuk vind doe ik dagelijks en het activistische gedachtegoed en acties (vanuit mijn ouders meegekregen) komen zo af en toe nog naar boven.

PE

Ik hou van het leven, waardeer de kleine dingetjes en heb liefde voor mijn medemens en de leefomgeving waarin we leven. Dat is het waard voor mij.

Zoals ik in het begin zei: de som van ervaringen heeft mij gemaakt tot wie ik nu ben. Hier wil ik mee afsluiten. PEACE

.

ACE

—

SARA

Klein verhaaltje

Mijn opa 'de vader van mijn vader' komt uit Palestina, dus ik ben oorspronkelijk daar vandaan. In 1948 moest mijn opa met mijn oma en zes kinderen vluchten naar een ander land en ze hebben voor Syrië, Damascus, gekozen. Daar is mijn vader geboren en getogen. Mijn vader is Palestijns en mijn moeder is Syrisch. Mijn ouders waren buuren en zo hebben ze elkaar ontmoet en daarna gingen ze samen trouwen.

Na een jaar trouwen ben ik geboren en mijn ouders hadden ze me de naam Sara gegeven. Dus ik ben Sara Hamoudeh, geboren op 16 juni 1997 in Palestine ziekenhuis in Jarmuk

camp om heel specifiek te zijn. Jarmuk camp is één van de plaatsen waar veel mensen van een Palestijnse afkomst wonen. Daar hebben ook mijn ouders een huis goedkoop huis gevonden. Het is eigenlijk geen kamp, maar het heet zo. Het was een hele mooie plek. Ik heb veel herinneringen daar. Ik kan me deze plek niet herinneren zonder tranen in mijn ogen te krijgen.

Ik ben dus de oudste dochter van mijn vader en mijn moeder. Ik heb nog twee zusjes: één van 20 en de andere van 16. Ik heb ook een broer van 28 vanuit het eerste huwelijk van mijn moeder.

Mijn familie bestaat nu van 5 personen mijn ouders, mijn twee zusjes en ik dus. Wij wonen momenteel in Nederland, in Purmerend.

Ik ben in een religieuze Arabische familie opgevoed, dus mijn culturele en religieuze achtergrond is van groot belang voor mij. Ik krijg altijd mijn kracht en energie van mijn geloof en mijn familie en zonder deze twee elementen kan ik echt niet verder.

Ik zou mezelf omschrijven als slim, een doorzetter, betrouwbaar en loyaal. Ik ben ook een persoon die goed naar de ander luistert en goed kan analyseren en beslissingen maken.

Ik heb ook wat minder goed eigenschappen zoals het gevoel hebben dat ik geen fouten mag maken. Dat gevoel heb ik sinds kinds af aan. Misschien omdat mijn ouders veel van mij verwachten. Ik ben de oudste dochter en de

oudste zus, dus ik ben ook een goed voorbeeld voor mijn zusjes. Ik ben ook een persoon die graag alleen werkt en zit of met nog 1 persoon maar niet echt in een groep. Daar ben ik niet zo goed in. Wat minder goed aan mezelf vind ik dat ik belangrijke zaken uitstel. Soms, omdat ik gewoon geen zin heb of te lui ben om die zaken te doen.

Ik heb niet zoveel vrienden. In Syrië had ik vier vriendinnen en ik was de vijfde. We waren altijd samen. Ik heb ze op school ontmoet. Ze waren super lief en behulpzaam en we deden alles samen maar nu is ieder van ons in een ander land. Eentje is nu getrouwd en ze woont in Zweden, de andere woont in Duitsland en ze studeert nog steeds en de andere twee zijn nog steeds in Syrië. We praten nu niet zo veel. Ieder van ons is bezig met zijn leven. Momenteel heb ik één vriendin, Jessica, en wij studeren samen aan de hogeschool van Amsterdam. Ze komt ook uit Syrië.

Mijn reis naar Nederland

Het is wel een lang en een beetje triest verhaal voor mij, maar ik wil het wel vertellen.

Dus het is allemaal begonnen in 2011 bij de start van de Syrische burgeroorlog. Ik was toen 15 jaar en de wijk waar we woonde was echt gevaarlijk. We hoorden elke dag de bommen die op woonwijken neerkwamen. We konden het vliegtuig zien dat de bommen gooide en die ook filmen. Mijn moeder werd altijd boos als we dat deden want als het vliegtuig een lichtje ziet vanuit ons raam kan ze meteen een bom neer gooien of ons neerschieten. Het was heel dichtbij. Maar als een kind van 15 denk je niet goed

na over de risico's en doe je gewoon wat je leuk vindt. Gelukkig heeft het vliegtuig ons nooit gezien aan het filmen. Het was jammer dat ik alle die video's van mijn vader moest verwijderen want als iemand dat gezien zou hebben, hadden we een heel groot probleem.

Mijn moeder was overtuigd dat niemand ons uit onze huizen kon halen. Ze wou gewoon lekker thuisblijven zolang die bommen niet in onze buurt wordt neergegooid. Maar toen was de bommen niet echt het probleem. We hebben op een dag gehoord dat mensen die bij de Al Assad overheid werken, 'Shabbiha', die komen naar onze stad om vrouwen en kinderen te slachten. Het was echt vreselijk om dit te horen. Veel mensen waren aan het vertrekken en hierdoor was mijn moeder heel bang en we besloten om naar mijn oma en opa, die ook in Damascus wonen, te gaan logeren totdat alles klaar en rustig is.

Dat was onze laatste dag in ons huis.

Bij mijn oma en opa, de ouders van mijn moeder, was mijn tante, die ook gevlucht was uit de stad Homs met drie kinderen en haar man en mijn oom, met twee kinderen en zijn vrouw van wie het huis ook gebombardeerd was door de oorlog. En wij met z'n vijven. We waren met z'n zestien-en in het huis. Voor de kinderen zoals ik en mijn zusjes, neefjes, nichtjes, was dit heel gezellig, maar voor de rest niet echt. Mijn opa houdt niet zo veel van lawaai, hoorde 'ons' steeds lachen en zingen. Met 'ons' bedoel ik wij de kinderen. En mijn oma die vindt hygiëne en schoonmaken superbelangrijk, kon haar huis niet echt super netjes en schoonhouden met zestien mensen thuis. Das was wel vervelend. Mijn moeder, mijn tante (haar zus) en mijn andere tante (vrouw van mijn oom) moesten steeds een hoofdoek om hebben als een man binnen kwam.

We hebben ongeveer vijftien dagen bij mijn opa en oma ge-logeerd. Daarna kwam mijn oma met een voorstel. Mijn oma heeft een huis in een andere stad, Hama, en daar woont ook een tante met haar kinderen en haar man. En omdat wij als laatste gezin zijn gekomen bij mijn opa en oma, moesten wij vertrekken naar Hama om te wonen met mijn tante.

Het was ook leuk daar. We gingen normaal naar school en we begonnen een beetje ons leven opnieuw. Helaas was mijn vader niet met ons. Mijn vader was een taxichauffeur. Hij wou graag blijven in Damascus werken, omdat hij de stad heel goed kent. Dus hij ging wonen bij zijn zus in Damascus, in een rustige wijk. Hij kwam elke week ongeveer bij ons in Hama een paar dagen logeren.

Mijn tante die in Hama nu woont, woonde toen al 20 jaar in dat huis van mijn oma. Over een tijdje was het niet meer leuk tussen ons. We kregen steeds het gevoel dat ze ons niet wilde en mijn moeder begon dit vervelend te vinden. Ze had dit met mijn vader besproken en ze kwamen samen met het idee om te vluchten naar een ander land. We hadden geen eigen plek meer. Mijn tante in Hama was niet echt tevreden met ons en bij mijn opa en oma zat het helemaal vol. Onze wijk, waar we woonden in Jarmuk camp, was heel gevaarlijk geworden. Dus we konden ook niet terug naar ons huis. De beste optie was om te vluchten, zoals veel mensen dat doen.

Toevallig was mijn moeder met een vriendin aan het praten over reizen en dat we zouden willen vluchten, toen zei die vriendin dat haar zus naar Thailand is gevlucht. Thailand was het enige land die een visum geeft aan Palestijn-

se mensen en vanuit daar kan je een verzoek indienen bij de VN om te vluchten naar een veilig land.

Dus mijn moeder heeft zich wat meer verdiept in dat onderwerp en ze ging naar de ambassade om meer te vragen naar de benodigde papieren en of het echt mogelijk was.

Ze kreeg een positief antwoord. In de zomer en toen we klaar met school waren, verlieten wij Hama en gingen we terug naar Damascus. We logeerden bij mijn opa en oma en soms bij mijn tante, de zus van mijn vader. Totdat het visum en onze paspoorten klaar waren. Op 14 juli 2013 vertrokken we naar Thailand. Het was een emotionele dag. Vooral het afscheid nemen van mijn opa en mijn oma.

De volgende dag waren we in Thailand. De zus van mijn moeders vriendin heeft ons ontvangen en naar haar huis meegenomen. Ze woonde in een soort Condo achtige gebouw. Veel mensen in Thailand wonen ook zo. We hebben meteen in dat Condo een huis gehuurd. Mijn vader ging in dezelfde dag naar de VN om dat verzoek in te dienen. Het duurde ongeveer twee jaar totdat Nederland ons heeft uitgenodigd.

Dit was begin 2015, in februari volgens mij.

We moesten een soort cursus volgen met mensen uit het COA, die kwamen elke twee maanden voor vier dagen om ons informatie te geven over de Nederlandse cultuur en de samenleving. We waren wel een grote groep. Veel mensen uit Syrië maar ook mensen uit Pakistan, China en nog andere landen die ook naar Nederland mochten. Die cursussen waren wel nuttig om een goed idee te krijgen over Nederland. Het was echt onverwacht dat we naar Nederland kunnen. Ik wist toen niet welke taal de Nederlanders spraken. Het was zo leuk om die mensen van het COA Ne-

derlands te horen praten. We dachten toen: 'zouden we dit ook echt kunnen spreken, ooit?'

In 21 september 2015 vertrok die grote groep uit Thailand naar Nederland. We waren heel blij ik, mijn zusjes en paar Syrische meisjes en jongens uit deze groep. 'We gaan naar Nederland! We gaan naar school!' We gaan uiteindelijk in een huis van wonen dat we niet hoeven delen met iemand anders.

Na twee heerlijke nachten in een leuk hotel in Amsterdam, moesten we naar onze nieuwe huizen gaan. Het COA heeft voor ons een huis gevonden in Purmerend, waar ik nu ook woon sinds 23 september 2015. Purmerend is wel een leuke stad. Ik voel me hier wel thuis nu.

Nieuw leven in Nederland

Nu is het nieuwe leven begonnen. Na drie weken konden mijn zusjes naar school, omdat ze onder de 18 waren. Ik moest naar een school met mijn ouders. Die school heeft Fiolet in Purmerend. Ik heb een duo lening gekregen en ik mocht naar Fiolet om Nederlands te leren. Ik was het jongste cursist in deze school. Iedereen vond het raar dat ik geen mbo-opleiding doe, maar het kon niet omdat ik geen één woord Nederlands kon. Na zes maanden Nederlands leren op Fiolet merkte ik dat mijn Nederlands steeds beter werd.

Ook omdat ik altijd zelf met de contactpersoon van de gemeente moest praten en alle berichten die we kregen en

nog steeds krijgen, als eerste moet lezen en voor mijn ouders moet vertalen.

Ik heb toen ook gehoord dat je bij de Hogeschool van Amsterdam een schakeljaar kan volgen en dan meteen met een opleiding beginnen. Ik heb me toen ingeschreven en was uitgenodigd om een schrijf-, lees- en luistertoets te maken. Een vereiste was, dat als je voor deze drie onderdelen geslaagd bent, je uitgenodigd kan worden voor een gesprek en tijdens dat gesprek kunnen ze jouw spreekvaardigheden beoordelen. Ik was gelukkig voor alle drie de vakken geslaagd en was uitgenodigd voor een gesprek.

Alles ging goed en ik was aangenomen om te beginnen in dat Taal-Schakel traject. Ik was toen alleen nog maar zeven maanden in Nederland toen ik met dat traject begon. Ik had er zo veel aan en het was wel een intensieve cursus. Door de lessen hebben ze ons voorbereid op het staatsexamen II en het hbo. Ik mocht een opleiding kiezen een het vak dat daarbij hoort te volgen. Ik wou toen International business en management doen en ik heb paar economie vakken gevolgd. Daar had ik niks aan en ik vond economie helemaal niet leuk.

In april 2016 heb ik mijn eerste staatsexamen onderdeel 'schrijven' bij het DUO gemaakt. Ik heb de drie onderdelen van het eerste keer gehaald, behalve lezen. Het was zo moeilijk dat ik het na drie keer uiteindelijk toch heb gehaald.

Omdat ik lezen niet kon halen en economie niet zo leuk vond, had ik een vertraging. Ik kon geen hbo beginnen, omdat het een vereiste was dat alle vier de onderdelen gehaald moet worden en ook geslaagd zijn voor de schakelvakken. Dus ik ben gestopt en heb een tussen-jaar gedaan.

Eind 2017 ging ik weer met een docent praten van het taal en schakel traject en ik heb ze toen gevraagd of ik de

laatste twee blokken opnieuw kon doen bij taal en schakel curus en andere vakken kon volgen. Ze ging voor mij vragen en uiteindelijk was het gelukt om weer in te stromen en andere vakken te volgen. Ik had toen op dat moment wel lezen gehaald.

Ik heb toen geschiedenis, maatschappijleer, Engels en Nederlands gekozen om te volgen omdat ik rechten wilde gaan doen. Een paar van mijn docenten vonden het gek dan ik na drie-en-een-half jaar in Nederland te wonen Hbo-rechten wilde gaan doen. Maar ik bleef toen bij mijn standpunt dat ik het wilde proberen. Anders zou ik spijt krijgen.

Ik heb gelukkig al mijn schakelvakken gehaald en heb me ingeschreven voor hbo-Rechten en was ook aangenomen. Dit was echt één van het beste periodes uit mijn leven.

3 september 2018 was mijn eerste dag van de opleiding hbo-rechten. Het was echt één van de mooiste, maar ook moeilijkste jaren in mijn leven. In het begin, toen ik bepaalde vakken niet gehaald had, begon ik me zelf af te vragen: 'was dit wel de goede opleiding die bij mij past? Moet ik verder of moet ik stoppen?'

Toen heb ik dat aan mijn SB'er gevraagd. Ze zei dat ik rustig moest denken en niet snel over bepaalde dingen moest oordelen. Ze zei ook dat alle vakken die ik niet gehaald heb ik nog kon herkansen en dat het niet het einde is. En het was allemaal waar. Ik heb in de herkansing alle vakken gehaald en kon gewoon lekker door gaan met de studie. Ik heb ook uiteindelijk in 2019 mijn propedeuse gehaald en was daar super blij mee.

In hetzelfde jaar kon ik een verzoek indienen bij het IND voor de Nederlandse nationaliteit. En na vier maanden heb ik die gekregen. Dus ik ben nu een Nederlander geworden. Als beloning voor me zelf, omdat ik mijn best heb gedaan en mijn propedeuse gehaald heb ik twee vakanties geboekt. Eén was naar Zweden, naar mijn tante die ook bij mijn opa en oma was met haar kinderen en man. Ze woont nu in Zweden, al drie jaar. Haar man kon naar Zweden met die gevaarlijke boten van Turkije naar Griekenland en daarna kon ze met haar kinderen via gezinshereniging naar Zweden. In heb vijftien dagen bij haar gelogeed met mijn moeder. Het was super leuk. We hebben veel activiteiten gedaan die ik nooit in mijn leven heb gedaan, zoals kamperen, op een cruise-schip slapen voor twee nachten en ik ging ook Stockholm zien. Het is een hele mooie stad. Ik wil nu heel graag weer naar Zweden.

De tweede vakantie was met Jessica. Zij is dol op Duitsland en ze wou daar heel graag heen, dus we hebben samen gebokt voor drie nachten in München en vier nachten in Berlijn. Het was ook heel erg leuk samen.

Het heden

Ik ben nu wel tevreden over me zelf en wat ik heb bereikt.
Ik hoop steeds in een mooi
toekomst met mijn familie hier in Nederland.

YOUSSRA

Identiteit

Youssra, Y - O - U - S - S - R - A, Youssra is mijn naam. Bij het lezen van de naam Youssra dacht jij vast ook dat ik van Marokkaanse afkomst zou zijn. Ik hoor namelijk heel vaak dat hoe een naam wordt geschreven, dat ervan uit daaruit al kan worden geconcludeerd welke afkomst iemand heeft. Zoals mijn naam wordt geschreven, is dat op de Marokkaanse manier.

Om jou een korte schets van mijzelf te geven, volgen hier een paar woorden die mij aan de buitenkant beschrijven: 22 jaar oud - van Marokkaanse afkomst – student - werkende – een moslima (een moslima is een islamitische

vrouw. Een vrouw die de regels van de Islam volgt). Dit zijn een aantal termen die een onbekende aan de buitenkant ziet, zonder mij te kennen.

Ik word niet gezien als een individu die Youssra heet, maar als een lopende identiteit die de naam Youssra draagt. En waar of met wie ik ook ben, lijkt mijn identiteit anders te zijn. Op school ben ik de student en op het werk de medewerker. Thuis zijn ben ik het kind van mijn moeder en vader en voor mijn zusjes ben ik de grote zus. En zo kun je voor anderen een andere identiteit, een andere rol hebben, een andere persoon zijn waar en met wie je ook bent.

Maar voor een onbekende ben ik de Marokkaanse Moslima, terwijl ik wel de Nederlandse nationaliteit heb.

Wie wij zijn is gebonden aan de plaats en de mensen om ons heen. Zo kunnen wij verschillende rollen en identiteiten aannemen terwijl wij altijd nog dezelfde persoon zijn. Wij kiezen dus niet wie wij op dat moment zijn maar hoe andere mensen ons op dat moment zien. In potentie bevrijden buigzame, meervoudige identiteiten ons. Wij hebben een deel aan ons zelf te danken hoe wij worden gezien als de persoon die wij vandaag de dag zijn, maar ook weer niet. Je kiest er bijvoorbeeld zelf voor om te studeren, waardoor jij als de student wordt gezien. Maar sommige identiteiten ben je op een bepaalde moment, al is het bewust of onbewust.

Marokko

Mijn ouders komen niet van hier. Zij zijn namelijk beiden in Marokko geboren. Mijn ouders komen uit Ouarzazate. Ouarzazate is een stad in het zuiden van Marokko. De stad is gelegen ten zuidoosten van Marrakesh. De grootste filmstudio ter wereld bevindt zich daar. Deze filmstudio heet Atlas Studios.

Mijn ouders komen niet van de stad, maar uit het dorp. Ik hou erg van het dorp. Het is er groen en er bevindt zich veel water. Oases en vijgen aan de bomen, heerlijk en warm. Het geeft mij dat natuurgevoel waar je tot rust kan komen door alleen maar naar het landschap te kijken.

Geef mij een goed boek, een Marokkaans kopje muntthee zonder suiker en het landschap, iets waar ik uren van zou kunnen genieten.

Mijn vader is op vroege leeftijd naar Nederland gekomen. Hij trouwde vervolgens met mijn moeder en kwamen samen naar Nederland. Zij woonden in Amsterdam, Amsterdam-Oost om precies te zijn, op het Java-plein. Voor de bekenden in Amsterdam, is Amsterdam - Oost een typisch multiculturele buurt. Multicultureel betekent dat er sprake is van diverse groepen met verschillende culturen die met elkaar samenleven. Er wonen in Amsterdam-Oost dus verschillende soorten culturen, verschillende soorten mensen.

En toen werd ik geboren, in het jaar 1998.

Daar was ik dan, een baby met een Marokkaanse achtergrond. Soms kijk ik naar mezelf en vraag ik mijzelf af, ik ben hier geboren, hier in Nederland en ik woon in Nederland. Ik ben dan een Nederlander. Een Nederlander, maar

ook een Marokkaanse. Mijn ouders zijn Marokkaans en ik voel mijzelf Marokkaans. Welke termen koppel ik hieraan? Het zijn van een Marokkaanse Nederlander of een Nederlandse Marokkaan?

Het hebben van twee nationaliteiten, de Marokkaanse als de Nederlandse. Ik voel mij zowel Marokkaans als Nederlands. Ik heb beide nationaliteiten, een dubbele winst.

Vervolgens werd in het jaar 2000 mijn middelste, en in 2009 mijn jongste zusje geboren.

Wij zijn thuis dus met drie meisjes, een moeder en vader. Met de komst van mijn zusjes, werd ik de grote zus.

Onderwijs

Ik ben in mijn leven twee keer verhuisd. Eind groep drie moest ik daarom ook van school verwisselen. Een school die toen iets dichterbij ons nieuwe huis was. De buurt was naar mijn idee ook best multicultureel, maar in mindere mate. Het was even wennen, omdat het anders was dan de Javaplein, maar ik heb het tot nu toe altijd hier fijn wonen gevonden.

Vervolgens ging ik na de basisschool, naar de middelbare school. Ik ging naar een school die ook best multicultureel was. Ik kwam meer en meer leerlingen tegen met diverse achtergronden. En zo ook op het hbo. Op het hbo leerde ik ook verschillende soorten mensen als culturen kennen. Ik leerde mensen kennen, die anders waren dan ik.

Ik heb mijn schooltijd als superleuk ervaren, maar er kwamen ook verantwoordelijkheden bij kijken. Zoals het op tijd af hebben van mijn huiswerk, goed plannen, mijn ouders trots maken, en mijzelf zo ontwikkelen dat ik op een gegeven moment op mijn eigen benen kan staan en een onafhankelijke vrouw kan worden.

Waarden en normen en de Islam

Ik ben opgegroeid met de Nederlandse, de Marokkaanse en Islamitische waarden en normen. Ik heb vanuit huis, als van mensen om mij heen meegekregen hoe belangrijk het is om school af te maken. Zo vind ik het dus ook belangrijk om op school mijn best te doen om een diploma te behalen. Ik was sinds kleins af aan degene die in de boeken dook en mijn huiswerk voorbereidde en dat omdat ik vanuit huis af aan heb meegekregen hoe belangrijk het volgen van onderwijs is.

Maar er zijn natuurlijk ook mensen die zonder naar school te zijn gegaan of een diploma hebben, het ver hebben geschopt in het leven. Eenieder heeft een plan wat hem of haar brengt naar zijn of haar doel.

Ik vind kennis opdoen erg interessant. Kennis opdoen maakt de mens zeg ik altijd. Zo doe ik nog altijd kennis op van de Islam. Waar ik ook ben, of het nou hier in Nederland, in Marokko of in een ander land is. Want ik ben een moslima. Een moslima volgt de waarden en normen van de Islam. Ikzelf volg dus ook de waarden en normen van de Islam en het opdoen van kennis is iets waar ik gelukkig van word. En als ik naar mijzelf kijk overheersen de

Islamitische waarden en normen bij mij het meest. Mijn ouders hebben mijn zusjes en mij van kleins af aan alle waarden en normen geleerd. Vanuit de basisschool kreeg ik het meeste van de Nederlandse waarden en normen en vanuit huis het de Marokkaanse en Islamitische waarden en normen mee. Zo heb ik van alle waarden en normen wat meegekregen.

Omdat ik mij meer identificeer naar mijn geloof, namelijk de Islam, merk ik dat ik meer vanuit het geloof handel. Vanuit de Islam draag ik bijvoorbeeld ook de hoofddoek. De hoofddoek is onderdeel van mij geworden sinds de dag dat ik het begin te dragen.

Vrouwen dragen een hoofddoek enkel en alleen voor Allah, omdat Hij het wil. Het dragen van een hoofddoek wordt hierdoor een vorm van aanbidding, omdat je het voor Allah doet.

Een vrouw met een hoofddoek die hiervan bewust is, verricht als het ware de hele dag aanbidding. Iedere seconde dat ze haar hoofddoek draagt, wordt toegeschreven alsof ze aanbidding verricht. Dit is een grote gunst die Allah aan de vrouwen heeft geschonken. Het ervaren van een kleine moeite op deze wereld door het dragen van een hoofddoek, zal in het hiernamaals resulteren in een grote beloning.

Ik haal mijn kracht uit mijn geloof. Het brengt mij tot rust.

Media

Wat ik jammer vind, is dat de media het geloof verkeerd in het daglicht zet. Mediaframe... Hierdoor krijgt het publiek die niet veel van de Islam af weet, een vertekend beeld, iets wat niet de werkelijkheid is. Dat is jammer, want ik wil dat een ieder weet hoe mooi ik mijn geloof ervaar.

Ik ben van nature een persoon die doorvraagt als ik iets niet weet of snap. Ik wil namelijk de ander goed begrijpen, net zoals ik wil dat een ander mij begrijpt. Af en toe zijn er mensen die iets naars te zeggen over bijvoorbeeld iemands afkomst, uiterlijk, geloof, etcetera.

Waarna ik bij mijzelf denk, dat het toch ook allemaal anders kan. Ik heb door mijn leven heen geleerd dat communication the key is. Wellicht weet diegene niet beter, en doet diegene wat hij of zij ook sinds kleins af aan is meegegeven. Maar een ander begrijpen waarom iemand iets wel of niet doet, kun je alleen achterhalen als je ernaar vraagt of tenminste probeert te begrijpen.

Net zoals het dragen van een hoofddoek. Voor een moslima is het supernormaal, maar iemand anders die niet snapt waarom iemand iets doet, is dat juist een prikkel om ernaar te vragen om de ander te begrijpen.

Zo leg ik altijd uit waarom een vrouw een hoofddoek draagt. En nee, een hoofddoek dragen is geen vorm van onderdrukking. Zoals ik hier al boven heb genoemd, het dragen van een hoofddoek doet een moslima enkel en alleen voor Allah, en niet omdat iemand het haar opdroeg. Een moslima draagt een hoofddoek omdat Allah het wil dat wordt daardoor een vorm van aanbidding.

Als iemand mij ernaar zou vragen, dan zou ik mijn tijd nemen om het hem of haar uit te leggen. Ik wil namelijk laten zien wat de waarheid is en niet wat anderen zomaar roepen of wat er in de media staat.

Zelf vind ik het jammer dat sommige aspecten in de media anders worden verwoord dan dat het eigenlijk is. Er wordt een verkeerd beeld geschetst, waardoor anderen ook een totaal ander beeld voor zich zien. Ik kan het daarom sommige ook niet kwalijk nemen. Maar juist dan is het heel belangrijk om een ander te willen begrijpen en te vragen naar onduidelijkheden.

In een land als Nederland, waarin verschillende culturen naast elkaar leven, kunnen wij ook niet van iedereen zien

te achterhalen hoe en waarom iemand handelt vanuit zijn of haar cultuur, religie of een andere gedachtegoed. Maar gelukkig gelooft niet iedereen wat er in de media wordt weergegeven. Zo kun je mensen kennen, die jou de werkelijkheid, de waarheid uitlegt. En dat alleen maar omdat je zo een persoon kent, iemand die anders is dan jou en waarvan je de werkelijkheid en waarheid van kan en wil aanhoren.

Wat als?

Tot slot vind ik het erg mooi dat Nederland een land is met verschillende culturen, een multiculturele samenleving. Wij zien anderen, mensen die anders zijn dan ons, en waar wij iets van kunnen leren.

Maar wij weten nog niet zoveel van elkaar, wij kennen elkaar nog niet zo goed, en daarom is vragen naar het onbekende erg belangrijk!

Wat nou als er door de geschiedenis geen sprake was geweest van migratie en dat men zich niet over de wereld had verplaatst. Dan zouden wij al helemaal niets van elkaar te weten komen en het meer en meer onbekend vinden.

Wat als mijn vader niet naar Nederland zou zijn gekomen, en niet met mijn moeder zou zijn getrouwd. Was ik dan een andere Youssra? Of was ik dan helemaal geen Youssra? Als ik in Marokko zou hebben geleefd, met alleen de Marokkaanse cultuur, zou ik dan ook een ander gedachtegoed hebben dan die ik nu heb?

Ik denk het wel. De omgeving, cultuur en land vormen je wel degelijk tot de persoon die je de dag van vandaag bent en zo ook de mensen om je heen.

TIFFANY

Mijn naam is Tiffany en ik ben 22 jaar geleden geboren in Amsterdam.

Samen met mijn vier oudere broers en mijn ouders vormen wij een gezin van zeven. Ik ben opgegroeid in Almere waar ik nog steeds woonachtig ben. Als kind was ik altijd heel rustig en soms ook angstig en het duurde altijd even voordat ik uit mijn schulp kroop. Ik was echt een moederskindje en het liefst was ik alleen maar bij mijn moeder. Als mijn broers mij bijvoorbeeld wilde optillen vond ik dat vaak helemaal niet leuk en riep ik altijd weer naar mijn moeder. Vaak was ik ook erg verlegen, vooral tegenover mensen die ik niet kende. Toen ik naar de basisschool ging begon dit langzaam minder te worden, maar ik kan zeggen dat ik er nog steeds wel last van heb. Mensen om mij heen zagen mij vaak als een stil meisje, maar in mijn hoofd ging er wel veel om. Ik dacht vaak na over wat mensen van mij den-

ken en ik wilde altijd alles goed doen. Naar mate ik ouder ben geworden ben ik steeds meer gaan praten en is die verlegenheid steeds minder geworden. Achter mijn stille persoonlijkheid schuilt zoveel meer.

Mijn ouders zijn allebei geboren in Suriname. Toen mijn moeder elf was is zij met mijn oma en ooms en tantes naar Nederland gekomen. Dit was kort voordat Suriname onafhankelijk werd. Mijn oma besloot om naar Nederland te emigreren voor een betere toekomst voor haar kinderen. Mijn vader is op achttien-jarige leeftijd naar Nederland gekomen voor een betere toekomst. Mijn vader heeft het in die periode van zijn leven zwaar gehad omdat hij alleen naar Nederland was gekomen en geen familie had waar hij naar toe kon. Beide woonden zij in Amsterdam waar zij elkaar ook hebben leren kennen. Voordat ik geboren werd hebben mijn ouders en drie oudste broers in Amsterdam Zuidoost gewoond. Toen mijn jongste broer geboren werd verhuisden zij naar Almere.

Bij mijn geboorte werd er bij mij Sikkcelanemie geconstateerd. Dit is een erfelijke chronische bloedziekte waarbij ongeveer de helft van alle rode bloedcellen gehalveerd zijn. Rode bloedcellen vervoeren zuurstof door het lichaam. Dit gaat bij sikkcel-patiënten moeizamer en daardoor ontstaat vermoeidheid en pijn aanvallen. Sikkcelziekte komt voor bij 1 op de 7 van alle donkere mensen.

Mijn ouders zijn beide drager van de ziekte, alleen wisten zij dit niet van elkaar. Toentertijd was er nog niet zoveel bekend over deze ziekte. Twee van mijn broers hebben de ziekte ook. Wij waren alle drie heel vaak ziek en we wissel-

den elkaar steeds af. Als een van ons weer beter was werd de ander weer ziek. Bij hevige pijn aanvallen werden wij opgenomen in het ziekenhuis. Dit duurde soms wel twee weken. Dit heeft een grote impact gehad op ons gezin en de manier waarop wij leven. Om te voorkomen dat wij ziek werden moesten wij voldoende rusten, veel drinken, warm kleden en medicijnen slikken. Door vermoeidheid was het voor ons ook lastig om te sporten. Mijn ouders waren eigenlijk altijd met de zorg voor ons bezig. Ondanks deze omstandigheden probeerden mijn ouders altijd positief te blijven en zorgde ze er altijd voor zorgen dat wij niks te kort kwamen. Toen ik vijftien was zijn mijn klachten veel minder geworden waardoor ik meer rust heb gekregen en mij meer kon focussen op andere dingen, zoals school en werk. Ik vind het belangrijk om te genieten van de tijd dat het goed met mij gaat. Toch vind ik dat ook lastig, omdat ik niet weet wanneer mijn klachten weer terug zullen komen.

Op de basisschool was ik altijd heel rustig en luisterde ik altijd. Ik zat voornamelijk met Nederlandse kinderen in de klas en een enkeling was buitenlands. Ik kon het altijd wel goed vinden met iedereen, maar meestal ging ik toch op zoek naar kinderen die ook wat rustiger waren omdat ik me daarbij prettiger voelde. Het merendeel van mijn vrienden waren Nederlands en rest was buitenlands (Surinaams, Surinaams-Nederlands, Indonesisch en Amerikaans). Hoewel er toen veel Amsterdammers naar Almere verhuisden en Almere steeds diverser werd, vond ik dit toch een groot verschil met Amsterdam. In mijn jeugd ben ik altijd veel in Amsterdam geweest omdat de rest van mijn familie daar woonachtig is.

Mijn nicht die even oud is als mij had altijd alleen maar Surinaamse en buitenlandse vrienden en enkele Nederlandse vrienden. Ik merkte daardoor dat wij beiden heel

anders werden gevormd. Mijn nicht had bijvoorbeeld een Surinaams accent waardoor het leek alsof zij in Suriname is opgegroeid, maar ze is net als mij in Nederland geboren. Toch konden wij veel van elkaar leren en waren wij erg close. Op latere leeftijd begonnen wij ook andere interesses te krijgen waardoor wij een beetje uit elkaar zijn geroeid. Op school moest ik mij vaak aanpassen aan mijn ziekte en kon ik niet altijd meedoen met iedereen. Ik kon bijvoorbeeld soms niet meedoen met de gymles omdat ik heel moe was.

Ook mocht ik in de winter niet buitenspelen omdat het te koud was. Hierdoor werd ik vaak niet begrepen door andere kinderen in mijn klas. Ik voelde mij vaak het buitenbeentje en er werd anders naar mij gekeken. Sommige kinderen vonden het heel zielig voor mij en andere geloofde mij niet. Ik vond het heel moeilijk om hiermee om te gaan omdat ik het niet leuk vind om zielig gevonden te worden en in het middelpunt te staan. Door de reacties van anderen ben ik een onzekerheid gaan ontwikkelen. Ik voelde mij anders en kreeg het gevoel dat ik er niet bij hoorde. Dat maakte mij onzeker. Ik was altijd al verlegen en dit maakte het niet makkelijker. Die onzekerheid is naar mate ik ouder werd minder geworden, maar het is niet weg.

Toen ik naar de middelbare school ging was ik bang dat hetzelfde weer zou gebeuren. Daarom had ik ervoor gekozen om niet meteen te vertellen over mijn ziekte. Ik dacht dat ik dan wel geaccepteerd zou worden en dat was ook zo. Maar belangrijker nog: ik wilde niet zielig gevonden worden. Op de middelbare school waren er veel meer kinderen met een migratieachtergrond. Mijn vriendengroep

werd diverser en zo leerde ik ook meer over andere culturen. Ik leerde ook meer over mijn eigen cultuur doordat ik meer Surinaamse vrienden kreeg. Op de basisschool was ik het enige donkere meisje in de klas en ik miste het om iemand om mij heen te hebben die hetzelfde was als mij. Ondanks dat heb ik het altijd naar mijn zin gehad. Van mij ouders heb ik altijd geleerd om respect te hebben voor anderen. Als iemand praat laat je diegene uitpraten. Oudere mensen spreek ik altijd aan met u. Ook mijn ouders.

Als er Nederlandse vrienden van mij bij mij thuis kwamen en ze hoorde dat ik mijn ouders aansprak met "u" vonden zij dat meestal raar. Binnen de Surinaamse cultuur is dat heel normaal, al merk ik wel dat steeds meer mensen dat niet meer doen. Als ik bij hen thuis kwam zei ik ook altijd "u" tegen hun ouders. Vaak kreeg ik te horen dat ik gewoon "je" mag zeggen omdat zij zich anders zo oud voelen. Dit probeerde ik altijd maar uit gewoonte bleef ik vaak "u" zeggen.

Na de middelbare school koos ik ervoor om de opleiding schoonheidsspecialiste te doen op het mbo. Op dat moment wilde ik dat.

Opnieuw kwam ik in een klas terecht waarvan het grootste deel Nederlands was. Binnen de opleiding was er weinig diversiteit en dat uitte zich ook in de lesstof. Bij het vak visagie moest ik een make-up pakket aanschaffen. In dit pakket zat alleen make-up voor een lichte huid.

Samen met twee andere Surinaamse studenten moesten wij zelf onze eigen make-up meenemen omdat wij anders niet mee konden doen aan de lessen. Er werd vanuit de opleiding geen rekening gehouden met studenten met een migratieachtergrond en dit vond ik heel jammer. Opnieuw kreeg ik het gevoel dat ik er niet echt bij hoorde.

Voor mijn opleiding liep ik stage in een schoonheidssalon. Na mijn stage werd mij een baan aangeboden als schoonheidsspecialiste en hier ben ik nog steeds werkzaam. Ik had altijd een droom om een eigen salon te hebben, maar in mijn laatste jaar kwam hier verandering in.

Na praktijkervaring te hebben opgedaan kwam ik erachter dat ik dit werk niet heel lang zou volhouden op een fulltime werkweek. Fysiek was het namelijk heel zwaar en dat zou mijn lichaam geen goed doen. Ik koos ervoor om Sociaal Juridische Dienstverlening op het hbo te gaan studeren. Een hele andere richting dan wat ik gewend was. Ik koos hiervoor omdat ik graag met mensen werk en ik wilde iets doen voor de maatschappij. Dit leek mij de juiste opleiding daarvoor.

Doordat ik de laatste jaren weinig last heb van klachten wil ik zoveel mogelijk doen om een goede basis te hebben voor een betere toekomst. Mijn ouders vonden het altijd belangrijk dat wij onze school afmaken en een goed diploma hebben. Vooral mijn vader heeft het niet makkelijk gehad toen hij mijn leeftijd had.

Hij had geen diploma's en kon daarom geen goede baan vinden. Hij wist hoe

belangrijk het was om een goed diploma te hebben en daarom wilde hij voor zijn kinderen beter. Mijn ouders hebben beiden heel hard gewerkt om ervoor te kunnen zorgen dat wij allemaal de studie konden volgen wat wij graag wouden. Ik heb enorm veel respect voor mijn ouders en ik vind het daarom heel belangrijk dat ik mijn best doe voor een nog betere toekomst. Ik wil ze graag trots maken en daarom ben ik erg gedreven om mijn doelen te beha-

len. Die gedrevenheid komt niet alleen door mijn ouders maar ook door mijn ziekte. De meeste sikkelpatiënten hebben een levensverwachting tussen de 45 en 55 jaar. Ik merk aan mezelf dat ik hier wel mee bezig ben. Ik wil wat bereiken in mijn leven en genieten van de tijd die ik heb.

Op dit moment zit ik in mijn laatste jaar van de opleiding. Ik vind het lastig te zeggen wat mijn persoonlijke toekomstdromen zijn. Voor nu is mijn droom om af te studeren. Daarna wil ik graag criminologie studeren aan de universiteit. Ik zou graag werkzaam willen worden in de forensische opsporing. Voor nu ben ik nog werkzaam in een schoonheidssalon, maar mijn droom om een eigen salon te beginnen is inmiddels weer teruggekeerd. Ik zou graag een combinatie van beide werkvelden willen, maar ik bekijk het met de dag.

Ik denk vaak na over wie ik ben en hoe ik mezelf zou identificeren. Ik ben dochter, zusje, jonge vrouw, student, schoonheidsspecialiste. Ik heb veel verschillende identiteiten en neem eigenlijk steeds weer een andere rol aan. Ik heb veel vrienden gekregen met een migratieachtergrond en dit heeft mij geholpen bij het vinden van mezelf. Toch ben ik nog steeds op zoek naar wie ik ben en waar ik nou echt gelukkig van wordt. Ik zal hierin blijven ontwikkelen.

Wie ben ik en waar kom ik echt vandaan?

Mijn naam is Johana Herrera en ik ben een derdejaars student van de opleiding Finance & Control. De meeste mensen zien me op het eerste gezicht als een verlegen

en vriendelijk meisje. Maar daarachter bevindt zich een meisje met een unieke persoonlijkheid en een gemengde identiteit die zich apart kan manifesteren. Ik heb ook een complexe geschiedenis en een zeer diverse immigratie-achtergrond.

Kinderjaren

Ik ben in 1997 in Valle del Cauca in Colombia geboren, mijn ouders zijn ook Colombiaans en beide zijn van Spaanse en Colombiaanse afkomst, van moederskant hebben we ook Latijns-Amerikaanse Indiaanse en Afrikaanse wortels. Ik ben geboren bij een jong stel dat elkaar op de middelbare school heeft ontmoet. Ik heb nog enkele herinneringen aan de paar jaren dat ik in Colombia heb gewoond, afgezien van de verhalen die mijn familie mij heeft verteld. Ik herinner me dat ik elke dag bij mijn grootouders was, zowel van moederskant als van vaderskant, aangezien mijn ouders de hele dag werkten en naar school gingen. Ik herinner me de geur van de eten en de muziek van de motorverkopers die typisch Colombiaans eten op straat verkochten. Ik weet nog hoe gelukkig ik was toen ik naar het huis van mijn grootouders van moederskant ging en de kippen, andere dieren en honden zag die ze hadden. Ik herinner me dat het voor mijn familie heel normaal was om de hele dag naar Salsa en andere Latijnse muziek te luisteren.

Mijn ouders zijn opgegroeid in Colombia en ze wisten heel goed hoe het leven daar was. En ze wilden niet dat ik met dezelfde angst zou opgroeien dat er iets met mij zou kunnen gebeuren als ik alleen op straat zou gaan of dat mensen mij als tiener zouden kun-

nen beïnvloeden en dat ik slechte stappen zou zetten. Dus besloten ze naar Spanje te emigreren en lieten ze hun hele leven en familie achter voor de toekomst van hun dochter. Ze wilden dat hun dochter zou opgroeien in een veilig en vrij land waar ik veel mogelijkheden had om te studeren en

gezond op te groeien.

Mijn vader besloot in 1999 om eerst naar Spanje te reizen om een baan en een huis te vinden, zodat mijn moeder en ik later konden reizen. In 2000 zijn we verhuisd naar Pamplona, Spanje. Dit is een gebeurtenis die me opviel. Ik zag mijn moeder en mijn hele familie op het vliegveld huilen omdat we naar een nieuw en onbekend land gingen verhuizen. Ik herinner me dat ik zag hoe zenuwachtig mijn moeder was toen ze in het vliegtuig zat en tegelijkertijd blij was om mijn vader weer te zien na een jaar.

Weken later, na aankomst in Spanje, ging ik naar de basisschool en begon ik vrienden te maken. Op mijn basisschool waren er maar weinig Latijns-Amerikanen. De leraren begrepen me niet goed toen ik sprak, omdat ik met een zwaar Colombiaans accent sprak en andere woorden gebruikte dan ze kenden. Mijn basisschool besloot mijn accent te neutraliseren met logopedisten en als gevolg daarvan sprak ik na een paar maanden als een Spanjaard. Ik betreur dit ten eerste, want ik hou echt van het Colombiaanse accent en het is iets dat van mijn Colombiaanse

identiteit is afgenomen.

Ik herinner me mijn basisschooljaren als zeer mooie jaren omdat ik een goede relatie had met mijn leraren en klasgenoten. En de waarheid is dat ik al die tijd veel heb genoten en geleerd. Ik had geen problemen met de integratie omdat ik perfect kon integreren in de Spaanse samenleving. Ik heb een leven gemaakt zoals elk ander Spaans kind en

heb Baskisch geleerd, de officiële taal van Baskenland. Ik heb ook elke dag Spaanse gerechten gegeten sinds ik in de schoolkantine heb gegeten. Ik ging bijna elke maand met mijn klasgenoten naar de Baskische en Engelse kampen. In het begin was het een beetje moeilijk voor mijn ouders, omdat we geen hulp of steun hadden van iemand in Spanje.

Mijn ouders zijn van onderaf begonnen tot ze geleidelijk aan betere banen en een betere economische status kregen. Het eerste jaar huurden mijn ouders een kamer waar we met z'n drieën sliepen en daarna konden we ons met de inzet en het werk van mijn ouders meer dingen veroorlo-

ven, later konden ze zelfs een appartement huren. Ik herinner me dat ik heb gezien hoe hard mijn ouders hebben gewerkt om de eerste jaren in Spanje te overleven. Mijn moeder werkte in een restaurant tot de laatste dag van haar tweede zwangerschap en meer dan veertien uur per dag en had geen vakantie, omdat we ongedocumenteerd waren. In 2001 werd mijn zusje geboren en een paar maanden later kregen we allemaal de Spaanse nationaliteit. Dit was een grote opluchting voor mijn ouders, want zij hadden nu rechten in Spanje en hoefden niet meer zoveel uren te werken en hadden recht op vrije dagen en vakan-

tiedagen.

De adaptatie was in het begin een beetje moeilijk voor mijn ouders, omdat het een andere cultuur, gewoontes en normen waren dan die van ons, ook al spraken we dezelfde taal. In het begin hadden mijn ouders verschillende culturele botsingen en waren ze getuige van mishandeling, racisme en discriminatie. In het begin konden ze zich niet verdedi-

gen en moesten ze stil blijven. Omdat ze ongedocumenteerd waren en illegaal werkten en leefden, waren ze bang om gedeporteerd te worden. Toen ze eenmaal Spaans waren geworden, lieten ze nooit meer door iemand anders

beledigen of discrimineren.

Tijdens mijn basisschooljaren kwam een groot deel van mijn familie uit Colombia om in Spanje te wonen. En elk jaar werd het makkelijker en gezelliger voor mijn hele familie om in Spanje te blijven. Omdat we elkaar allemaal hebben gesteund en geholpen zoals we dat in Colombia deden. De verhuizing van mijn familie naar Spanje was een grote hulp om mijn Colombiaanse identiteit te ontwikkelen, omdat ze me meer leerden over Colombiaanse tradities, cultuur en normen. Buiten mijn huis was ik Spaans en eenmaal in mijn huis was ik Colombiaans.

Ik ben meerdere malen met mijn ouders naar Colombia gereisd. En ik herinner me dat toen ik in Colombia aankwam, kreeg ik het gevoel alsof ik in een andere wereld was aangekomen. Aangezien ik niet veel hoge gebouwen zag, de landschappen en de manier van zijn van de mensen anders waren. Ik ben erg blij om te zien dat ik de gelegenheid

heb gehad om terug te keren naar Colombia.

Dit hielp me te beseffen hoe gelukkig ik was om in Europa te leven en alle privileges die ik had en mijn neven of familieleden in Colombia niet. Ik heb ook geleerd dat mensen met weinig dingen gelukkig kunnen zijn, zolang je zelf maar gezond bent en je familie gezond is.

Een andere gebeurtenis die mijn leven tot op de dag van vandaag beïnvloedde, was toen mijn grootmoeder van vaderskant overleed aan baarmoederkanker. Ik zag mijn grootmoeder als mijn rolmodel omdat ik haar persoonlijkheid en haar

waarden zo bewonderde. En die gebeurtenis was de eerste keer dat ik mijn hele familie zag huilen van de verdriet en tot op de dag van vandaag is het een zeer gevoelige onderwerp voor mijn familie.

Na de dood van mijn grootmoeder reisde mijn grootvader met mijn vader mee om in Spanje te gaan wonen. Jaren later zijn mijn ouders gescheiden. En we zagen mijn vader nog steeds elke week, ook al woonde hij in een andere stad. Jaren later is hij weer getrouwd en mijn broertje is in 2008 geboren.

Jeugd en adolescentie

Ik ben op twaalf-jarige leeftijd met de middelbare school begonnen en naar de middelbare school gegaan. Dat was een grote verandering in mijn leven. Omdat slechts een paar mensen van mijn basisschool naar die middelbare school gingen en ik een behoorlijk verlegen meisje was om snel vrienden te maken. Ik heb daar nieuwe vrienden gemaakt en ben altijd in mijn Spaanse kring gebleven en ook omdat er niet veel latino's in die school zaten. Toen ik opgroeide met twee verschillende culturen, ontwikkelde ik twee verschillende identiteiten tegelijk, namelijk de Spaanse en Colombiaanse. Dit maakte het voor mij gemakkelijker om zonder problemen in beide sociale groepen te integreren. Ik wist hoe ik me moest gedragen in een Latijns-Amerikaanse kring en een Spaanse kring. In de laatste jaren van de middelbare school begon ik meer te prediken met Colombiaanse vrienden dan voorheen en ging ik uiteindelijk uit met Spaanse en Latijns-Amerikaanse vrienden.

In de meeste Latijns-Amerikaanse landen wordt de 15e verjaardag van meisjes gevierd als een speciale verjaardag. Op deze verjaardag vieren ze dat een meisje een vrouw wordt. Tijdens deze viering, die meer een ceremonie is,

worden enkele tradities gevolgd. De meisjes dragen jurken van de kleur die ze willen en kronen als prinsessen. Een van de procedures van deze ceremonie is dat het meisje op een grote prinsessenstoel zit en de vader haar schoenen verwisselt voor hakken en ze samen dansen.

Mijn moeder vroeg me een jaar voor mijn vijftiende verjaardag of ik de mijne wilde vieren, iets wat ik niet wilde doen, omdat ik niet graag een grote jurk als een prinses droeg. Uiteindelijk heeft mijn moeder mij overtuigd, want ik was de oudste in mijn familie en zou de eerste zijn die het in Spanje zou vieren. De waarheid is dat het feestje erg leuk was en ik heb mijn Latijnse vrienden en mijn Spaanse vrienden uitgenodigd. En we hebben allemaal een geweldige avond gehad met mijn familie en we hebben veel gedanst en gegeten. Ik heb er erg van genoten omdat ik mijn Spaanse vrienden over de andere ik heb kunnen leren. In dat jaar en het jaar daarvoor ging ik veel naar Quiceaneras van al mijn Latijnse vrienden en familie.

Mijn vader besloot naar Nederland te verhuizen vanwege de economische crisis in Spanje. Hij vertelde mijn zus en mij altijd hoe mooi dit land was en dat we hier meer toekomst hadden dan in Spanje. Hij heeft ons verschillende keren gevraagd of we hier wilden komen wonen. Maar, ik woonde liever in Spanje omdat ik daar al een leven had, ik had bijna de middelbare school afgemaakt, ik had daar mijn vrienden en mijn hele familie en ik was te geïntegreerd in Spanje.

Mijn zus en ik kwamen elke zomer naar Nederland om bij onze vader te zijn en beetje bij beetje werden we verliefd op Amsterdam, zozeer zelfs dat mijn zus besloot om in Nederland te blijven na de laatste zomer dat we op vakantie waren. Eerlijk gezegd wilde ik dat niet omdat ik dacht dat mijn toe-

komst in Spanje lag en ik over een paar jaar naar de universiteit zou gaan. Maar ik dacht dat het nog erger was om apart van mijn jongere zus te leven, omdat we altijd samen waren opgegroeid. Ik heb dus een grote inspanning geleverd en ben in 2012 bij mijn vader en zus ingetrokken om een nieuw leven in Nederland te beginnen.

Hier in Nederland moest ik verschillende toelatingsexamens afleggen om te bepalen naar welke school ik zou gaan. Uiteindelijk ging ik naar de Berlage High School waar ik de taal intensief leerde en jaren later mijn diploma haalde. In de tussentijd heb ik ook een cursus aan de Vrije Universiteit gevolgd om mijn Nederlands te verbeteren. De aanmeldingsperiode was moeilijk voor mij omdat ik hier in het begin niet veel vrienden had en ik in de sociale media zag hoe leuk mijn vrienden in Spanje het hadden. Maar langzamerhand maakte ik me hier niet druk meer over dat, want ik begon veel mensen te ontmoeten. Ik heb veel mensen in Nederland met andere culturen, tradities, religies, waarden en normen ontmoet.

Dat heeft veel aan mijn nieuwe identiteit bijgedragen die ik in Nederland aan het opbouwen was. Ik heb ook geleerd me geen zorgen te maken over wat mijn vrienden aan het doen waren, of ze hun middelbare diploma haalden of naar welke universiteit ze gingen.

Na bijna een half jaar in Nederland heb ik mijn vriendje op school ontmoet en we zijn tot op heden nog steeds samen. Dankzij hem kon ik veel gemakkelijker in de Nederlandse samenleving integreren en hij heeft me ook veel geholpen om mijn Nederlands te verbeteren. Ik begon de positieve kant van deze verhuizing te zien en ik realiseerde me dat dit een geweldige kans was sinds ik een nieuwe taal leerde, en dat ik mijn Engels aan het verbeteren was. Ik woonde in een land waar de economie goed groeide en ik hier een veel betere toekomst kon hebben en mijn doelen

sneller dan Spanje kon bereiken.

Tijdens mijn puberteit leerde ik steeds meer over Nederland en werd ik steeds verantwoordelijker. Mijn vader sprak geen Nederlands toen we naar Nederland kwamen. Hij sprak liever Engels in Nederland omdat het voor zijn werk ook niet nodig was om Nederlands te spreken. Hierdoor moest ik mijn vader altijd helpen met de vertalingen. Als hij naar de dokter moest, ging ik met hem mee of naar de bank, en vele andere plaatsen. Dit heeft me veel geholpen omdat ik alles kon doen zonder mijn ouders om hulp te vragen, ik was in die zin vrij zelfstandig. In 2016 werd mijn andere broer geboren. Ik moet ook zeggen dat ik in mijn opvoeding altijd verantwoordelijkheden heb gekregen die niet de mijne waren, zoals het verzorgen van mijn broers en zussen, of het koken voor hen als mijn ouders moesten werken. Dit is iets waarvan ik denk dat het me voor mijn tijd heeft doen opgroeien.

Volwassenheid

Ik beschouw mezelf vandaag de dag als geïntegreerd in de Nederlandse samenleving en maak daar actief deel van uit. Ik ken de Nederlandse taal, tradities en cultuur goed. Ik heb vrienden uit Nederland en uit verschillende delen van de wereld. Hier in Nederland heb ik veel geleerd en dit heeft ook mijn persoonlijkheid en identiteit verrijkt. Ik geloof dat ik in al die acht jaar dat ik in Nederland heb gewoond, mezelf voortdurend heb overtroffen en dat ik de doelen die ik voor mezelf heb gesteld, heb bereikt.

Ik moet ook eerlijk zeggen dat ik voor het eerst in mijn leven discriminatie en racisme heb meegemaakt en dat dit in Nederland is gebeurd.

Ik ben op verschillende manieren gediscrimineerd en heb slechte opmerkingen gekregen omdat ik Colombiaan ben.

Zo zeer zelfs dat ik in het verleden besloot om in het Nederlands te zeggen dat ik Spaans was. Als ik zeg dat ik een Colombiaan ben, associëren ze Colombia altijd met drugs en Pablo Escobar. Ik denk dat de mensen die dit soort opmerkingen maken ongeschoolde mensen zijn, aangezien Colombia zich in de wereld ook onderscheidt door andere aspecten, zoals de fauna, de flora, de koffiebonen, de muziek, de dansen, de landschappen en de vriendelijkheid van de Colombianen, enzovoort.

Een recent voorbeeld is dat ik een paar maanden geleden op zoek was naar een bedrijf waar ik mijn stage kon doen. En als ze mijn cv in de gesprekken lezen en zien dat ik een Colombiaan ben, maken ze discriminerende opmerkingen en vragen ze me wat mijn doel is in de financiële wereld. Ik zeg altijd dat ik een bedrijf van productverkoop wil hebben en ze zeggen me zeker dat je drugs wilt verkopen.

Dankzij alles wat ik in al die jaren heb geleerd en wat ik in elk land heb meegemaakt, heeft het geholpen om mijn unieke identiteit te creëren waar ik echt het beste van elk land heb genomen.

Naast een verlegen en vriendelijk persoon op het eerste gezicht, ben ik ook een jong persoon met een grote tolerantie en kennis van verschillende culturen, religies en normen. Colombia heeft me geleerd dat familie heel belangrijk is en dat ik mensen met respect moet behandelen. En vooral om mensen te behandelen zoals ik wil dat ze mij behandelen. Uit Colombia heb ik ook geleerd dat je niet zoveel luxe hoeft te hebben om gelukkig te zijn en dat gezondheid en familie het belangrijkste zijn.

Spanje heeft me geleerd van het leven en de natuur te genieten.

Nederland heeft mij geleerd over multiculturaliteit, diversiteit, tolerantie en respect voor de mening van anderen.

RANIA

Het leven van Rania

Wanneer ik thuis kom van mijn werk of school, groet ik mijn moeder met een kus op haar hoofd en zeg ik "salam oe alaykom mama, korshi labas?", dit betekent letterlijk vrede zij met u en hoe gaat het met u. Ik spreek thuis Marokkaans, en om preciezer te zijn het dialect Berbers. Het Marokkaans-Arabisch, wat wij als Darija kenmerken, versta ik ook erg goed.

Zelf spreek ik het alleen niet, daarom hebben mijn ouders ervoor gekozen om mij het dialect Berbers aan te leren. Ik zie dat mijn moeder een Tajine aan het maken is als avond eten. Dit is een traditioneel Marokkaans gerecht, waarbij het eten bereid wordt in een stoofpot. Ik vraag mijn moeder of zij hulp

nodig heeft bij het koken. Ik vind het namelijk altijd leuk om te koken en ook erg fijn om mijn moeder te helpen hierbij.

Mijn naam is Rania el Khattabi en ik ben op 3 april 1997 te Haarlem geboren. Ik ben inmiddels 23 jaar en ben van origine Marokkaans-Nederlands. Ik ben opgegroeid in Haarlem Schalkwijk in de wijk Molenwijk. Mijn ouders zijn beide geboren en getogen in Marokko, en om precies te zijn in dezelfde dorp genaamd Midar. Mijn moeder heeft in Marokko de huishoudschool afgerond en mijn vader heeft zich gespecialiseerd in elektrotechniek op het baccalaureaat (dit betekent in het Frans het Nederlandse VWO).

Mijn vader kwam in 1987 naar Nederland in het kader van gezinsherenging. Mijn opa was namelijk al een tijdje als gastarbeider in Nederland aan het werk voor verschillende fabrieken, zoals Tata Steel. In 1989 keerde mijn vader terug naar het dorp. Daar leerde hij mijn moeder kennen en besloot haar te huwen. Diezelfde zomer vond de bruiloft plaats, en niet veel later kwam mijn moeder mee naar Nederland. Voor mijn moeder was het allemaal nieuw. Het was veel kouder dan Marokko en stiekem miste ze toch wel alles wat ze had achtergelaten.

Mijn ouders gingen wonen bij mijn opa en oma. In 1991 hebben mijn ouders een eigen woning toegewezen gekregen. Mijn moeder was het gewend geraakt om dag in en uit bij mijn opa en oma te zijn en zodoende zorg te dragen voor mijn ooms en tantes. Het was vanzelfsprekend geworden. Het was altijd gezellig en sfeervol thuis, er kwamen altijd vriendjes en vriendinnetjes langs voor mijn ooms en tantes. Mijn opa nodigde vaak in het weekend vrienden van de fa-

briek uit om samen te dineren. Mijn moeder maakte dan samen met mijn oma hapjes en lekkere gerechten.

Zo ging de tijd voorbij en raakte mijn moeder zwanger van mijn broer. Op 7 maart 1994 werd mijn broer geboren in het Spaarne ziekenhuis in Haarlem.

Het was het eerste kleinkind waar mijn opa en oma veel tijd mee doorbrachten hier in Nederland. Mijn opa en oma hadden namelijk ook nog twee kleinkinderen in Marokko. Mijn broer werd enorm vertroeteld.

Hij kreeg enorm veel aandacht en liefde en was vaak bij opa en oma. Mijn ooms en tantes vonden het leuk om met hem te wandelen of met hem spelletjes te spelen. Mijn broer werd vier jaar oud en ging naar de kleuterklas. Mijn opa vond het leuk om hem op te halen van school elke dag. Hij deed dit met veel plezier, ze hielden beide van wandelen en gingen dan vaak langs het winkelcentrum. Mijn opa en oma droegen de zorg over mijn broer eigenlijk voornamelijk, omdat mijn moeder kampte aan hartritmestoornissen.

Het was een erg lastige periode. Mijn moeder kreeg vaak een hartaanval, tijdens het doen van boodschappen of wanneer ze gewoon een kopje thee of koffie aan het drinken waren met z'n alle. Dit was een zeer verontrustende periode, waarbij mijn moeder erg vaak in het ziekenhuis lag.

Niet veel later werd ik geboren op 3 april 1997 in hetzelfde ziekenhuis als waar mijn broer geboren was. Mijn moeder had een zware periode voor de bevalling, gezien haar conditie.

Er werden voorbereidingen getroffen, voor het geval het mis kon gaan. Gelukkig verliep de bevalling goed en kwam ik op de wereld.

De eerste twee jaren spendeerde ik enorm veel tijd bij mijn familie. Dit was een erg belangrijke periode geweest voor mij en mijn ouders. Mijn moeder had namelijk nog steeds erg veel last van haar hartritmestoornis, om dan nog de zorg over mij en mijn broer te dragen was erg hard. Gelukkig hadden we onze burens die op de hoogte waren van de situatie en natuurlijke de familie. Toen ik ongeveer tweeënhalf jaar oud was, werd mijn moeder geopereerd. Ik mocht toen ook vervroegd naar de peuterschool, dit om mijn moeder minder tot last te zijn. Hier leerde ik de Nederlandse taal vloeiend en begon ook mijn zelfontwikkeling.

Ik heb altijd een sterke wil gehad. Zo vertelde mijn moeder dat ik toen al graag mijn zin wou krijgen. "Je had bij de peuterspeelzaal van de step-autootjes, dat vond je erg leuk. Jij speelde er graag op, maar o wee als iemand anders er op wilde spelen. Dan zwaaide er wat". Als mijn moeder mij dit verhaal vertelt, kan ik dit terug reflecteren naar het dagelijks leven van nu.

De jaren verstreken en ik ging naar de kleuterklas. Ik sprak vloeiend Nederlands, dat ging me gemakkelijk af, thuis sprak ik immers ook Nederlands met mijn ouders. Ik merkte wel dat ik moeite had met communiceren met opa en oma, die als eerste generatie naar Nederland kwamen. Opa en oma probeerde mij daarom woordjes en zinnen Berbers te leren, zo kon ik uiten en vertellen waar ik bijvoorbeeld trek in had of wanneer ik hulp nodig had. Ik merkte eigen-

lijk op die jonge leeftijd dat mijn grootouders hun best deden om erbij te horen en ook mij en mijn broer probeerde te begrijpen. Ik merkte met de tijd dat er een enorme kloof ontstond, wat ik hen niet kwalijk kon nemen. Wat valt te verwachten van twee oudjes die nooit hebben leren lezen en schrijven, en met niets hiernaartoe zijn gekomen.

Eind jaren 1999 of begin 2000 werd mijn moeder eindelijk geopereerd aan haar hart. Dit was erg heftig en intens voor mijn moeder. Er bestond een kans dat ze de operatie niet zou overleven. Het idee dat je er niet meer kan zijn, en jouw kinderen niet meer kan zien opgroeien dat doet erg veel pijn en brengt veel verdriet met zich mee. Ik kan zelf niet veel herinneren van deze periode. Ik weet alleen dat mijn moeder een keer een hartaanval had gekregen en ik dorst had. Ik was gelukkig erg pienter en slim. Ik merkte gelijk op dat ik mama niet wakker kreeg en ging naar de buurvrouw tegenover ons toe.

Ik was tweeënhalf jaar oud, zij wisten gezien de situatie dat het niet klopte. De buurvrouw kwam aanrennen en belde 112. Voor ik het wist werd mijn moeder gereanimeerd, mijn vader werd opgebeld en ik werd ondergebracht bij de buurvrouw. Het was de zoveelste keer. Mijn moeder moest worden geopereerd. Dit werd gedaan in het Utrecht Medisch Centrum. Hier werd een ader die verbonden was aan het hart, uit de knoop gehaald als het ware. De prop zorgde namelijk ervoor dat mijn moeders hart keer op keer stopte met kloppen. Mijn moeder herstelde en kwam er gelukkig goed vanaf. Vanuit mijn geloofsovertuiging de Islam, zie ik dit als een godsgeschenk. Een ziekte is een zegening, dit vanwege

de beproeving die Allah, God in dit geval, heeft gesteld aan jou. Het is beter dat Allah jou hier beproeft en jou schenkt met iets “slechts”, zodat je niet gestraft wordt in het hiernamaals. Hierdoor worden bovendien jouw zondes weggevaagd.

Toen ik op latere leeftijd kennis had opgedaan over de Islam vond ik dit de meest mooie en betekenisvolle uitleg van het geloof. Ik ben er daarom heilig van overtuigd dat een tweede kans er altijd kan zijn, en dat wanneer je standvastig bent en vertrouwen hebt in de Heer, hij het goede op je pad brengt.

In mijn verdere basisschool tijd leerde ik mijzelf ontdekken. Ik was erg nieuwsgierig en ontdekte mijn passie voor lezen, literatuur en politiek. Ik keek dag in en dag uit elke avond om 18:00 uur naar het Jeugdjournaal. Ik vond het belangrijk om op de hoogte te zijn van veranderingen in de wereld, maar ook binnen onze samenleving.

Mijn ouders steunde mij enorm hierin, ze zagen dat dit positieve effect had op mijn ontwikkeling en eigenlijk zo ook op dat van hen. In de tijd dat ik op school zat, ging mijn moeder naar het moedercentrum toe in de wijk. Ze leerde verschillende vrouwen kennen van verschillende achtergronden, en voerde activiteiten uit. Ze maakte eten, en namen dat mee. Ze knutselde of gingen breien. Voor mijn moeder was dat eigenlijk kennis maken met de multiculturele samenleving. Dit was voor mij en voor mijn moeder een periode waarbij wij dieper kennis op deden van de ontwikkelingen in Nederland, en onze samenleving.

In juni 2003 kwam mijn broertje op de wereld. Ik vond dat erg spannend. Ik had namelijk begrepen dat ik een zusje zou krijgen. Wat was het een enorme teleurstelling toen ik zag dat het een jongetje was. Ik wou namelijk samen met mijn zusje met de barbiepoppen spelen.

Ik was dan ook erg boos met zijn komst. Gelukkig nadat jaren verstrekken zijn wij onafscheidelijk van elkaar geworden en hou ik enorm veel van mijn kleine broertje. Ik zorgde graag voor mijn jongere broertje. Ik was immers bijna zeven jaar ouder dan hem en deed hem in bad en stopte hem vaak in bed. We liepen samen naar school en ik haalde hem ook op. Ik was erg zorgzaam voor hem en dat vond ik niet erg, want ik wist dat op dat moment mijn ouders fulltime werkten.

Mijn moeder maakte schoon op een basisschool en mijn vader maakte flitspalen. Dit was een zware periode voor hen. Niet veel later konden mijn ouders hun droomhuis kopen, we gingen verhuizen naar Hoofddorp. Ik ging naar de middelbare school. En een nieuw hoofdstuk brak aan. Op de middelbare school was ik eigenlijk zoekende wie ik was. Was ik nou Marokkaans of Nederlands? Waar kwam mijn roots vandaan? Hoezo heet ik Rania en wat betekende dit? De jaren die volgde waren cruciaal. Tijdens lessen zoals maatschappijleer ontstonden discussies over geloofsovertuigingen, en zo ook de Islam. De uitspraken van Geert Wilders kwamen vaak hard aan, en werden door klasgenoten en soms zelfs docenten aangenomen. Tijdens deze discussies werden dingen gezegd zoals "logisch, op een geef moment is de maat vol.

Als je Marokkaanse jongens ziet die jouw spullen stelen of intimideren, raak je het zat”, en “kunnen wij hier niks meer van zeggen dan?”.

Dit zijn dingen die mij pijn deden, er zijn namelijk genoeg “Marokkaanse jongens” die zich niet bezighouden met zulke activiteiten en juist hun doelen proberen na te streven. Tijdens mijn middelbare schoolperiode had ik ook wel eens conflicten met docenten omtrent zulke onderwerpen. Zo’n conflict maakte ik mee met mijn docent Nederlands. Hier maakte ik dan eigenlijk ook mijn eerste keer discriminatie mee. Mijn docent Nederlands gaf mij tijdens een 10 minuten gesprek aan dat het mij nooit zou lukken, en ik alleen praktisch wat kan doen zoals mijn ouders dat ook deden. Dit vrat aan mij. Ik moest kostte wat het kost mijn havo behalen en zo niet dan mijn hbo-opleiding. Ik was het niet eens met zijn beoordeling van mijn resultaten en zeker niet met het gesprek. Ik liet het er niet mee zitten en ging naar de havo.

Op mijn zestiende levensjaar werd ik erg ziek. Ik was aan het sporten en merkte dat mijn hart hevig klopte. Ik kreeg tegelijkertijd ook steken. Ik negeerde het en was enorm fanatiek. De pijn werd heviger. Mijn gymnastiek docent raadde mij aan om ernaar te laten kijken door een arts. Ik liet het gaan. Ik kan mij goed herinneren dat ik rond oktober of november een enorme ruzie kreeg met mijn vader. Deze ruzie had mij van slag gemaakt. Zo hevig dat ik een soort hartaanval kreeg. Ik kreeg geen adem en had enorm veel pijn. Na veel controles op de spoedeisende hulp, was geconstateerd dat ik kampte met een hartritmestoornis. Ik heb de periode erna eigenlijk heel veel tijd gependend in ziekenhuizen. Ik had pijn op verschillende momenten en op een dagelijkse basis. Lichamelijk was

ik erg vermoeid en had ik veel moeite met het ritme te behouden van mijn dagelijks leven. Het zette mij tegelijkertijd aan het denken. Hoe kan plotseling mijn leven zo erg veranderen? Waarom ben ik uitgerekend de persoon die erg ziek wordt? Ik kreeg mijn antwoorden in mijn geloof. Ik heb hierdoor mij zelf zien ontwikkelen, en heb mij zelf sterker gemaakt. Het is de kunst om juist dan positief te denken. Ik merkte dat het wel botste soms. Tijdens de onderzoeken vond ik erg vervelend om geholpen te worden door een mannelijke arts.

Elke keer een andere man die maar je boezem ziet, en dat terwijl dat juist beschermd hoort te blijven. En zo kan ik nog door blijven gaan met talloze narigheden, wat het met zich meebracht. In de jaren die volgde bleef ik eigenlijk pijn hebben en de namen de klachten toe. De stress van school, het dagelijks leven en mijn omgeving namen ook toe.

In de kerstvakantie van 2015 verloor ik plotseling mijn oma. Dit kwam als een klap aan. Voor mijn moeder was dit de meest moeilijke periode die je ooit kan voorstellen. We hadden beiden geen kans om echt afscheid te nemen van haar. Ze werd met spoed in coma gebracht en na anderhalve week overleed zij aan een ontstoken alvleesklier.

Ik kan me niet zoveel meer herinneren, ik heb soms alleen een vaag beeld van mijn oma aan allemaal ellendige apparaten die bliepen en piepen. Ik mis haar tot de dag van vandaag erg veel en bij elke stap die ik zet, denk ik na wat mijn lieve oma ervan zou vinden en of ze de stap een goed idee zou vinden. Dit is eigenlijk ook één van de redenen waarom ik alles overleg met mijn moeder en haar mening enorm belangrijk vindt. Ik zie mijn oma terug in mijn moeder, en vindt

hun de meest belangrijke vrouwen en rolmodellen in mijn leven. Mijn moeder heeft enorm veel overwonnen en heeft het verlies van mijn oma op een prachtige manier verwerkt.

Afgelopen vier jaar heb ik mijzelf zien groeien op een andere manier. In 2018 kregen wij te horen dat mijn moeder kanker heeft. Mijn wereld stond op zijn kop. Het idee dat ik mijn moeder zou kunnen verliezen is onbeschrijfelijk. Alle emoties stromen je lichaam binnen. Verdriet, boosheid, teleurstelling en nog veel meer. Ik liet al deze emoties niet blijken. Ik probeerde mij sterk te houden, maar in de tussentijd huilde ik mezelf s 'nachts in slaap.

Elke ziekenhuis afspraak ging ik met mijn moeder mee, ik was er voor haar zoals zij al die jaren er voor mij was. Het werd tijd dat ik voor haar ging zorgen. Ik bleef positief en hoopte dat het goed zou komen. Elke arts waarbij wij mee in gesprek raakte vertelde dat de kans enorm groot was dat mijn moeder verlamd zou raken aan haar arm of misschien zelfs geamputeerd moest worden, als zij het gezwel zouden verwijderen. Alle scenario's schieten in je hoofd te binnen. Op dat moment boeide mijn studie en mijn eigen leven mij vrij weinig. Ik kon het niet verdragen dat ik mijn moeder zou kwijtraken, terwijl ik aan mijn toekomst probeer te werken.

Desondanks gaf ik niet op en probeerde ik dit te combineren. Het eerste jaar hbo-rechten, verliep niet zo erg succesvol. Ik had het halve studiejaar behaald, de examencommissie besloot mij geen kans te geven om mijzelf alsnog te bewijzen desondanks de situatie waarin ik verkeerde. Ik besloot daarom door te studeren, ik had immers mij zelf wat beloofd. Ik begon aan de opleiding SJD. Ik had met al

mijn docenten afgesproken dat ik veel tijd thuis zal spenderen aan mijn studie, zo kon ik er ook voor mijn moeder zijn en met haar mee gaan naar het ziekenhuis wanneer dit nodig was. In het eerste jaar van SJD werd mijn moeder geopereerd. Wat ben ik Allah/God erg dankbaar dat dit een geslaagde operatie was, ondanks het lage slagingspercentage van de artsen in vier verschillende ziekenhuizen.

Mijn moeder heeft tot op heden nog af en toe last van gevoelloosheid in haar arm, maar kan haar arm nog goed bewegen. Als klapper op de vuurpijl mocht ik met succes over naar het tweede studiejaar.

Hier behaalde ik mijn propedeuse. Ik heb een deel van mijn droom verwezenlijkt. Wat ben ik enorm trots op mijzelf. Een vak waar ik zoveel moeite mee had, en keer op keer onvoldoende voor scoorde, heb ik behaald met een 8! Een enorme prestatie.

Het afgelopen jaar heb ik mijzelf nog meer verdiept in de Islam, en eigenlijk zo ook in mijzelf. Wie ben ik? En wie wil ik zijn? I

Ik zat in een enorme twee strijd tussen mijn westerse leven en identiteit, maar ook van mijn achtergrond en geloofsovertuiging. Ik heb gekozen om mijn achtergrond en geloofsovertuiging te omarmen en deze met volle trots te uiten. Ik ben daarom een hoofddoek gaan dragen. Dat maakt mij een Marokkaanse-Nederlandse moslima. Ik ben blij met wie ik ben en zal dat altijd zijn. Zoals wij het op z'n Marokkaans zeggen, "dima Maghreb", wat betekend: altijd Marokko.

Mijn moeder en ik hebben enorm veel hindernissen en tegenslagen overwonnen samen. Mijn moeder is tot op heden nog erg ziek, ze heeft last van een dubbele hernia, heeft kanker en een hevige hartritmestoornis overwonnen. En ik vecht tot op heden tegen mijn hartritmestoornis.

Opgeven zit niet in ons bloed of DNA. Verder hebben wij samen het verlies van mijn oma op een bijzondere manier verwerkt en kijken we ernaar terug met heel veel mooie herinneringen.

De zorgzaamheid die mijn oma in haar had, heeft mijn moeder overgenomen en zo eigenlijk ook ik. Als ik haar leven vergelijk met dat van mij, kan ik alleen maar enorm trots op mijn moeder zijn. Desondanks alle tegenslagen blijft mijn moeder lachen, zorg zij voor een ander en is ze positief ingesteld. Niks kan dat ontnemen van haar. Haar wilskracht is enorm, daarom weet ik dat ik haar kracht graag in mijzelf terug zou willen zien en ook in mijn leven.

MARYAM

Mijn levensverhaal

Mijn naam is Maryam, drieëntwintig jaar oud en woon in Alkmaar. Samen woon ik met mijn beide ouders, zus en twee broertjes. De meeste mensen kennen mij als een open en vriendelijk persoon. Dit klopt wel. Als iemand ergens over wil praten of hulp nodig heeft sta ik altijd voor hen klaar. Ik probeer vaak geduldig te zijn.

De meeste mensen vinden mij bescheiden, maar als ik ergens iets van vind dan wil ik wel altijd mijn standpunt duidelijk maken.

Ik ben een eerste generatie Afghaanse Nederlander. Mijn ouders komen beide uit Afghanistan en ik ben geboren in Mazar-e-Sharif, in het noorden van Afghanistan. Mijn vader was vanwege de oorlog in Afghanistan alleen gevlucht

naar Nederland. Ik bleef achter met mijn moeder en zus, wij verbleven in het huis van mijn oma en opa in Mazar-e-Sharif. Mijn vader had op een gegeven moment in Nederland een verblijfsvergunning gekregen voor bepaalde tijd.

Toen ik vierenhalf jaar oud was verhuisden mijn moeder, zus en ik naar Pakistan. Hier verbleven wij zes maanden. Wij moesten naar Pakistan gaan, want in Afghanistan heb je tot op heden geen Nederlandse ambassade. Mijn vader had gezinshereniging aangevraagd en wij moesten bij de Nederlandse ambassade een DNA test laten afleggen en ons visum uiteindelijk ophalen.

Wij hadden ervoor gekozen om in Pakistan te verblijven tot we naar Nederland mochten. Het was in 2002 vanwege de oorlog lastig voor mijn moeder op heen en weer te reizen vanuit Pakistan naar Afghanistan en weer terug. Vrouwen konden niet alleen reizen. In Pakistan verbleven wij bij een tante van mijn moeder.

Ik was inmiddels vijf jaar oud en mocht naar Nederland komen samen met mijn moeder en zus. We waren allemaal blij dat wij mijn vader weer zagen. Wat ik mij nu nog herinner van die tijd in Afghanistan was dat mijn opa in een soort van metalen/ijzerachtig emmer kersen meebracht naar huis. De emmer zat helemaal vol met kersen en mij opa legde de emmer naast een waterput die wij in de tuin hadden.

Ik ben in Nederland komen wonen in Alkmaar en woon nog steeds in Alkmaar. Alles was natuurlijk nieuw voor mij. Niet alleen voor mij, maar ook voor mijn moeder en zus. Mijn vader zelf woonde al een anderhalf jaar in Nederland. Hij sprak de Nederlandse taal wel, maar hij was nog steeds bezig met het opbouwen van zijn leven hier in Nederland. In Afghanistan ga je pas naar de basisschool als je zeven

jaar oud ben. Ik was vijf jaar oud dat ik naar Nederland kwam. Ik was dus nooit naar school geweest. Normaal gaan de meeste kinderen in Nederland als peuter al naar de crèche en huilen daar om hun moeder.

Nou, ik moest op de basisschool nog huilen omdat ik naar mijn moeder wilde. Mijn moeder mocht toen met mij mee naar school. Dit heeft zij twee dagen gedaan. Op de tweede dag dat mijn moeder mee was had ik tijdens de buiten speeltijd een skelter gevonden. Ik vond het geweldig om hier mee over de schoolplein te rijden. Sinds dien ging ik zonder te huilen naar school en hoefde mijn moeder niet meer mee. Ik leerde de Nederlandse taal en iedere woensdagmiddag kreeg ik thuis extra leeshulp vanuit een organisatie. Ik kreeg allemaal boeken van deze organisatie. Mijn moeder deed altijd mee met mij als ik leeshulp kreeg en zij las de boeken ook die ik kreeg. Zo leerde zij ook de taal. Als zij wat niet begreep vroeg ze het aan mijn vader. Op een geef moment ging mijn moeder ook vrijwilligerswerk verrichten bij een speeltuin. Hier kwamen kinderen spelen met hun ouders. Mijn moeder nam mij vaak ook mij. Zij wilde daar graag vrijwilligerswerk verrichten om de taal te leren en sociale contacten te leggen.

Mijn moeder bleef daar jaren werken en werkt daar nog steeds. Dichtbij die speeltuin had je een asielzoekerscentrum. Heel veel Afghaanse asielzoekers kwamen bij die speeltuin ook met hun kinderen. Mijn moeder sprak de Nederlandse taal op een geef moment en wat ik heel mooi vind is dat mijn moeder daar op een geef moment ook andere hielp. Die Afghaanse asielzoekers hadden dan een brief en begrepen totaal niet wat er in zo een brief stond en mijn moeder vertaalde het dan voor hen. Ik vind het zo knap van

haar dat zij eerst zo afhankelijk was en niets begreep, maar nu juist andere kan helpen en wel alles begrijpt.

Mijn zus was wat ouder en ging het eerste jaar hier in Nederland naar de school de Wegwijzer. De Wegwijzer hanteert het klassikale onderwijssysteem, met nadruk op lezen, spelling en rekenen. Zij werd opgehaald en gebracht naar huis door de school. Zij wist ook niet hoe het allemaal hier in Nederland ging. Een keertje had zij van school een broodje voor mij mee met ham erop. Wij zijn thuis allemaal Islamitisch en eten dus ook geen ham. Zij en ik wisten niet wat er op zat, maar ik had het gewoon opgegeten. Haar juffrouw vertelde ineens aan mijn moeder dat mijn zus zo maar het eten van andere leerlingen meenam naar huis. Mijn moeder vroeg aan mijn zus waarom ze dit had gedaan. Me zus gaf aan dat zij dacht dat dit voor de leerlingen was om mee te nemen naar huis. Zij zag alle broodtrommels bij elkaar en zij dacht dat je hier wat van mee mocht nemen. Maar dat was eigenlijk het eten van haar klasgenoten. Als ik aan zulke momenten terug denk kan ik hier zo hard om lachen en bedenken hoe nieuw alles kan zijn voor iemand die hier net in Nederland komt wonen.

Toen ik negen jaar oud was, is mijn opa overleden. Hij woonde nog in Afghanistan. Ik heb hem helaas nooit meer kunnen zien nadat ik uit Afghanistan naar Nederland was gekomen. Ik heb altijd met mijn opa gewoond tot ik naar Nederland kwam en was zijn lievelingskleinkind. Ik vind het zo jammer dat ik hem niet nog één keer heb kunnen zien. Toen ik klein was en nog in Afghanistan woonde had ik een instrument (Deira, soort van trommel wat je met de hand bespeelt). Ik speelde hier vaak mee en zong dan liedjes. Nadat ik weg was heeft mijn opa mijn instrument altijd nog bewaard, zodat hij het terug kon geven wanneer ik weer zou komen.

Toen ik tien jaar oud was waren mijn ouders al ingeburgerd. Mijn zus en ik spraken de Nederlandse taal en alles ging goed. Wij kregen de Nederlandse nationaliteit.

Ondanks dat ik nu een Nederlander ben vanwege mijn nationaliteit weet ik nog altijd niet hoe ik mijzelf mag/moet noemen. Een Afghaan, Nederlander of beide? Stiekem voel ik me zelf wel meer Afghaans. Dit komt denk ik door de normen en waarden die ik mee heb gekregen vanuit huis en de cultuur waarin ik leef.

Nadat ik de Nederlandse nationaliteit had gekregen ben ik op vakantie geweest naar Afghanistan voor vier weken. De waterput die ik mij nog altijd herinnerde stond er nog. Helaas was mijn opa er niet meer die emmers vol met kersen meebracht. Ik heb wel alle andere familieleden gezien. Na twee weken daar te hebben verbleven miste ik Nederland toch heel erg. Wat ik het meeste miste was kaas op mijn brood. Na een paar jaar ben ik nog een keer naar Afghanistan gegaan en dit keer had ik kaas mee voor mijzelf.

Wie verder heel belangrijk zijn in mijn leven zijn mijn twee broertjes. De ene werd geboren toen ik twaalf jaar oud was en de andere toen ik dertien jaar oud was. Mijn moeder heeft heel lang geen kinderen gewild. Dit kwam doordat zij hier naar Nederland kwam. Zij wilde eerst de taal leren, daarna een opleiding doen en haar rijbewijs halen. Nadat zij dit allemaal had gedaan heb ik twee lieve maar ook drukke broertjes gekregen. Als mijn broertjes ergens hulp bij nodig hebben of er is iets aan de hand dan komen zij altijd naar mij of mijn zus toe. Soms hoor ik mijn broertjes woorden gebruiken die ik niet kende op hun leeftijd. Ik ben dan zo trots op hun. Toen mijn zus en ik even oud als hun waren sprak er niemand bij ons thuis goed Nederlands.

Nu spreekt iedereen bij ons thuis Nederlands en hebben zij een voorbeeld. Wat ik altijd grappig vind is dat wij (de kinderen) thuis onderling Nederlands praten met elkaar. Mijn vader is nog altijd trots op zijn moedertaal en zegt altijd dat we thuis Afghaans (Dari) moeten praten. Hij vindt het belangrijk dat wij ons moedertaal niet vergeten en dit ook doorgeven aan ons volgende generatie. Ik vind het ook belangrijk dat in de toekomst mijn kinderen vloeiend Afghaans spreken.

Ook zijn mijn beste vriendinnen voor mij belangrijk en maken zij een deel uit van mijn leven. In 2003 heb ik mijn beste vriendin leren kennen, Melek. Wij hebben samen op de basis- en middelbare school gezeten. Op de middelbare school hebben wij nog een beste vriendin bij gekregen, Chaimae. Wij kunnen altijd bij elkaar terecht en staan voor elkaar klaar.

Op school heb ik altijd mijn best gedaan en liep ik nooit achter. Mijn zus en ik, maar ook andere kinderen zoals wij hadden allemaal op dezelfde basisschool een laag advies gekregen. Op de middelbare school mochten wij later een hogere niveau doen. Ik heb wel altijd gedacht dat ze op de basisschool waar wij op zaten expres aan migranten zoals wij een laag advies gaven. Binnenkort kan ik met trots zeggen dat ik mijn bachelor heb voor de opleiding Sociaal Juridisch Dienstverlening. Verder werk ik op dit moment met plezier bij een advocatenkantoor.

Inmiddels woon ik nu 18 jaar in Nederland. Ik ben mijn vader dankbaar dat hij hierheen is gekomen en zijn kinderen de kans hebben gekregen iets te maken van hun leven. Meisjes die in Afghanistan studeren hebben vaak na hun studie geen kans om te werken. Dit kan door verschillende redenen komen. Die kansen krijg ik wel, omdat ik niet daar leef. Ik heb de mogelijkheid en vrijheid gekregen om iets van mijn leven te maken op mijn manier waar mijn ouders erg trots op zijn.

LAILA

Mijn ouders komen uit een relatief klein dorp in het zuiden van Marokko. Het gebied staat bekend om haar prachtige natuur. Door het heuvelachtige zanderige landschap kronkelt de Dades rivier die de grond vruchtbaar maakt voor het verbouwen van groenten en fruit.

In uit leem opgetrokken huizen wonen grote families bij elkaar die leven van de opbrengsten van het land en het uitvoeren van klusjes. Maar in korte tijd werd duidelijk dat dat niet meer genoeg zal zijn. Door klimaatverandering droogde de rivier op en met de aanleg van een beter wegennet veranderde de manier van leven. Jonge sterke mannen trokken naar de grote steden om te werken en geld te verdienen. Sommigen maakten de overtocht naar Europa, zoals mijn grootvaders hebben gedaan. De karakteristieke lemen huizen en knisperende kookvuurtjes maakten plaats voor grote betonnen villa's, glimmend tegelwerk en moderne keukens.

Begin jaren negentig zijn mijn ouders naar Nederland gekomen. Beiden op andere gronden en met andere bestemmingen. In 1996 bracht het lot hun bij elkaar en een jaar later werd ik geboren. Het flatgebouw waar wij destijds in woonden lag aan en druk kruispunt tussen een N-weg en een autoweg. Dag en nacht reden er auto's en vrachtauto's voorbij. Het kwam wel eens voor dat ik 's nachts geen slaap kon vatten. Terwijl ik onder mij in het stapelbed de ademhaling van mijn zusje hoorde vertragen tot een laag en ritmisch geluid, lag ik te draaien en te woelen. Ik verplaatste dan mijn kussen naar het voeteneinde van mijn bed waar zich, van het plafond tot aan de vloer, een smal raam bevond. Met mijn handen omklemde ik het metalen bed frame en drukte mijn voorhoofd tegen het koude glas. Ik keek omlaag naar de lichten en mensen beneden en bedacht verhalen over waar ze vandaan kwamen en waar ze naar op weg zijn. Ik keek naar de stoplichten op het kruispunt die van groen naar oranje naar rood gingen, groen, oranje, rood, groen, oranje, rood..., totdat mijn adem het raam besloeg en ik niets meer kon zien. Dan ging ik terug liggen en keek omhoog, naar het schouwspel van licht dat de koplampen van langsrijdende auto's op het plafond wierpen. Omgeven door het lage brommende geluid van de koelkast, het zachte gezoem van de televisie en incidentele getik van een druppel water in de gootsteen, viel ik vredig in slaap.

Het appartement was klein, erg klein. Tot aan 2004 hebben we daar met ons vijven gewoond. Vader, moeder en drie jonge dochters. Mijn twee jaar jongere zusje en ik sliepen in de woonkamer omdat er maar één slaapkamer aanwezig was. Ons stapelbed stond in de hoek van de kamer. Dezelfde kamer waar zich ook de televisie bevond, de bank en de open keuken. Ondanks dat het huis zo klein was heb

ik het niet zo ervaren. Mijn ouders hebben mij meegegeven om dankbaar te zijn en het mooiste te halen uit wat je hebt. Wat ik niet in materiele zaken kon krijgen kreeg ik terug in liefde en gezelligheid. Niet alleen van mijn ouders, maar de hele familie.

Familie heeft altijd een belangrijke rol in mijn leven gespeeld, zoals in veel Marokkaanse gezinnen. Toen ik opgroeide was mijn zusje mijn beste vriendin. We brachten veel tijd met elkaar door. We speelden met onze poppen, tekenden, schilderden, hielden dagboeken bij, schreven liedjes en gedichten. Wat ik voornamelijk deed was het vertellen van verhalen voor het slapengaan en op de fiets naar school. Ik bedacht het verhaal niet van tevoren, het was pure uit mijn duim gezogen fictie, maar mijn zusje genoot ervan. Toen zij ouder werd, en te oud werd om naar de verhalen te luisteren, begon ze die zelf te vertellen aan mijn zes jaar jongere zusje. Zo heeft die traditie zich nog een hele tijd voortgezet.

Mijn interesse voor verhalen en lezen begon al op jonge leeftijd. Toen ik een jaar of drie was werd mijn moeder via het consultatiebureau doorverwezen naar een welzijnsorganisatie in onze woonplaats. Zij hadden een project opgezet, uitgevoerd door vrijwilligers, die kinderen met een migratieachtergrond hielp met het leren van de Nederlandse taal. Deze 'buurtmoeder', zoals de vrijwilliger werd genoemd, kwam eens per week bij ons thuis. We deden spelletjes en ze nam veel boeken mee. Alles stond in het teken van de Nederlandse taal, om zodoende een taalachterstand te voorkomen. Dit was de eerste keer dat ik, weliswaar onbewust, te maken kreeg met de multiculturele samenleving en het beleid dat daarvoor gecreëerd was.

In 2004 verhuisden we naar een eengezinswoning in een kindvriendelijke wijk. Drie jaar later kreeg ik er nog een zusje bij. Inmiddels hadden mijn ouders dus vier dochters. In onze nieuwe woning had ik de ruimte om buiten te spelen met anderen kinderen, iets wat ik voorheen niet deed. Ik kan me nog herinneren hoe ik stond te poppelen om in te trekken. Ik zou mijn eigen slaapkamer hebben en een tuin om in te spelen. Deze verhuizing heeft een grote impact gehad op hoe ik mijn jeugd heb beleefd. Ik leerde om met andere kinderen te spelen en heb sociale vaardigheden ontwikkeld. In de wijk was er een groot grasveld met bankjes en speeltoestellen waar vooral in de zomer alle kinderen bijeen kwamen en samen speelden. Het was een gemengde en multiculturele wijk. Met koopwoningen, vrije sector huurwoningen en sociale huurwoningen, was het een mengelmoes van bewoners uit alle lagen van de samenleving.

Maar de verhuizing was niet de eerste keer dat ik te maken kreeg met andere culturen. Dat gebeurde namelijk al op de basisschool. Zoals dat in het leven gaat leerde ik al op jonge leeftijd de 'hokjes' kennen en de kenmerken die daarbij behoorden. Ik hoorde binnen de hokjes buitenlander, Marokkaan en moslim. De meeste klasgenoten waar ik bevriend mee was behoorden ook tot één van diezelfde hokjes. Als ze al niet Marokkaans waren dan hadden ze een andere migratieachtergrond en als ze al geen moslim waren dan diende ze een andere God. Toch bleef Nederlands zijn duidelijk de norm. Ergens wilde ik ook graag behoren tot die groep. De blonde blanke meiden in mijn klas waren knap, populair en rijk. Mijn buitenlandse klasgenotes en ik waren dat simpelweg allemaal niet.

Op het schoolplein speelden we vaak Totally Spies of Winx club, dat waren bekende animatieprogramma's voor kinde-

ren op tv. Ieder kind mocht dan een van de personages 'zijn'. Het kind dat het meest op het personage leek, mocht het personage ook spelen. Ik viel vaak buiten de boot. Ik was niet blank en blond om het personage Stella te zijn, maar mijn haar was ook niet lang genoeg en mijn huid niet getint genoeg om het personage Layla te spelen, ondanks dat we dezelfde naam droegen. Ik verwijt ze niets, die klasgenoten van mij. Het is de wereld waarin we opgegroeide die onze beeldvorming en denkwijze heeft gevormd. Inmiddels is er veel meer aandacht voor diversiteit op tv, maar in een land dat inmiddels wel al 200 nationaliteiten kent, hebben we denk ik nog een lange weg te gaan.

Op het schoolplein bleven er dus weinig personages over. Wat er dan over bleef waren personages die op niemand leken, die minder uitgesproken waren. Personages waarvan je soms even vergeet dat ze er zijn. Zo was ik als kind ook. Het ene moment was ik aanwezig, ik kletste graag honderduit, maar je kon me ook voor uren kwijt zijn. Dan zat ik ergens verscholen en bestuurde ik hoe de mieren elkaar lijken te begroeten rondom een mierenhoop of raakte gefascineerd door de manier waarop een pissebed zich vliegenvlug kan oprollen na een lichte aanraking. De extravert in mij hield veel van mensen om zich heen, maar ik had ook momenten voor mezelf nodig. De plek waar ik mij later het meest terugtrok was op vakantie in Marokko.

De vakanties naar Marokko waren altijd het hoogtepunt van het jaar. Wij gingen niet jaarlijks, maar eens in de twee jaar. Als de Ford Transit eenmaal de garage uit kwam, de spullen ingeladen werden en alles onder de motorkap goedgekeurd was, begon er een lange reis. De laatste dag in Nederland was altijd surrealistisch. Ik voelde de opwin-

ding van een nieuw avontuur en kriebels in mijn buik van de spanning, maar ergens ook verdriet om mijn vertrouwde thuis voor een maand achter te laten. We vertrokken altijd 's ochtends vroeg, nog voor zonsopgang. De slaap nog uit mijn ogen wrijvend, klom ik in de auto. Na alle double-checks konden we echt gaan vertrekken. Drie en een halve dag later kwamen aan op de geboorteplek van mijn ouders. Naarmate de omgeving bekender werd, werd de glimlach op het gezicht van mijn ouders breder. Waar ik mijn thuis 3400 kilometer verderop heb achtergelaten, was hun thuis hier. Zodra de auto de verharde weg verlaat, staan we binnen vijf minuten voor de hoge gesloten poort van het huis van mijn oom. Al snel komt er iemand open doen en we rijden, door de laaghangende taken van de vijgenboom door, het erf op.

Hier in Marokko met mijn nichtjes spelen we geen Totally Spies of Winx Club. Hier vinden ze mijn haren en mijn huid mooi. Hier spelen we met modder en maken onze handen vies. Hier spreken we allemaal dezelfde taal. Hier geloven we allemaal in dezelfde God. Hier hebben we dezelfde gewoonten en tradities. Ik hoef niks uit te leggen, ik ben geen verantwoording schuldig. Ideaal, niet waar? Helaas is dat niet de realiteit. Ondanks alle factoren die ik met mijn nichtjes gemeen had, groeide we uit elkaar. In Marokko was ik een Nederlander. Niet alleen ik werd mij bewuster van het feit dat ik anders was, ook mijn nichtjes met wie ik speelde werden zich daarvan bewust. Gevoed met het idee dat we het in Europa allemaal beter hebben, groeide er een kloof. Ze verheugden zich meer op de cadeautjes die we meenamen en of die wel zouden bevallen. Naarmate ik ouder werd vond ik het steeds lastiger om mijn thuis in Nederland voor zes weken te verlaten. De onderwerpen waar ik graag over wilden praten met mijn familieleden,

waren moeilijk te formuleren in een andere taal. Gesprekken liepen vast en bleven oppervlakkig. In Marokko was ik Nederlands, maar ik Nederland was ik Marokkaans. Twee verschillende werelden waarin ik beide niet voor de volle honderd procent thuis hoorde. Op jonge leeftijd had ik gevoel dat ik moest kiezen tussen een van beiden. Nu ben ik van mening dat ik helemaal geen keuze dien te maken. Ik ben zowel Marokkaans als Nederlands.

De vakanties in Marokko veranderen langzaam in vakanties om na te denken en te reflecteren. Zo dacht ik vaak na over wat ik na de zomer wilde gaan doen. Ook op 10-jarige leeftijd kon ik mezelf verliezen in het dagdromen over de toekomst. Ik wist niet zo goed wat ik later wilde gaan doen, omdat ik interesses had op veel verschillende gebieden. Veel zorgen maakte ik mij daar niet over. Ik zou mij op school focussen en goede resultaten behalen.

Mijn moeder hechtte veel waarde aan onderwijs. Zij was in haar geboortedorp in Marokko het eerste meisje uit het gezin dat naar school ging. Haar oudere zus heeft nooit leren lezen. Ze realiseerde zich dat kennis veel deuren kan openen en heeft nog altijd spijt dat ze niet heeft doorgeleerd. Mijn moeder gaf mij mee dat leergierigheid, doorzettingsvermogen, vastberadenheid en hard werken belangrijke waarden zijn om je doelen te behalen en je dromen waar te maken. Haar adviezen heb ik dan ook ter harte genomen en dat is terug te zien in mijn schoolrapporten over de jaren heen. Mijn leraressen beschreven mij als een harde werker. Ik blonk uit in de vakken taal, spelling, lezen en handvaardigheid. In rekenen was ik niet de beste, maar ook zeker niet de slechtste. Toch werd mij in groep 8 een Mavo-advies gegeven. Ik wist destijds niet wat het inhield,

en mijn ouders ook niet. Ik was al blij dat ik naar de middelbare school in mijn buurt kon. Mijn CITO-score was 540, voldoende voor havo/vwo.

Jaren later, toen ik tijdens een opruimsessie mijn oude sco-reformulier tegenkwam, heb ik er hoofdschuddend naar lopen kijken. De juf had aangegeven dat het beter voor mij was om op de mavo te beginnen, ik kon altijd nog opstromen naar de havo. Mooie woorden, maar in de praktijk blijkt het idee van opstromen op mijn school niet aangemoedigd te worden. Met mij is het uiteindelijk goed gekomen, maar het onderschat worden draag je een leven lang met je mee. Het was met mijn cijfers op de mavo bijna vanzelfsprekend dat ik havo zou gaan doen, maar ik had het gevoel dat ik er toch niet intelligent genoeg voor zou zijn. Had de juf niet gelijk? Is de havo niet te hoog gegrepen? De onzekerheid die je ontwikkelt over je eigen kunnen is niet makkelijk weg te nemen. Het systematisch onderschatten van kinderen met een migratieachtergrond is iets waar nog veel aan gedaan moet worden in onze samenleving. Zeker als de ouders nog te weinig of niet bekend zijn met het, naar mijn mening ondeugdelijke, onderwijssysteem in Nederland.

Na het afmaken van mijn mavo heb ik ook mijn havo-diploma behaald. Na getwijfeld te hebben tussen het vwo en het hbo, heb ik uiteindelijk voor het laatste gekozen. Mijn eerste jaren op het hbo heb ik veel aan zelfreflectie gedaan. Ik dacht na over hoe het kwam dat ik het voorheen zo belangrijk vond om ergens bij te horen, en waarom ik het vervelend vond om alleen te zitten. Ik dacht na over wat ik eigenlijk echt wilde. Ik leerde dat ik liever een paar goede vrienden om mij heen had dan een heleboel 'neppe' vrienden. Ook begon ik mij meer te verdiepen in mijn geloof.

Mijn religie, de Islam, heeft altijd een rol gespeeld in mijn leven. Eerder in mijn levensverhaal heb ik het er nog niet over gehad. Dat komt omdat ik pas op het hbo zelf op zoek ging naar antwoorden.

Op jonge leeftijd heb ik de basisprincipes meegekregen. De vragen die ik had beantwoordde mijn moeder altijd geduldig. Toen ik ouder werd werden mijn vragen complexer. Waarom zijn we op de wereld? Wat gebeurt er na de dood? Ik ging zelf op zoek naar antwoorden. Ik heb altijd al een diepe connectie gevoeld met mijn religie. Aan het begin van de puberteit nam dat toe. Zeker in de zomer was ik veel buiten te vinden waar ik de wereld om mij heen bekeek en bestudeerde en nadacht over ons leven op aarde. Ik dacht na over hoe elk organisme een doel heeft, de complexiteit van het menselijk lichaam, de nietigheid van de mens en hoe weinig invloed wij kunnen uitoefenen op het grote geheel. Dan kwam ik voor mezelf tot de conclusie dat er een maker voor is. Eén God, die geen deelgenoten kent.

Toen ik een jaar of zeventien was ben ik begonnen met het bestuderen van de religieuze teksten, met name de Koran. De Koran is voor een doorsnee persoon niet te begrijpen zonder gebruik te maken van een van de boeken van tafsir. Dat zijn boeken waarin de uitleg van elk vers in de Koran wordt benoemd. En zo ben ik ook aan de slag gegaan.

Met elke ayat, elk vers, kwam ik meer te weten. Het zette mij aan het denken, het inspireerde mij en maakte mij een beter persoon. Ik leerde om de hoofdzaken van de bijzaken te scheiden in het leven, ik werd zelfverzekerder, dacht kritischer na over mijn doelen en werd mij bewuster van de

uitwerkingen van mijn eigen gedrag op mezelf en anderen. Maar ik ben nog lang niet uitgeleerd. Het is een leerproces waar een mensenleven in feite te kort voor is.

Halverwege 2017 ben ik getrouwd. Het eerste jaar stond voornamelijk in het teken van het elkaar leren kennen. Je leert waar de grenzen van een ander liggen en waar je eigen grenzen liggen. Om de rol als echtgeno(o)t(e) te vervullen moet je elkaars verwachtingen en wensen kennen. Wat toen duidelijk naar voren kwam voor mij, is dat ik mezelf niet meer op altijd op de eerste plaats kan zetten. Ik heb ingezien dat je niet alleen gelukkig kan worden van het behartigen van je eigen belangen maar dat je dat geluk ook kan bereiken door het behartigen van andermans belangen. Je zult dus tot compromissen moeten komen.

Het trouwen hield voor mij concreet in dat ik iemand aan mijn zijde had met wie ik moest leren samenwerken. De impact die het op mijn leven heeft gemaakt is dat de keuzes die ik maak ook van invloed zijn op mijn man en andersom. Dit vraagt dus om goede afspraken onderling. Hoe ik voorheen zelf bepaalde wanneer ik at en hoe ik mijn vrije tijd indeelde is dat na het trouwen veranderd.

Iets meer dan een jaar later is mijn dochter geboren. Ik was er altijd van uitgegaan dat ik alles volgens het vaste patroon zou doorlopen. Dat houdt dus in dat ik eerst mijn opleiding afmaak en pas na een aantal jaar fulltime werken aan kinderen begin. De ontdekking dat ik zwanger was heeft een grote impact gehad op de toekomstplannen die ik had. Ik had toen inmiddels al mijn droomstage weten te bemachtigen, maar door mijn zwangerschap diende ik

die af te zeggen. Het heeft even geduurd voordat ik kon wennen aan het idee dat er een klein mens in mijn buik groeit. Nadat ik het voor mezelf heb kunnen accepteren, en ook al het administratieve wat betreft school heb kunnen regelen, heb ik gelukkig nog met volle teugen van mijn zwangerschap kunnen genieten. Ik koos ervoor om er een hele jaar tussenuit te gaan. Omdat ik in december bevallen was, had ik nog heel wat maanden om door te brengen met mijn dochter voordat ik weer moest beginnen aan mijn studie.

In die maanden heb ik rustig kunnen wennen aan mijn rol als moeder. Ik realiseerde me hierbij dat ik nu de verantwoordelijkheid droeg over een klein mens. Even snel naar buiten ging toch ik langzamer dan voorheen. Ik was de persoon die ervoor moest zorgen dat ze gevoed en verschoond was en het haar aan niets ontbrak.

In korte tijd is er veel veranderd in mijn leven. Nu ik in het laatste jaar van mijn opleiding zit staan er weer een paar moeilijke keuzes voor de deur. De verschillende waarden die in mijn leven zo belangrijk zijn komen met elkaar in botsing. Want wat voor baan wil ik straks en voor hoeveel uur per week? Familie is voor mij heel belangrijk en mijn dochter staat op nummer één. Ik voel mij verantwoordelijk om er voor haar te zijn en voor haar te zorgen.

Aan de andere kant ben ik ook een harde werker en vind ik het belangrijk om mezelf te blijven ontwikkelen. Een combinatie van beiden is zeker mogelijk, maar dan dient die mogelijkheid zich op het juiste moment voor te doen. Maar ik maak mij daar ook niet veel zorgen over. Uiteindelijk heb

ik er weinig macht over. Ik geloof sterk in het lot, en dat hetgeen mij voorbestemd is mij ook zal bereiken.

Als ik nu aan de toekomst denk dan kijk ik eigenlijk niet naar mezelf, maar naar mijn dochter. Ik hoop dat ze zich niet van de wijs laat brengen door polarisatie in de media en politiek, door racisme en discriminatie. Ik hoop dat ze nooit zal hoeven kiezen tussen Marokko of Nederland. Ik hoop dat ze haar achternaam vol trots en hardop zal noemen. Ik hoop dat ze haar getinte huid en haar prachtige krullen zal omarmen. Ik hoop dat mensen haar zullen zien voor wie ze is en niet voor hoe ze eruit ziet. Ik hoop dat ze opgroeit in wereld waarin het in hokjes denken niet meer bestaat, waarin ze alle personages mag en kan spelen.

Ik hoop dat ze al vol zelfvertrouwen al haar dromen kan waarmaken. Maar het liefst hoop ik dat ik er altijd voor haar kan zijn. Wanneer het goed gaat en wanneer het even niet meezit.

MARTIJN

Mijn naam is Martijn en ik ben 44 jaar oud. Ik ben 4e jaars deeltijdstudent Sociaal Juridische dienstverlening aan de Hogeschool van Amsterdam en volg de minor Migratievraagstukken. Ik ben geboren en getogen in Breda en sinds januari 2015 ben ik woonachtig in Amsterdam.

Ik woon samen met mijn partner en onze hond Guus in Amsterdam in een prachtige nieuwbouwwoning. Daarnaast ben ik al ruim twintig jaar werkzaam bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Ik heb diverse functies vervuld bij de IND, maar vanaf 2018 ben ik beslismedewerker en behandel ik aanvragen om gezinshereniging van gezinsleden van toegelaten vluchtelingen.

Mijn jeugd

Ik ben opgegroeid in de Brabantse stad Breda. Het gezin waar ik uit kom bestond uit mijn ouders en mijn drie jaar oudere broer. Mijn vader heeft tot aan zijn pensioen in de bouw gewerkt als allround timmerman en mijn moeder heeft voornamelijk gewerkt als productiemedewerker. Allebei zijn ze al heel jong aan het werk gegaan. Mijn vader was een hardwerkende, goede man die voor iedereen klaarstaat en mijn moeder is een zorgzame en lieve vrouw die alles voor haar man en kinderen over heeft. Ze zijn nu 49 jaar getrouwd en nog altijd gelukkig met elkaar.

Mijn ouders hebben mij een fijne jeugd bezorgd in een stabiel gezin. Mijn moeder werkte meestal halve dagen en was in middag altijd thuis. Elk jaar gingen we lekker op vakantie naar Spanje en heb ik goede herinneringen aan de camping in Zeeland waar mijn ouders een stacaravan hadden. Verjaardagen, Sinterklaas en Kerst werden uitgebreid gevierd. Ik speelde saxofoon en kreeg les op de muziekschool. Ik had genoeg vriendjes in de buurt en speelden we op straat. Toch had ons gezin een kanttekening. Mijn oudere broer had immers een bijzondere plek binnen ons gezin, doordat hij lichtverstandelijk beperkt is. Ontstaan door zuurstoftekort bij de geboorte. Door deze beperking volgde hij speciaal onderwijs en is daarna op een sociale werkplaats terechtgekomen. Hij woont deels zelfstandig en krijgt begeleiding. Mijn broer had niet alleen een beperkt verstandelijk vermogen, maar was als kind ook moeilijk opvoedbaar. Daardoor moest hij noodgedwongen een paar jaar in een instelling wonen. Dat was voor mijn ouders en voor mij een moeilijke periode. Mijn broer heb ik door zijn beperking nooit mogen ervaren als de oudere broer waar je tegenop

kon kijken en waar je van kon leren. Als volwassene vind ik het jammer dat hij geen eigen gezin heeft kunnen stichten. Ik val zelf op mannen en daardoor ligt het krijgen van kinderen niet direct voor de hand. Daarom had ik het leuk gevonden om neefjes of nichtjes te hebben via mijn broer. Dat is helaas niet het geval. Ondanks zijn beperking vind ik het wel fijn dat mijn broer een stabiel leven heeft en kan rekenen op een goede begeleiding van de zorginstelling en mijn ouders. Mijn ouders komen allebei uit een gezin met veel broers en zussen. Sommige vinden ook nu nog steun bij elkaar. Ik vind het jammer dat ik dat niet vind bij mijn broer. Een broer waar je terecht kan voor een goed gesprek of raad en advies. Ondanks dat ik veel om mijn broer geef, lijkt het soms alsof ik geen broer heb. Hoewel mijn ouders niet hoogopgeleid zijn, kijk ik wel enorm tegen hen op.

Ze hebben altijd heel erg hard gewerkt en heb ik die mentaliteit van hen meegekregen. Mijn vader is een doener en geen prater. Bij mijn moeder kan ik altijd terecht met mijn verhaal en voor advies. Mijn moeder is jonggetrouwd en in die tijd stopte je als vrouw met school of werk als je trouwde. Dit terwijl mijn moeder juist een hele slimme vrouw is en zeker had kunnen doorleren. In het gezin van mijn moeder waren zij en haar zussen laagopgeleid, omdat ze vroeg trouwden (samenwonen mocht niet in die tijd) en daarom moesten ze stoppen met school of werk. Haar broers waren juist weer hoogopgeleid. Hierin zie je de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen in de jaren 60 en begin 70 van de vorige eeuw. Gelukkig is die situatie in de loop der jaren veranderd. Toch ben ik ook jong gestopt met school. Om een andere reden weliswaar. Op mijn 18e jaar, in 1994, stopte ik met mijn Meao-opleiding. Ik vond de opleiding niet boeiend en te algemeen en wist niet wat ik voor beroep ik wilde uitoefenen in de toekomst. Mijn ouders von-

den het niet leuk, maar wisten klaarblijkelijk niet hoe ze mij konden motiveren om door te leren. Zij hadden zelf niet lang op school gezeten en lieten mij me gaan. Ik ging dus van school. Allerlei baantjes versleet ik. Van productiewerk tot koeriersdiensten. Allemaal ongeschoold werk. Opzoek naar wat ik wilde doen en wie ik wilde zijn.

Mijn culturele identiteit

Ik ben geboren uit een Nederlandse vader en een Nederlands-Indische moeder. Mijn vader is in Breda geboren. Mijn moeder op het eiland Java in Indonesië. Mijn Indische opa en oma hadden zelf een Nederlands-Indische afkomst. Dat komt doordat Indonesië tot 1949 een kolonie van Nederland was en in dat jaar onafhankelijk werd. Mijn opa en oma zijn in 1957 naar Nederland gekomen.

De situatie voor Indische Nederlanders was vanaf dat jaar niet meer veilig en zij werden gedwongen te vertrekken naar Nederland. Na veel omzwervingen vond mijn opa een baan bij de Gemeente Breda. Zo kwam mijn moeder in de stad Breda terecht, waar zij op latere leeftijd mijn vader ontmoette en trouwden. Mijn moeder kwam destijds in een overwegend 'wit' Nederland terecht en werd soms bespot en uitgemaakt voor 'poepchinees' en 'pinda'. Zij en haar zusjes weken met hun kleurtje toch af van de rest. Door mijn lichte huidskleur zien anderen vaak niet aan mij dat ik een half Indische achtergrond heb. Ik ervaar dan ook niet de discriminerende opmerkingen die mijn moeder ervaarde toen zij net in Nederland woonde. Door hun deels Nederlandse achtergrond (ze spraken de taal) voelde zich toch snel opgenomen in de maatschappij. Mijn ouders

hebben dus een andere achtergrond hierdoor. Daardoor ben ik opgegroeid met zowel de Hollandse pot als met Indisch eten. Ik heb me ook altijd half-Indisch gevoeld. Je voelt toch een verbondenheid met de Indische cultuur.

Bij mijn Indische opa en oma stond alles in het teken van familie, eten en de Indische cultuur. Iedereen was altijd welkom. Een zoete inval. Als ik er kwam zat het huis vaak vol met familie, werd er gekookt, gegeten en iedereen zat overal. Op visite komen was sowieso standaard blijven eten. Niemand mocht de deur uit zonder een warme hap. Verhalen, films en foto's van vakanties naar Indonesië werden uitgewisseld en besproken.

Met name bij speciale gelegenheden was het er vaak een drukte van jewelste in het kleine huis van mijn opa en oma, waardoor ik vaak met mijn bord Indisch eten op de trap zat. Alleen Indische gerechten werden er gegeten en vaak erg pittig. Alleen de ouderen hadden een plek aan tafel, de rest at met het bord op schoot. Geen mes en vork, maar met een lepel. Oudere bezoekers (vrienden, kennissen van opa en oma) die op bezoek waren noemde je uit respect steevast oom of tante, ook al waren zij geen familie. Op het toilet hing wc-papier, maar stonden er ook 'tjebok' flessen voor na het toiletgebruik.

Ik leerde en gebruikte er bepaalde woorden (vooral van eten) en uitdrukkingen die veelvuldig werden gebruikt, zoals terima kasih (dankjewel), tollol (dom/stom), pedis (pittig), makan (eten) selamat makan (smakelijk eten), kassian (zielig), mahal (duur) enzovoort. Ook werd er gesproken over bijgeloof. Zo was rijst weggooien in de afvalbak een

doodszonde en moest je bepaalde planten niet in huis nemen omdat er kwade geesten in huizen. Maar ook had elk Indisch huishouden een padi (gedroogde rijstplant) in huis. Dit moest ervoor zorgen dat er nooit honger zou zijn in dat huis. Ook mocht je nooit voor twaalf uur naar bed of weggaan, want dat zou ongeluk brengen.

Zo waren er nog meer. Ik vond het een geweldige tijd. Bij mijn Nederlandse opa en oma was het ook leuk en gezellig, maar heel anders. Ik merkte als kind dat grote verschil. Je moest van tevoren laten weten dat je kwam en als je er was werd je geacht keurig op een stoel aan tafel te zitten en mee-eten was er amper bij. Hoogstens met de kerstdagen. Eten en drinken waren er typisch Hollands (zelfgebakken cake en appeltaart voor bij de koffie).

Ik merkte een groot verschil tussen de Indische en Nederlandse cultuur, waardoor ik me soms Nederlander voelde en dan weer meer Indisch. Ik moest als kind dan ook echt schakelen tussen die twee culturen. Door het wegvallen van mijn opa en oma en andere oudere familieleden (oudooms, oudtantes) is de aanwezigheid van de Indische cultuur minder voelbaar. Mijn moeder en tantes koken nog steeds Indisch, maar toch zijn bepaalde culturele kenmerken afgezwakt. Nu ben ik als derde generatie Indo ook niet meer zo Indo, maar toch voel ik me niet geheel Nederlands. Ik kook zelf elke week Indisch, gebruik sommige woorden ook nog steeds en het bijgeloof heeft ook nog steeds plaats in mijn leven. Het Indische is dus nog steeds een onderdeel van mijn culturele identiteit. Dat je moet schakelen tussen identiteiten is mij dan ook niet vreemd en vanuit dat perspectief kan ik me goed inleven in de gevoelens van andere Nederlanders met een migratieachtergrond.

Mijn ontwikkeling op het gebied van werk en opleiding

Zoals ik eerder beschreef ben ik in 1994 fulltime gaan werken. Ik had alleen een mavo-diploma en dus was ik aangewezen op ongeschoold werk. Ik hopte van de ene baan naar de andere. Opzoek naar wat ik wilde. In 1996 had ik bedacht dat ik administratief werk wilde doen en toog naar het uitzendbureau. Daar werd mij verteld dat mijn beperkte opleiding niet aansloot. Na lang aandringen had het uitzendbureau tijdelijk eenvoudig administratief werk voor me gevonden bij de IND op een aanmeldcentrum voor asielzoekers. Na drie maanden was het werk gedaan en kon ik weer opzoek naar iets anders. Ik ging echter eerst op vakantie en bij terugkeer belde de manager van de IND mij op met de vraag of ik terug wilde komen. Dat deed ik en een half jaar later kreeg ik een contract aangeboden. Vanaf dat moment ben ik altijd in dienst gebleven van de IND. In de loop der jaren heb ik in verschillende functies, op verschillende afdelingen en locaties gewerkt. Ik ontwikkelde mij op de werkvloer en kreeg steeds interessantere en betere functies. Vooral het juridische trok mij enorm, maar door het gebrek aan opleiding kwam ik niet verder dan een lage beslisfunctie.

In 2009 heb ik via de IND alsnog mijn MBO-4 diploma behaald (juridisch medewerker openbaar bestuur). Ik merkte dat ik met dat diploma alleen niet kon doorgroeien naar een hogere functie dan ik al had. Dat vond ik jammer, want ik ben redelijk ambitieus en daarom besloot ik in 2017 om te starten met de HBO-deeltijdopleiding sociaaljuridische dienstverlening aan de Hogeschool van Amsterdam. Na het behalen van de propedeuse in 2018 had ik het vertrou-

wen bij mijn manager gewonnen en bood hij me de hogere beslisfunctie aan. Die kans heb ik met beide handen aangegrepen, maar weerhield mij er niet van om door te gaan met de studie. Ik ben mij ervan bewust dat niet alleen het diploma belangrijk is, maar ook de kennis die ik op doe. De planning is dat ik volgend jaar afstudeer. In 1994 had ik nooit durven dromen dat ik zover zou kunnen komen op het gebied van werk en opleiding. Mijn ouders zijn ook erg trots op wat ik tot nu toe bereikt heb.

Mijn seksuele identiteit

Dat ik destijds niet wist wat ik wilde doen qua opleiding en werk kwam ook door iets waar ik al lange tijd erg mee zat. Ik liep al jaren rond met een geheim dat, naar mijn idee, mijn ontwikkeling in weg stond. Vanaf mijn puberteit raakte ik langzaam met mezelf in de knel. Ik ontdekte rond mijn 14e dat ik op jongens viel en wist me geen raad. Begin jaren 90 zat homoseksualiteit immers nog altijd in de taboesfeer. Ik had weliswaar geen religieuze achtergrond, maar homoseksualiteit was geen onderwerp van gesprek. Thuis niet en op school ook niet. Ik kende alleen homo's van televisie. Internet bestond nog niet en dus was een homocafé vrijwel de enige mogelijkheid om in contact te komen met gelijkgestemden. Aangezien mijn ouders al een kind met een beperking hadden, wilde ik voor hen perfect zijn en hen niet nog meer verdriet doen. Ook speelde mee dat mijn broer door zijn handicap nooit kinderen zou kunnen krijgen. Ik wist dat wanneer ik uit de kast zou komen, dat ik mijn ouders eventuele toekomstige kleinkinderen zou ontnemen. Dat vond ik zo'n vreselijke gedachte, dat ik daardoor jaren in de kast heb gezeten. Op mijn 24e woonde ik net op mezelf en kwam mijn vader een schilderij bij

me ophangen. Tijdens de koffie vroeg hij aan me waarom ik nog nooit een vriendin had gehad. Hij gaf aan dat het hem en mijn moeder niet zou uitmaken of ik op jongens of meisjes zou vallen. Ze hadden het duidelijk met elkaar besproken. Dat was het moment waarop ik uit de kast kwam en het aan mijn ouders, familie en collega's vertelde. Het voor mezelf langere tijd d ontkennen van mijn seksuele identiteit bleek wel zijn sporen te hebben nagelaten. Ik ontdekte dat dit ook de reden is dat ik geen beroepskeuze kon maken en dat ik mezelf steeds verder had teruggetrokken.

Het heeft mij een paar jaar gekost om te ontdekken wie ik was, wat ik wilde en om een nieuw sociaal leven op te bouwen. Na mijn coming-out ging opeens veel uit, ontmoette veel gelijkgestemden, kreeg weer vrienden en had voor het eerst een relatie. Die duurde niet lang. En de volgende ook niet en die daarna ook niet. Duidelijk een zoektocht naar de ware zoals bij de meesten. Uiteindelijk ontmoette ik mijn huidige partner. Hij was student aan de musicalacademie in Tilburg en negen jaar jonger. Precies de jongen waar naar ik níét opzoek was. Ik zocht juist iemand waar ik iets mee kon opbouwen en geen student die nog enkele jaren moest studeren voordat hij zou gaan werken. Daarnaast vond ik hem ook niet echt mijn type en verschilden we te veel van elkaar. 6 Het was dus geen liefde op het eerste gezicht, maar we merkten wel dat we elkaar steeds bleven opzoeken. Uiteindelijk waren we zo vaak samen dat we besloten om in mijn appartement in Breda te gaan samenwonen. Achteraf gezien waren de verschillen tussen ons juist zo interessant. We konden van elkaar leren. Mijn partner bracht zijn doorzettingsvermogen en discipline op mij over en leerde ik hem weer over bankzaken en huishoudelijke zaken en liet ik hem kennis maken met de warme Indische cultuur en uiteraard het Indische eten. Hij leerde

van mijn moeder Indisch koken. Door de verschillen vulden we elkaar juist aan en leidde tot een relatie die nog altijd voortduurt. Na een paar jaar samenwonen verhuisden we naar ons eerste koopappartement. Mijn partner kon door de economisch crisis geen opdrachten vinden in de musicalwereld en werkte als administratief medewerker bij een deurwaarder. Daarom liet hij zich in deeltijd omscholen naar leraar basisonderwijs. In 2013 kochten we een nieuwbouwappartement in Amsterdam, waar we begin 2015 introkken. In 2018 kochten een nieuwbouweengezinswoning in Amsterdam. Dichtbij het Nelson Mandelapark in Zuidoost, waar we vaak met onze hond Guus wandelen. Mijn partner en ik hebben elkaar altijd gesteund tijdens onze studies. Mijn partner heeft een sterk karakter en komt uit een gezin van doorzetten en discipline tonen.

Die eigenschappen zijn bij hem sterk aanwezig en heeft mij ook positief beïnvloed tijdens mijn studie. Als het even tegenzat, dan sprak hij weer bemoedigende woorden en gaf hij me weer energie om door te gaan. Dat had ik ook nodig van tijd tot tijd, want de combinatie van werken en studeren op latere leeftijd is nou eenmaal niet eenvoudig. Maar niet onmogelijk gebleken als ik nu kijk waar ik sta. Het leven kent voor iedereen hindernissen en obstakels, maar zijn er om van te leren en om het daarna beter of anders te doen. Dat heeft bij mij tot nu toe mogen leiden tot een fijne relatie, een mooi huis, een goede baan en ben ik onderweg om een mooie studie af te ronden.

ERAM

Maandag 4 januari 1999, de dag dat ik, Eram Fatima Nanhekhan, geboren werd.

Ik ben geboren in het Onze Lieve Vrouwe Gastenhuis in Amsterdam, als dochter van Jerrel Nanhekhan en Shanaaz Hasrat. Samen vormen wij een gezin van vier met mijn broer Tariq.

Het eerste jaar van mijn leven, woonden wij bij mijn oma in de Aker, dit omdat wij een restaurant hebben en mijn ouders en oma daar lange dagen draaiden en zo om en om makkelijk op mijn broer en mij gepast kon worden. Wij hebben een Surinaams restaurant genaamd Riaz, wat gelijk mijn afkomst is, ik ben namelijk Surinaams-hindoestaans. Mijn beide ouders zijn geboren in Paramaribo en zijn in 1975 toen zij zes jaar oud waren naar Nederland gekomen. Na het eerste jaar bij mijn oma te hebben gewoond, zijn wij terug gegaan naar ons huis in Nieuw-Sloten waar ik tot mijn 12e heb gewoond.

Ik begon mijn schoolcarrière op vierjarige leeftijd op basisschool de Mijlpaal. Alhoewel deze school best “wit” was heb ik zeker een leuke basisschooltijd gehad en nooit echt gemerkt dat ik een andere kleur had. Ik had mijn vrienden, speelde vaak buiten en vond het leuk om naar school te gaan. Ik kan me herinneren dat er vanaf groep drie steeds meer kindjes met een migratieachtergrond kwamen en de klassen dus steeds gemengder werden. Ikzelf trok toen al wat sneller naar de kindjes met een niet-westerse achtergrond, terwijl ik daar toen als kind zijnde niet bewust mee bezig was. Verder heb ik dus een leuke tijd gehad, niets over te klagen tot groep acht en de definitie adviezen gegeven werden. Mijn citoscore was 537 en dat van een klasgenootje met Nederlandse ouders ook, zij kreeg havo-vwo en ik vmbo-t havo. Het was ook niet dat het meisje beter presteerde dan ik in de lessen, waardoor ik kon denken “het zal wel daaraan liggen”. Toen ik aan de juffrouw vroeg waarom zij mij dat advies gaf, kreeg ik als antwoord omdat je vrij stil bent en ik jou niet kan peilen, waarop ik zei maar ‘klasgenootje’ is nog stiller dan ik en mij verder geen antwoord gaf. Ik liet het voor gezien, vertelde het verder ook aan niemand, echter dacht ik er wel vaak aan maar denk ook dat dat mij juist extra kracht gaf om mijn middelbare school zo succesvol mogelijk af te ronden.

Na de basisschool besloten mijn ouders officieel te scheiden, waarom ik zeg officieel omdat zij nooit echt een relatie hebben gehad en ik sinds ik me kan herinneren alleen met mijn moeder en broer was. Voor mij was het dan ook beter dat zij uit elkaar gingen, het enige wat ik dan niet zo leuk vond was het feit dat ik weg moest van mijn ouderlijk huis en naar een dorp moest, namelijk Aalsmeer. We verhuisden met z’n drieën naar het gedeelte nieuw-oosteinde, dit was toentertijd een nieuwbouwtraject. Dit is een extreem

witte buurt en anders dan ik gewend was van Amsterdam, al gauw merkte wij dat wij gezien werden als de “vreemde eendjes” van de straat en ik voelde mij daar nooit thuis. Waar je buren groeten, een praatje maken op straat met je buren in Amsterdam zo normaal was, zo raar was het in Aalsmeer om ons te groeten. Wij legden ons daar snel bij neer en gingen verder met ons leven, zo zat ik inmiddels op de middelbare school in Amsterdam-Zuid, de Christelijke Scholengemeenschap Buitenveldert. Hier deed ik versnelde mavo, dit is zeg maar een niveau als je tussen vmbo-t en havo in zit. Het houdt in dat je je vmbo-t diploma in drie in plaats van vier jaar behaalt.

Van mijzelf was ik altijd heel rustig, soms zo rustig dat ik mijn eigen mening achter mij liet in grotere groepen. Toen ik naar de eerste ging, was mijn plan mijzelf meer te ontplooien en wat meer van mij te laten horen. Naar mijn mening, ging dit wel en merkte verschil tussen de basisschool ik en middelbare school ik. Als ik alleen met mijn vrienden ben, ben ik niet zo stil dat als ik ben in een grotere gemeenschap. Vroeger hield ik mijzelf dan echt op de achtergrond maar vanaf de middelbare school ging ik stapje voor stapje meer naar voren. De middelbare school ging mij makkelijk af en haalde mijn diploma, ondanks mijn kneiblessure die ik toen had opgelopen met voetbal, met goede cijfers. Voordat we verder gaan met mijn verleden, zal ik wat meer vertellen over mijn opvoeding etc.

Ik kom uit een liefdevolle, ondernemende, en zorgzame familie. Mijn oma en opa (vaders kant) opende in 1981 een Surinaams restaurant, langzamerhand werden wij bekend en al snel werd het een begrip in de Amsterdamse horeca. Vanaf kleins af kreeg ik mee dat werken belangrijk is

en je altijd je best moet doen om onafhankelijk te zijn en te blijven. Zo stond ik al met elf jaar mee te kijken in de zaak om zo de 'in and outs' van het ondernemerschap te leren. De zaak is een belangrijk object in mijn leven, het was/is namelijk echt een familiebedrijf zo werkte mijn oma, ouders, oom en tante er en heeft het gezorgd dat ik niets tekort ben gekomen en alles kon krijgen wat ik maar wilde. Mijn moeder heeft zes zussen en twee broers, een groot gezin dus maar heel close. Mijn oma was verlamd aan één kant van haar lichaam, dus bleef elke dag van de week één van haar dochters met kinderen bij haar slapen. Vrijdag op zaterdag bleven wij, mijn moeder en broer daar dus overnachten. De band met mijn familie van mijn moederkant is goed en heel hecht, aan die kant heb ik ongeveer 20 nichtjes en neefjes tussen de leeftijd van 9 en 30 jaar en kunnen het allemaal goed met elkaar vinden. We speelde altijd buiten en deden de leukste activiteiten samen, inmiddels is mijn oma er al een paar jaar niet meer maar zijn we toch nog even hecht. Toen zij er nog was, kookte zij vaak de lekkerste Surinaamse gerechten, nodigde al haar kinderen met aanhang uit en brachten wij zo dan altijd de feestdagen en verjaardagen door, heel leuk en wou dat ik de tijd terug kon draaien.

Ik kom uit een islamitische familie, waar geloof centraal staat en in mijn eigen leven ook de leidraad is. De normen en waarden die ik heb meegekregen zijn veelal gekoppeld aan ons geloof. Ik heb een broer en qua leeftijd schelen wij niets, maar toch merk ik dat hij wat meer vrij wordt gelaten en meer kan dan ik. Een simpele voorbeeld, hoe laat kom je thuis hij zou veel later thuis mogen komen dan ik en hoeft minder verantwoording af te leggen, ik begrijp het enigszins wel maar denk soms toch wel van ben geen klein kindje meer. Ik weet dat dit bij meiden van mijn leeftijd en

de soortgelijke situatie, dus het hebben van niet-westerse ouders ook voorkomt. Voor mij was het soms moeilijk om dan met vrienden af te spreken omdat ik geen zin had om die verantwoording af te leggen. Gelukkig gaat dat nu veel beter. Nu woon ik bij mijn oma in Osdorp, dit is een multiculturele wijk gelegen in Amsterdam-West, ik merk dat jongeren hier kampen met een strijd tussen wie zij nu echt zijn. Dit heb ik zelf ook ervaren, het zijn van een 'allochtoon' zorgt bij sommige mensen voor een bepaald vooroordeel. Omdat jongeren vaak denken dat iedereen zo denkt gaan zij provoceren en dit beeld alleen maar bekrachtigen, terwijl er meer in hun mars zit dan zijzelf denken.

Ik behaalde mijn middelbare school diploma en ging een versnelde opleiding (zakelijke dienstverlening) volgen aan de ROCvA in Amstelveen. Ik was toen nog maar net 15 jaar en zat op school met mensen die bij wijze van mijn oma konden zijn, dat was een besefmoment van dit heb je toch even gedaan op je 15de, terwijl je een advies onder je niveau kreeg. Ook hier haalde ik mijn diploma en ging op mijn 17de rechten studeren aan de HvA. Het eerste jaar ging prima ik haalde goede cijfers en op één vak na helaas mijn propedeuse niet. Het jaar daarop haalde ik mijn propedeuse en had ik het super gezellig met mijn vriendinnen op school. Deze gezelligheid liet mij zien hoe leuk het allemaal is en veroorzaakte deels ook dat ik andere prioriteiten kreeg. Als smoes gebruikte ik dan ook, ik ga toch naar de universiteit dus hoef ik mijn best niet te doen en kan doorgaan met wat ik nu doe. Het volgende schooljaar begon ik dan ook echt aan de opleiding rechtsgeleerdheid aan de VU. Waar ik het eerste halfjaar ook nog alles haalde, maar omdat ik het jaar ervoor zo heb lopen genieten en daar nog steeds mee bezig was liet ik in februari, ook hier school voor wat het was. Ik schreef mij het jaar daarop

weer in op HvA, maar omdat ik vanaf toen ouderejaars/langstudeerder was en dus eigenlijk alles alleen moest doen, viel ik weer in mijn oude en foute patroon. Ik was altijd met mijn vriendinnen, werkte een beetje en dat was het eigenlijk. Ik zei tegen mezelf ik word later toch huismoeder dus kan net zo goed nu genieten. Zoals ik hiervoor al zei, is dit een vooroordeel die eigenlijk ontkracht moet worden, want vrouwen kunnen net zo een carrière maken?

Na drie jaar in strijd te zijn geweest met mijzelf, heb ik dit jaar echt ingezien dat ik wel minimaal een HBO diploma wil, Surinaamse ouderen zeggen dan ook "je diploma is je eerste man". Mijn doel is dan ook om zo snel mogelijk mijn diploma te halen om zo mijzelf en mijn ouders trots te maken. Nadat ik mijn diploma heb, wil ik beginnen aan de politieacademie en deze succesvol afronden. Hierna hoop ik de dromen die de meeste vrouwen hebben, namelijk trouwen en kinderen nemen waar te maken, ik hoop jong moeder te worden en mijn kinderen op te voeden zoals mijn moeder vooral heeft gedaan, ik ben haar eeuwig dankbaar en super trots op hoe zij dit heeft gedaan. Als ik denk aan hoe mijn moeders leven op mijn leeftijd was en de mijne, zit het verschil hem vooral in dat zij minder de drang had hoger opgeleid te zijn en zij op haar 20ste al getrouwd was dus minder heeft kunnen genieten van het jeugd zijn. Tijdens het schrijven van deze biografie heb ik geleerd dat ik aan mezelf te danken heb, waar ik nu sta en wie ik nu ben. Het heeft mij bewuster laten worden van wie ik nou echt ben, wat ik heb en wat ik wil. Ik ben Eram, een 21-jarige Amsterdammer die hopelijk over 15 jaar samen met haar drie kinderen en man een liefdevol gezin heeft en op de Zuidas woont.

MACEO

Mijn naam aan iemand vertellen is voor mij altijd een soort eerste test voor diegene. Een soort eerste filter voor mij om een inschatting op de persoon in kwestie te maken. Ik heb geen makkelijke naam, sterker nog hij wordt bijna nooit voor het eerst goed uitgesproken. De reactie die dit teweeg brengt geeft mij een eerste inschatting voor hoe jij als persoon bent. Als je alleen vanwege je naam raar aangekeken wordt omdat het niet voldoet aan de “normale” Nederlandse namen weet ik al een hoop. Maar is dit niet hypocriet? Iemand beoordelen op de reactie van je eigen naam? Ja dat is het misschien ook wel, ik ben er alleen net even te vaak in bevestigd denk ik.

Ik ben geboren op 21 april 1998 in het Onze Lieve Vrouwengasthuis in Amsterdam Oost. Als de zoon van een Nederlandse modeljournaliste en een half Servische half Nederlandse DJ in het Amsterdamse nachtleven. Het contact met mijn Servische fami-

lie is altijd moeizaam geweest, het is eigenlijk een samenvatting van de relatie tussen mijn vader en mijn opa. Mijn opa was een moeilijke man maar zoals wel vaker met moeilijke mannen was dit niet zonder reden. Mijn opa is nooit helemaal duidelijk geweest over zijn situatie in Servië. het enige dat ik zeker weet is dat hij op 19 jarige leeftijd via de Alpen naar België is gevlucht en al een zoon in Servië had. Dat hij dingen heeft meegemaakt is door zijn af en toe PTSD-achtige reacties duidelijk maar praten deed hij niet dit met een flink effect op mijn vader als gevolg. Hij had geen vaderfiguur, niet per se omdat hij niet wilde maar hij wist gewoon niet hoe.

Mijn vader is geboren in Hilversum en in de jaren 60 waarin hij geboren werd verwelkomde ons land net de eerste generatie gastarbeiders. In een van de gesprekken met mijn vader over mijn opa en over mijn vaders jeugd zijn er twee belangrijke dingen die mij zijn bijgebleven waar ik tot op de dag van vandaag aan denk. Als lange jongen met een grote bos zwarte krullen viel mijn vader op, zijn vader met zijn huid van leer en zijn kop met haar waar je jaloers op werd deed dit nog veel meer. Opvallen is op jonge leeftijd niet altijd positief en in gesprekken hierover vertelde hij dat hij dan wel eens werd uitgescholden voor "stink Turk". Wat volgde was niets meer dan gelach om de domheid van zijn oude klasgenootjes. De tweede anekdote vertelde hij me toen ik zelf op hoog niveau begon te voetballen. Het kwam als antwoord op mijn vraag waar hij zelf heeft gevoetbald en hoe dit is verlopen. Ik als keeper was verbaasd te horen dat hij een sierlijke linksbuiten was die vooral uitblonk in zijn spelinzicht en zijn voorzet. Nog verbaasder was ik alleen om te horen dat hij op zijn 16e is gestopt omdat hij door vriendjespolitiek zijn plek in de selectie moest

opgeven aan de zoon van een directielid. Of er een discriminerende achterliggende reden was durf ik niet te zeggen maar ik heb deze twee verhalen nooit helemaal los van elkaar kunnen zien.

Ik ben nu aangekomen in het jaar 2003 waarin mijn ouders tot het besluit waren gekomen dat ze uit elkaar gingen. Onverwacht was het niet bepaald te noemen nu ik er op terugkijk, maar voor een jongetje van vijf stort de wereld in. Mijn vader verhuisde naar een ander huis in Oost en terwijl het iets magisch heeft wanneer je vader DJ is had het ook een keerzijde. Door mijn geboorte werd het niet mogelijk om altijd maar in het nachtleven actief te zijn en doordat hij na een half jaar een studie Rechten besloot dat het niks voor hem was, was de enige optie om zijn oude baantje als beveiligers op Schiphol weer op te pakken. Wat volgde was een periode van stress bij mijn vader doordat het nieuwe huis voor twee jaar door hem gehuurd kon worden, met een bezoek van de huisbaas op zijn verjaardag als hoogtepunt waarbij hij vaag deed over wie die boze man aan de deur was geweest.

En zo begon de pelgrimstocht door het mooie Amsterdam. Van oost naar west tot de containers in noord en een mooie begane grond woning in zuid, in totaal zou ik zeven keer verhuizen. De stad is voor mij een magische plek, de kans op interactie tussen een miljonair en een dakloze is nergens zo groot als hier. Dat is ook echt wat ik heb gekoesterd in mijn omzwervingen in Amsterdam. Het contact van arm tot rijk en van Nederlanders met en zonder migratieachtergrond en het leren over wat die andere culturen allemaal te bieden hebben. Voor mij was dit wat de wereld was maar in 2008 werd ik ruw opgeschrokken

uit mijn multiculturele wereldje. Het nieuwe samengestelde gezin van mijn moeder en mij was aan het uitbreiden met een broertje als gevolg. Amsterdam was in de hoogtijdagen van de crisis te duur dus ik verhuisde met mijn moeder, aangenomen papa en een lief klein broertje naar Beverwijk. Beverwijk lijkt in eerste opzicht een niet al te grote verandering van Amsterdam, het is geen erg kleine stad en het ligt in dezelfde provincie. Toch was voor mij hier waar de vergelijkingen stopten en in de jaren daarna heeft het lang geduurd voordat ik me op mijn plek voelde. Het eerste jaar in Beverwijk was tevens mijn laatste jaar op de basisschool en halverwege dat jaar werd mijn vader ziek: kanker. In de laatste zomer ging ik dan ook met hem voor het eerst voor mij naar Servië naar mijn oom Zlatimir. Deze vakantie was voor mij mijn verbintenis aan het land Servië. Ik heb geen contact meer met de volledige broer van mijn vader en mijn opa en oma waren al jaren geleden overleden. Zonder deze vakantie was ik nooit zo verbonden geweest aan dat rare Oostblok land waar bijna altijd wel iets aan de hand is.

Naast deze fijne kant was het ook pijnlijk duidelijk dat mijn vader niet lang te leven had. De projectie dat ik hem pas op mijn 18e hoefde te missen werd 15 en 15 werd bijgesteld naar de 13 jaar die ik dat jaar was. Op 3 september 2010 in mijn eerste week op de middelbare school overleed hij en mijn wereld stortte in. In dat eerste jaar in Beverwijk staan de treinreizen van en naar Beverwijk me erg bij. Als je 1,5 uur moet reizen van huis naar school heb je in ieder geval genoeg tijd om te praten. Met een broodje fruithagel in de trein hadden we het over alles. Muziek, vriendschappen en hoe veel ik Beverwijk haatte en een ding bleef hij maar herhalen: conformeer je nooit aan de eenheidsworst die Beverwijk is en blijf altijd jezelf. En zo geschiedde. Mijn

middelbare schooltijd begon dus op zijn zachts gezegd stormachtig. Helemaal klaar met Beverwijk besloot ik op de middelbare school aan de andere kant van het Noordzeekanaal te gaan: het Vellesan college in IJmuiden. De eerste twee jaar weet ik door het trauma van mijn vader verliezen niet zo veel meer van, maar een aantal lessen maakte indruk. Als ik het mij goed herinner waren het vooral de lessen met een meer sociale insteek zoals Geschiedenis en Aardrijkskunde. Zo kwam het wel eens voor dat er gesprekken over politiek ter sprake kwamen. In Amsterdam was het de norm dat je in ieder geval naar links neigt. In IJmuiden werd je hierom grotendeels raar aangekeken. Niet dat ze er niet waren maar de mondige klasgenoten waren grotendeels PVV voorstanders. Toentertijd voelde ik me eenzaam en onbegrepen. Het leven van een puber is al grotendeels een speelbal van deze twee factoren maar het verliezen van mijn vader en in een omgeving zitten waar het grootste gedeelte van de mensen zo anders zijn heb ik lastig gevonden. Ik had lang haar, had niet de nieuwste kleren en was zeer onzeker. Op een gegeven moment werd het verlies van mijn vader me zo zwaar dat een depressieve periode aanbrak, het voelde onoplosbaar destijds. Nergens een gevoel dat het wel weer goed zou komen. Hoe het goed is gekomen vraag ik me soms wel af. Ik zoek vaak naar concrete factoren die het hebben veroorzaakt maar die zijn er eigenlijk niet. Je doet maar wat en stukje bij beetje krabbel je op, niet door hebbende dat het beter gaat, zo langzaam gaat het.

Zo gaat het met veel dingen in het leven, je hebt pas door van hoe ver je komt als je echt wat hebt bereikt maar het bereiken van datgene kan voelen alsof het nooit gaat gebeuren. Ik heb uiteindelijk met een jaartje studievertraging

de havo afgerond en ben na nog een tussenjaar direct naar Amsterdam terugverhuisd. Terug in mijn stad tussen de mensen met wie ik me vertrouwd voel. Toch heeft die tijd in Beverwijk en IJmuiden ook een ander effect op me gehad. In al die gesprekken met klasgenoten die anders denken was er één medeleerling in het bijzonder die ik ondanks soms hele heftige discussies altijd ben blijven spreken. Door hem kan ik met trots zeggen dat wanneer ik nu terugkijk ik kan concluderen dat ik echt van hem heb kunnen leren. Kunnen leren dat er ook een ander sentiment is dan in die linkse Amsterdamse bubbel. Ik heb geleerd dat de mensen in die regio's het onbekende echt eng vinden en deze kennis heeft me al zo vaak geholpen in een discussie. Daarom is het zo belangrijk om met elkaar te blijven praten en om uit onze bubbels te komen. Tuurlijk, ik heb me oprecht buitengesloten gevoeld, maar ik ben er van overtuigd dat de kijk van een buitenstaander zo belangrijk is. Het zorgt voor ideeën die anders nooit tot stand zijn gekomen, het zorgt voor een kijk op dingen die nog niet geleverd is en dat is nodig voor groei. Als je je buitengesloten voelt, vraag ik niet om daar akkoord mee te gaan en ik vraag je ook niet om er vrede mee te hebben, zeker niet als mijn situatie niet te vergelijken is met andere uitsluitingsverhalen want ik weet dat dat in sommige gevallen niet nodig is. Wat ik wel aan je vraag is om je ogen en oren te spitsen wanneer je dit voelt, zowel om het mogelijk onjuiste aan te kaarten, maar ook om er in potentie van te leren. Het geeft mij in ieder geval troost dat ik dat heb kunnen doen.

AUDREY

Mijn naam is Audrey Adwoa Asomaniwaa Opoku-Aboagye. Ik ben op maandag 10 november 1997 geboren in het OLVG Amsterdam-Oost. Mijn naam staat genoteerd in mijn paspoort als Audrey Asomani Opoku-Aboagye. Zoals je merkt is "Asomaniwaa" afgekort. Dit vond de gemeente te lang, bovendien was "Asomaniwaa" al als achternaam bekend en kon het dus geen tweede-naam worden volgens de gemeente. Het gedeelte "waa" staat voor de vrouwelijkheid, althans zo herken je dat ik een meisje ben. Wat dus betekent dat "Asomani" een jongensnaam is. Ik ga door het leven met een Ghanese jongensnaam omdat Nederland mijn daadwerkelijke culturele naam te lang vond. Voor "Asomaniwaa" staat er "Adwoa", dit is een dag naam.

Ik ben op een maandag geboren. Aan elke dag van de week zit er namelijk een naam verbonden. Dit geldt voor jongens en meisjes, bekend als de "Akan daynames". Of het nou wel

of niet op je paspoort staat, het is een algemeen bekend begrip die uit de oudheid van de Ghanese cultuur komt. De dag dat je geboren bent is in verband met je ziel, geloven Ghanezen. Het wordt dan ook “Zielsdag” genoemd. Funfact: Elke Ghanees weet op welke dag van de week hij/zij is geboren. Akan daynames: Dag Vrouw Man Zondag Akosua Kwesi Maandag Adwoa Kwado Dinsdag Abena Kwabena Woensdag Akua Kwaku Donderdag Yaa Yaw Vrijdag Afia Kofi Zaterdag Ama Kwame Jongere jaren 1- 10 jaar oud

Ik heb twee oudere zussen, van 33 en 27. Ik ben de jongste van 3. De jongste zijn is naar mijn persoonlijke ervaring wel erg fijn. Ik heb namelijk gezien hoe het leven in een Ghaneese familie kan zijn voordat ik het zelf probeer. Ik ben 23 dus mijn oudste zus en ik verschillen 10 jaar waardoor ik erg veel heb meegekregen voordat ik zelf daadwerkelijk kon beginnen aan het echte leven. Mijn ouders waren bij de tijd dat ik geboren was al hoogopgeleid. Mijn moeder was op mijn 5e afgestudeerd als pedagogisch medewerker. En mijn vader werkt als sinds ik mij wat kan herinneren bij de gemeente Amsterdam als klantmanager.

Zaterdag 11 juni 2005, ik word zoals gewoonlijk erg vroeg wakker, ik kijk naar de muur in de kamer die ik met mijn zus deel en het ergerde mij. “We zijn toch geen kinderen meer?” dacht ik. Ons behang was volledig vol gekliederd. Dat deed ik vooral als kind. Mijn moeder liet het hangen als consequentie van mijn daden en het werkte want ik ergerde mij er kapot aan. Ik schaamde me om vriendinnen uit te nodigen. Mijn ouders zaten in de woonkamer een boodschappenlijst op te stellen voor hun maandelijks boodschappen tocht. “Het is weer zo- ver” dacht ik. Mijn moeder loopt voor vertrek nog even naar de kamers van mij en onze oudste zus om de taken van de dag

te verdelen. Ik vond het op die leeftijd (8) erg leuk om klusjes te krijgen ik wilde altijd meehelpen en vond het in het specifiek leuk om te dweilen. Mijn zussen daarentegen (12 en 18) waren totaal niet blij met "klusjes zaterdag". Mijn oudste zus stond toen mijn ouders het huis verlieten op zette hard muziek aan en begon met de schoonmaak. Ik geniet van de nieuwste zomer hits en voelde me altijd ouder dan ik daadwerkelijk was. Vooral op dit soort momenten, "Ik hoor erbij" dacht ik, iets wat ik maar al te graag wilde. Als kind keek ik erg veel op naar mijn zussen, ik wilde zijn zoals zij. Ik wilde dezelfde kleding, ik bewonderde hen heel erg. Mijn oudste zus diende meer als een moederfiguur dan als zus vanaf dat ik een peuter was tot ver in mijn tiener jaren. Zij kwam ook altijd voor me op, als kind durfde ik zelden voor mezelf op te komen.

Wij hadden het redelijk goed als gezin, maar het kon natuurlijk beter. In mijn jongere jaren had ik wel door dat het niet goed ging tussen mijn ouders en hun huwelijk maar ik had nooit door hoe erg het daadwerkelijk was tot ik ouder werd. Ik heb persoonlijk nooit fysieke mishandeling ervaren van een van mijn ouders. Wel gebeurde het voor mijn ogen thuis en vond ik het op een gegeven moment normaal. Een corrigerende tik kwam wel voor in mijn jeugd, niks waar ik met pijn naar terug kijk, vind ik persoonlijk.

Het Ghanese huwelijk

Mijn ouders kennen elkaar al meer dan 30 jaar en mijn moeder werd ondanks dat zij wel wat voor mijn vader voelde best geforceerd door mijn opa om met mijn vader te trouwen. Zijn familie had een bekende naam toen der tijd

en was financieel erg stabiel. Ook kwamen zij uit dezelfde provincie en vond mijn opa dit een erg belangrijk aspect. Mijn moeder kwam niet uit een arm gezin, maar mijn opa vond het toch belangrijk om zijn oudste dochter met een man te zien uit een succesvolle familie. Toen mijn ouders reisden naar het westen hadden zij allebei een doel voor ogen, een beter leven. Niet dat zij geen leven voor zichzelf hadden maar het Westen trok hun beide erg aan. Echter was het niet een erg gelukkig huwelijk voor mijn moeder kort nadat mijn oudste zus werd geboren in Duitsland en zij samen met mijn vader besloten naar Nederland te verhuizen. Mijn moeder heeft mij toen zij vond dat ik oud genoeg was om het te begrijpen, vertelt hoe haar huwelijk was met mijn vader. Ik zou op z'n zachts gezegd niet willen eindigen met een man als hem. De cultuur die hangt om een huwelijk binnen onze cultuur draagt daar ook heel erg aan bij. Mijn moeder wilde al in 2003 van mijn vader scheiden om zijn daden. Echter gaf het familiehoofd in Ghana aan dat zij het moet blijven proberen en dat zij aan de kinderen moeten denken. Zij heeft ook nog nooit eerder geklaagd over haar huwelijk, dus vonden zij het onmogelijk om uit het niets te scheiden. Haar aanvraag voor een scheiding werd dus afgewezen. Hoe is dat mogelijk? Traditioneel trouwen twee families met elkaar en die mogen volgens culturele redenen niet zomaar uit elkaar gehaald worden. Vandaag de dag gaat dat nog wel wat makkelijker maar voorheen was dit niet zomaar mogelijk. Trouwen binnen de Ghanese cultuur houdt niet in dat man en vrouw trouwen. Het houdt in dat twee families met elkaar trouwen. Waardoor je niet zonder familietoestemming mag trouwen. Dit betekent dat jij zonder de toestemming van je familie niet mag scheiden.

Uiteindelijk ging mijn ouders in 2015 uit elkaar. Dit had meer effect op mij dan ik door had. Ondanks dat ik geen hechte band had met mijn vader miste ik wel een manne-

lijke-figuur en niet per se thuis maar in het geheel. Ik merkte ook dat ik niet met mannen kon opschieten en vaker uitvloog tegen mannelijke docenten op de middelbare school. Ik liep hier erg tegen aan waardoor ik zo spoedig mogelijk het voortgezet onderwijs wilde afmaken en verder wilde met het MBO. Pubertijd "Karakterontwikkeling binnen een migranten familie" Ik heb twee oudere zussen, mijn moeder heeft de pubertijd al twee keer eerder meegemaakt met twee dochters. In mijn tijd was het echter anders, mijn moeder was al hoger opgeleid en veel meer geïntegreerd dan tien jaar daarvoor.

Echter wilde ik anders zijn ondanks mijn achtergrond. Ik ervaarde mijn moeder toch wel als streng vooral tijdens deze periode van mijn leven. Ik merkte dat andere vriendinnen wel de vrijheid kregen om bepaalde dingen te doen. Hierdoor besloot ik vaker te doen waar ik zin in had en de consequenties te aanvaarden zoals ze waren. Opzicht was ik verwend, mijn moeder deed altijd haar best om mij blij te maken met de kleding en spullen die ik wilde. Toch waren er een aantal regels waaraan ik me moest houden. - Geen slaapfeestjes Ik mocht tot ongeveer mijn 16e nooit bij een vriendin slapen.

Mijn moeder vond dat zij geen controle had over de situatie als ik niet thuis slaap. Zij weet niet wat mij kan overkomen. En ook weet zij niet wat voor energie er hangt in het huis van de desbetreffende vriendin. - Geen eten aanvaarden Ik mocht nooit mee eten bij vrienden of kennissen. Dit was omdat je niet weet hoe degene kookt en wat degene met het eten kan doen. - Niet te veel vrienden maken Te veel vrienden was altijd een probleem voor mijn moeder. Zij gelooft dat te veel vrienden voor veel problemen kan zorgen.

Niet iedereen wenst je het beste, dus kan je je vrienden groep het beste klein houden. - Geen televisie in de ochtend Vanaf de basisschool tot aan het mbo deed ik nooit de televisie aan in de ochtend voor school. Tijdens mijn basisschooltijd was het verboden en mocht het niet van mijn moeder. Het zou schadelijk zijn voor me en mijn focus op school verminderen. Ik raakte hieraan gewend waardoor ik geen behoefte had aan de televisie in de ochtenden tot een oudere leeftijd. - Keuze in eten Ik mocht voorheen nooit pannenkoeken of poffertjes eten als avondeten. Dit was niet 'vullend' genoeg en ik moest altijd gaan voor een gerecht met meer voedingsstoffen en gezonde elementen omdat ik jong was en nog moest groeien. Er was ook nooit sap of limonade. Thuis werd er water gedronken, naar school mocht je wel pakjes drinken meenemen. Echter mocht je die zeker niet consumeren thuis. Dit was ook het geval met snoep.

Mijn moeder vond het belangrijk dat wij gezond aten. De manier van opvoeding die mijn moeder koos is mij bij gebleven. Ik ben het op een gegeven moment gewend geraakt. Ik had er ook niet veel last van omdat ik niet anders kende. Achteraf gezien ben ik haar ook dankbaar.

Mijn moeder had het beste met ons voor. Mijn moeder
Mijn moeder is een groot onderdeel van mijn leven, zij is mijn inspiratie. Op 23jarige leeftijd heeft zij het land die zij als haar huis kende verlaten. Dit deed zij om een beter leven te ontwikkelen. Zij kwam Nederland binnen als een vreemdeling, en werkte als kamermeisje. Echter maakte zij er een punt van om onderdeel te zijn van de samenleving. Mijn moeder heeft haar Mavo-opleiding afgerond en jaren gewerkt als pedagogisch medewerker. Na een auto-onge-

luk en het faillissement van de organisatie waarbij zij werkzaam was besloot zij zelf een organisatie op te richten. Samen met een goede vriendin zijn zij beide oprichters van Stichting Akwaabazorg. Akwaabazorg Akwaabazorg is een multiculturele stichting.

Zij houden rekening met leefwijze, taal, cultuur en religie. Door verschillen te respecteren en overeenkomsten te benadrukken. Onze aanpak biedt onze doelgroep de kans zich fysiek en emotioneel optimaal te ontplooien. Dit bereiken wij onder andere door het stimuleren van de zelfredzaamheid, maatschappelijke participatie en een constructieve onderlinge samenwerking tussen professionals. De hulpvragen van onze doelgroep variëren van vragen over opvoeding en verzorging, tot aan praktische vragen. Het doel van Akwaaba zorg is maatschappelijke kennis en inzichten subtiel maar doortastend over te brengen, en daarmee de zelfredzaamheid binnen de Afrikaanse gemeenschap in Amsterdam en Den Haag te vergroten.

Vanwege mijn moeder haar baan ben ik constant van op de hoogte dat ik een dochter ben van een migrant. En dat veel migranten moeite hebben met het integreren in deze samenleving. Ik vind het daarom ook erg inspirerend dat het haar baan is om anderen te helpen zelfredzaam te worden in onze samenleving (Akwaabazorg.nl, 2020).

Wie ben ik nu? Mijn achtergrond en cultuur hebben mij gevormd tot de jonge dame die ik vandaag de dag ben. Ik heb moeite gehad met het vinden van mijn plek binnen de Ghanese samenleving. Maar mijn identiteit is een jonge dame van Ghanese komaf, die studeert om haar zelf en

omgeving verder te helpen. Vanwege mijn cultuur heb ik geleerd verschillende gewoontes, normen en waarden van andere culturen te respecteren.

Ik heb een bepaalde opvoeding gehad vanwege mijn achtergrond. En dit verschilt per persoon. Wel ben ik bij met mijn opvoeding en zou ik verschillende aspecten van mijn cultuur meenemen in de opvoeding voor mijn kinderen.

Ik vind het ook erg belangrijk dat je weet waar je oorspronkelijk vandaan komt ondanks je geboorteplaats. Dus zal ik mijn kinderen er ook altijd aan herinneren dat wij oorspronkelijk Ghanees zijn. Ik zal er een punt van maken hen de taal te leren en regelmatig op vakantie gaan naar Ghana. Puur omdat ik dit ook heb gehad en erg waardeer.

Ik ben ervan overtuigd dat ik totaal anders zou zijn zonder mijn migratie achtergrond. Het is onderdeel van mij ik zal het dragen en doorgeven aan mijn nakomelingen.

GEORGE

Mijn levensverhaal begint op vrijdag 23 februari 1996 in het Onze Lieve Vrouwen Gasthuis in Amsterdam. Ik was toen minder goed op de hoogte van Nederland als migratieland dan nu. Na een jaar ben ik met mijn ouders naar Hilversum verhuisd, alwaar mijn zusje Mijke is geboren. In de straat waar ik opgroeide was totaal geen diversiteit. Ik ging naar een basisschool waar eigenlijk niets bijzonders aan was. Er zaten een paar kinderen op met een migratie-achtergrond maar als je gewoon wil voetballen ben je niet met cultuur bezig. Na een paar jaar op hockey besloot ik dat voetbal op dat moment meer aan mij besteed was.

Ik kwam in verschillende teams met jongens met verschillende achtergronden. Niet alleen verschillende migratie-achtergronden maar ook uit verschillende sociaaleconomische groepen. Zo had Kubilay Turkse ouders, Brahim en Mo Marokkaanse ouders en Gregory Surinaamse ouders. De links- en rechts buiten waren Jochem en Davy. Jochem had twee wer-

kende ouders bij een grote multinational en Davy's contributie werd betaald door een jeugdfonds. In deze tijd heb ik (onbewust) geleerd dat het niet uit maakt wat je achtergrond is als je maar komt trainen en je best doet.

Op de middelbare scholen waar ik op zat kwam ik voor het eerst met andere culturen in aanraking. Zo had ik vriendjes die in de eerste en derde pauze moesten bidden en niet naar het schoolfeest konden in verband met Ramadan. Als zij de gedachten achter die onderdelen van hun geloof uitlegden klonk het best logisch en eervol. Ook kwam ik erachter dat een meisje met een Aziatisch uiterlijk ook Surinaams kan zijn. Daar leerde ik de medeleerlingen met een migratie-achtergrond persoonlijk kennen. Ik kon het eigenlijk altijd wel goed met iedereen vinden en omdat ik toen niet bezig was met het nieuws, politiek of migratievraagstukken was mijn beeld van mensen met een migratieachtergrond gebaseerd op persoonlijke ervaringen met individuen. Die waren heel positief.

Later op de middelbare school begon ik steeds meer het nieuws te volgen. In het nieuws werd toen ook al veel aandacht besteed aan probleemjongeren van Marokkaanse of Turkse komaf. Het was een vreemde gewaarwording want ik zag in mijn omgeving eigenlijk vooral het tegenovergestelde: jongeren met een migratie-achtergrond die het goed deden. Misschien lag het aan de school waar ik op zat. Een school met alleen een VWO en een HAVO. Toch bleef het me intrigeren dat er dus elders in Nederland kinderen van Marokkaanse of Turkse ouders waren die volgens allerlei statistieken veel in aanraking kwamen met justitie, vaak werkloos waren en vaak geen school afmaakten. Eén ervaring die mij altijd bij is gebleven was tijdens een les wiskunde van meneer Groenendijk. Eren, een Turkse medeleerling was het niet eens met de docent over iets triviaals. De discussie verhitte iets en ineens zei de docent dat Eren een gewelddadig geloof had. Eren be-

sloot – bijzonder volwassen voor zijn leeftijd – zijn spullen te pakken en zonder een kwaad woord richting de schoolleiding te lopen om een melding te maken van deze situatie. De rest van de klas bleef volledig stomverbaasd achter.

Na een paar onrustige minuten werd de docent verzocht het elders in de school met Eren uit te praten. Dat was de laatste keer dat ik meneer Groenendijk heb gezien. Deze ervaring heeft mij aan het denken gezet. Vooral omdat Eren, misschien wel de rustigste en liefste jongen van de school, toch nooit aanhanger kan zijn van een geloof dat geweld aanmoedigt. Daarnaast wilde ik op geen manier zo denken als meneer Groenendijk. Hoe kun je nou één persoon aanspreken op het gedrag van mensen die hij niet kent. Dat zou hetzelfde zijn als wanneer ik in Frankrijk op vakantie verantwoordelijk wordt gehouden voor wangedrag van een Nederlandse toerist elders in Frankrijk een jaar eerder. Dat was destijds de vergelijking die het voor mij in perspectief plaatste.

Zelf heb ik geen migratie-achtergrond. Binnen mijn familie zijn hier en daar wat mensen verhuisd maar van oorsprong zijn het ontzettende Hollanders. Met dat gegeven zou je denken dat ik de ontvangende samenleving ben. Maar ben ik dat? Soms zie ik dat wel zo. In mijn opvoeding heb ik geleerd dat ieder verhaal twee kanten heeft en dat nuance heel belangrijk is. Ik vind het van groot belang dat er wordt gekeken of het mogelijk is om ieders belang te behartigen. In een samenleving mag naar mijn mening dan ook geen groep lijden onder de ideologie of het handelen van een dominante groep. Het lastige aan onderdeel zijn van de dominante groep, de groep Nederlanders zonder migratie-achtergrond, is dat je wordt gezien als 'die groep'. Als

iemand spreekt over 'de Nederlanders' voel ik mij persoonlijk aangesproken. Zo ook als Nederlanders hele rechtse, ongenueanceerde of kwetsende standpunten innemen ten opzichte van migratie en diversiteit. Volgens mij laat ik mij (soms onbewust) beïnvloeden door het beeld dat mensen met een migratie-achtergrond kunnen hebben van 'de Nederlander'.

Ik ben relatief links, erg tolerant en vind de diversiteit in Nederland een grote toevoeging, maar als ik een wat serieuzer gesprek heb met iemand met een migratie-achtergrond merk ik dat ik dat eerder duidelijk wil maken dat wanneer ik met iemand praat zonder migratie-achtergrond. Ergens voel ik een schaamte voor mensen met mijn nationaliteit die zich op een intolerante of conservatieve manier uiten, zoals bijvoorbeeld (aanhangers van) Forum voor Democratie, de PVV, Pegida en Pro Zwarte Piet. Ik wil namelijk niet met die mensen geassocieerd worden. Vanaf dat moment wordt mijn sociale identiteit deels gevormd doordat ik mij aanpas aan mogelijke vooroordelen.

Ik probeer mij op dat moment af te zetten tegen het beeld dat men van een groep kan hebben. In mijn beleving worden er te vaak bepaalde eigenschappen en gebeurtenissen aan een groep toegerekend. Terwijl het individu dat tot die groep behoort daar niets mee te maken heeft. Zo wordt er regelmatig gezegd dat Nederland zijn excuses moet aanbieden voor de tijd van de slavernij en het kolonialisme. 'Nederland'. Ik ben toch ook Nederland? Ik ben tegen slavernij en voor gelijke behandeling. Ik vind wat er toen allemaal gebeurd is verschrikkelijk, maar ik ken die mensen niet. Ik ben veel later geboren en toch heb ik het gevoel dat ik – en met mij veel andere Nederlanders – moet veront-

schuldigen tegenover de nazaten van de slachtoffers van die tijd. Ik weet ook eigenlijk niet of ik dat nou echt voel of dat dit in de media zo vaak ter sprake is gekomen dat het mij wordt opgelegd. Dat is hoe het zijn van 'de Nederlander' van invloed is op mijn sociale identiteit op een minder persoonlijk vlak. Af en toe is er een nog sterker vooroordeel op mijn sociale identiteit van invloed. Namelijk dat ik blond haar heb, groene ogen, lang ben, hetero, VWO behaald, student, ik heb twee ouders met een prima baan, kom uit het Gooi en dat is ergens wel te horen. Als ik mij in een omgeving begeef waarin meer mensen een migratie-achtergrond hebben, een andere geaardheid, een andere sociaaleconomische achtergrond of situatie, dan voel ik ergens schaamte over de dingen die mee zitten in mijn leven. Over mensen die wat meer bevoorrecht zijn heerst het vooroordeel dat zij niet weten hoe het is om af te zien of dat zij verwend zijn. Terwijl mijn eigen leven toch niet altijd vlekkeloos is geweest. Ook in situaties waar ik voel dat mijn 'bevoorrechte' identiteit een negatieve rol kan spelen stel ik mij dan zo op dat ik het stereotype kan verbreken.

In 2015 ben ik in Amsterdam gaan wonen en studeren. Daar woonde ik lange tijd samen met een paar jongens van mijn leeftijd. Zo ook Jesse. Een jongen met vergelijkbare politieke voorkeur. Een allemansvriend die heel veel van mensen kon hebben. Hij oordeelde nooit. In de zomer van 2018 werd hij in korte tijd twee keer 's nachts beroofd en flink mishandeld door jongens met een Marokkaans uiterlijk en later tijdens de rechtszaak werd die etniciteit bevestigd. Sindsdien is zijn houding naar Marokkaanse jongens toch iets verhard. Hij zal iemand niet haten om die afkomst maar op straat liep hij toch liever met een boog om jongens met een vergelijkbaar uiterlijk heen. Hij liet zijn politieke voorkeur er een tijdje door beïnvloeden.

Als Geert Wilders riep dat Marokkanen die zich niet aan de Nederlandse wet houden het land uit moeten kon Jesse zich daar die tijd wat meer in vinden. Later tijdens mijn studie bestuurskunde leerde ik over een theorie van Durkheim, die zei dat de ontvangende samenleving wordt beïnvloed door ervaringen en sentimenten die daarbij horen. Dat was op de situatie rondom Jesse's mishandelingen van toepassing. Ik bleef bij mijn standpunt dat je nooit een individu verantwoordelijk kunt houden voor slechte eigenschappen van een groep omdat je ook een groep niet verantwoordelijk kunt houden voor onwenselijk gedrag van een individu. Toch gebeurt dit dagelijks en heeft de sociale identiteit van het individu hieronder te lijden.

Voor mijzelf geldt dat ik geen vooroordelen heb of wil hebben over mensen met een migratieachtergrond. Helaas is het wel zo dat niet alleen bepaalde ervaringen in mijn leven maar ook berichtgeving door de (social)media van invloed zijn op mijn standpunt ten opzichte van diversiteit. Ik wil dat eigenlijk niet. Ik wil namelijk dat ik mensen beoordeel op hoe zij zich als individu gedragen. Oordelen vind ik overigens in principe nog steeds een slechte eigenschap maar ik denk wel dat het in de aard van een mens zit. Zolang je oordeelt op basis van feitelijke gedragingen van een individu is dat naar mijn idee geoorloofd. Je kunt je keuze om iemand te vertrouwen of bijvoorbeeld geld te lenen best baseren op of iemand liegt en bedriegt. Ook die gedachte is onderdeel van mijn sociale identiteit. Ik heb vaak het idee dat de berichtgeving door de (social)media over integratie, immigratie, diversiteit en bijbehorende fenomenen doorgaans negatief is. Vaak worden uit de hand gelopen demonstraties of bepaalde cijfers over criminaliteit groots onder de aandacht gebracht als daar mensen met een migratie-achtergrond bij zijn betrokken. Dit is een voorbeeld van framing.

Framing is een techniek waarbij woorden en beelden zo gekozen worden dat alleen bepaalde kanten van een onderwerp belicht worden. Op die manier worden standpunten over een bepaald onderwerp beïnvloed. Ik weet dat er sprake is van framing waardoor mensen met een migratie-achtergrond vaak minder goed in het nieuws komen.

Daar wil ik mijn mening over de multiculturele samenleving niet door laten beïnvloeden maar ik kan mij goed voorstellen dat dit niet voor iedereen even helder en gemakkelijk is. Nu, eind 2020, heb ik voor het eerst teruggekeken op mijn leven in relatie tot de ontwikkelingen en spanningen in de multiculturele samenleving. Langzaam krijg ik het idee dat we in een ingewikkelde tijd leven waarbij de hyperdiversiteit meer dan ooit van invloed is op iemands sociale identiteit. Hoe iemand zich voordoet, hoe iemand zich uit en wat iemand voor zelfbeeld heeft worden dagelijks beïnvloed door contacten met, gesprekken met, gespreken over en debatten over mensen met een migratie-achtergrond. Vergelijking met generatie voor mij: ervaringen van mijn moeder Dit was anders toen mijn moeder jong was. Haar achtergrond is vergelijkbaar met de mijne: afkomstig uit een gezin zonder migratieachtergrond en met twee hoogopgeleide, werkende ouders. Ook was de loop van haar leven de eerste twintig jaar hetzelfde als die van mij. Wat anders was is dat de mate van diversiteit in haar omgeving. Vlaardingen, waar zij opgroeide, was weinig divers. Toen zij op de lagere school zat, kwam er een pension voor Turkse gastarbeiders in haar straat. Zij herinnert zich dat dit bijzonder was en dat er in het begin heel weinig contact was tussen mensen uit de buurt en deze Turkse gastarbeiders. De taalbarrière was een probleem. Deze groep jonge mannen had nauwelijks overeenkomsten met de vele gezinnen uit de buurt. Het heeft een tijd geduurd voordat er

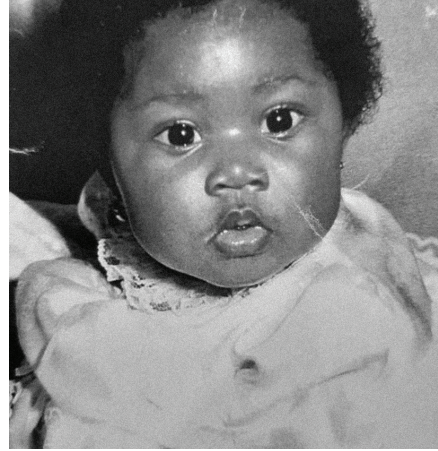

door het elkaar herkennen op straat, contact ontstond met de volwassenen in de buurt. In loop van haar jeugd zag zij het aantal Turkse en Marokkaanse kinderen in Vlaardingen toenemen door de toen in gang gezette gezinshereniging. Het pension was er toen al niet meer.

De Turkse en Marokkaanse gezinnen kregen eigen woningen toegewezen. Pas tijdens haar werkende leven kwam zij meer in persoonlijk contact met collega's met een migratie-achtergrond. Mijn moeder gaf aan dat omdat er toen minder media-aandacht was voor diversiteit en migratie, de invloed daarvan op haar sociale identiteit minder groot is geweest dan bij mij. Slotwoord Toen ik begon aan het schrijven van deze biografie dacht ik dat ik door de afwezigheid van mijn migratie-achtergrond eigenlijk niets met het onderwerp van doen had. Ik ben twee keer verhuisd binnen dezelfde provincie.

Wie wil dat nou lezen? Tijdens het schrijven moest ik veel terugdenken waardoor het mij daagde hoe sommige ervaringen van grotere invloed zijn geweest op mijn persoonlijkheid dan ik eerder dacht. Ook het vergelijken van het heden en mijn kinderjaren was bijzonder. Zo merkte ik dat hoe groter mijn wereld werd en hoe meer ik mij met het nieuws bezighield, des te meer ik de complexiteit van een multiculturele samenleving zag. Ik ben door het schrijven en het denken dat bij mijn verhaal kwam kijken nog meer overtuigd van dat samenleven een soort 'deal' is zoals Boutellier het noemt. Het gaat om geven ontvangen, teruggeven en zo verder. Als iedereen dat zo goed mogelijk doet komt de succesvolle multiculturele samenleving steeds dichterbij. Als we er toch met zijn allen zijn...

TANIA

Mijn naam is Tania Rockson en ben tweeëntwintig jaar oud. Ik ben op 23 augustus 1998 geboren in het multiculturele Amsterdam Zuidoost.

Ik kom oorspronkelijk uit een gezin van vijf bestaand uit mijn vader, moeder, zus en twee halfbroers. Verder ben ik van beide ouders het jongste kind. Beide ouders zijn van Ghanese afkomst en maken onderdeel uit van de Mfantsefo stam in Ghana. Mijn ouders zijn eerste generatie migranten. Zij behoren beide tot de migrantengroep van de economische migrant. Zij zijn in de jaren tachtig naar Nederland gekomen met als doel om een beter leven te creëren voor hun nakomelingen. Mijn ouders hebben zich eind jaren negentig doel bewust in Amsterdam Zuidoost gevestigd. De grote en hechte Ghaneese gemeenschap in Zuidoost was de hoofdreden van de verhuizing naar de Bijlmer. Zij hadden daar namelijk een groter sociaal netwerk.

Tijdens mijn opvoeding in Amsterdam Zuidoost was het geloof voor het gehele gezin erg belangrijk. Mijn ouders zijn christelijk opgevoed en hebben het geloof vanaf geboorte aan ons meegegeven. Het christendom is tot op heden een belangrijk aspect in ons leven en is voor ons de rode draad waaraan wij ons altijd proberen vast te houden.

Ik ben mijn ouders altijd heel dankbaar geweest voor het feit dat zij mij het geloof hebben meegegeven. Het geloof heeft mij sinds jongs af aan geleerd om altijd de puurste versie van mijzelf te zijn en mijn medemens goed te behandelen. Echter, is dit in de praktijk niet altijd even makkelijk en heb ik om die reden vaak worstelingen met het geloof en zijn leefregels. Het geloof en de Ghanese/Nederlandse cultuur hebben mijn normen en waarden gevormd. Het geloof heeft mij meegegeven dat ik altijd een eerlijk en goed mens moet proberen te zijn. Voorbeelden van de leefregels zijn:

- 1** Uw vader en moeder altijd te eren.
- 2** Je niet jaloers mag zijn
- 3** Je een ander niet vals mag beschuldigen.

In de Ghanese cultuur staat het ontwikkelen van een goede (huis)vrouw centraal. Een meisje wordt vanaf haar tienerjaren opgevoed om een goede partner en moeder te worden voor haar toekomstige gezin. Hierbij is het in onze cultuur van belang dat het meisje vanaf een bepaalde leef-

tijd weet hoe zij een huishouden moet draaien. Het is een ongeschreven regel waaraan het merendeel van de Ghane-
se gemeenschap zich aan houdt. Bij families waarin deze
ongeschreven regel niet wordt gehandhaafd wordt er vaak
van schande gesproken.

Er wordt vaak gezegd dat Nederland geen cultuur heeft. Ik
ben echter van mening dat dit niet het geval is. Zo ben ik
van mening dat de Nederlandse cultuur juist vrijheid sym-
boliseert. Zo heeft een vrouw in Nederland bijvoorbeeld
de keuze om een carrièrevrouw of huisvrouw te worden,
zonder dat er vreemd naar haar wordt opgekeken. Ook
ben ik van mening dat een ieder in Nederland de vrijheid
heeft om zijn geloofsovertuiging, seksuele geaardheid en
politieke overtuigingen zonder vooroordelen en negatieve
gevolgen in Nederland uit te oefenen. Daarnaast hebben
de Nederlandse normen en waarden bijdrage geleverd aan
mijn vaardigheden en karakter. Voorbeelden van normen
en waarden die ik van de Nederlandse cultuur heb overge-
nomen zijn: assertiviteit en punctualiteit.

In het christelijke geloof en de Ghanese cultuur wordt als
leefregel gegeven dat een kind ondanks zijn leeftijd zijn
ouders ten alle tijden moet eren en respecteren. Dit bete-
kent in de praktijk dat je ouderen nooit tegenspreekt. De
Nederlandse en Ghanese cultuur botsen in dit aspect van
mijn leven met elkaar. Zo heb ik vanuit huis meekregen dat
als ouderen aan het woord zijn ik mijn eigen zegje niet mag
doen en als het ware niet voor mijzelf mag opkomen. In de
Nederlandse cultuur heb ik vanuit de school/opvang cultuur
juist meekregen een balans te vinden in het behartigen van
mijn eigen belangen en die van andere. Dit is tot op heden
een probleem waarmee ik worstel. Ondanks mijn eigen per-

soonlijke worstelingen, wil ik mijn kinderen later meegeven dat zij ten alle tijden moeten opkomen voor dingen waarin zij geloven en hun mening niet klein moet laten maken ondanks de hiërarchie die er tussen de betrokkene is.

Daarnaast wordt er in de Nederlandse cultuur van jongs af aan erop gehamerd hoe essentieel punctualiteit is. Zo wordt er in Nederland veel waarde gehecht aan het op tijd komen en wordt het in situaties waarin een persoon vaak laat komt het als disrespectvol ervaren. Echter, dit is vanuit mijn cultuur niet een gebrek aan respect, wij hechten echter geen waarde aan punctualiteit en structuur. In onze cultuur wordt er voornamelijk met de gedachte van Carpe Diem geleefd. Wij genieten van wat de dag brengt en doen het verder rustig aan.

Als kind zijnde was ik altijd een moederskindje die zich alleen op haar gemak voelde bij de mensen in haar directe omgeving. Denk hierbij aan mijn gezinsleden en vrienden van de familie. Hierdoor kregen mijn ouders vaak te horen dat ik een antisociaal kind was en hier snel op gehandeld moest worden. Vanuit de basisschool kreeg ik toen een sociale vaardigheidstraining en leerde ik gedurende die periode hoe ik relaties moest opbouwen en hoe ik mezelf kon zijn bij andere. Na deze leerzame periode ben ik naar de mening van moeder erg veranderd en een heel spontaan kind geworden die goed kon opschieten met haar leeftijdsgenoten. Als kind zijnde vond ik alles rondom muziek en dans leuk en wilde ik om die reden altijd zangeres, danseres of actrice worden. Als gevolg daarvan heb ik door de jaren heen dans- en vioolles mogen volgen. Dit zijn fijne herinneringen die ik aan mijn jeugd heb overgehouden. Ondanks het gebrek aan financieel

kapitaal probeerden mijn ouders mij naast school altijd bezig te houden activiteiten waarin ik later profijt aan zou kunnen hebben.

Toen mijn oudste broer in Amsterdam Zuidoost naar de basisschool ging viel het mijn moeder op dat er op veel basisscholen in Amsterdam Zuidoost alleen maar kinderen met een migratieachtergrond zaten. Dit vond zij een groot probleem, omdat zij van mening was dat ik van jongs af aan bekend moest worden met verschillende culturen. Zij ging om die reden voor haar jongste kinderen op zoek naar een school waar er meer diversiteit was. Ik belandde op vier jarige leeftijd op de 13e Bijlmer montessori school in Amsterdam Zuidoost.

Op deze school was er een mengelmoe van allochtone en autochtone leerlingen en werd er vanuit het montessoriperspectief les gegeven. Doordat ik op een unieke school zat, heb ik kennis mogen maken de verschillende werkwijzen die binnen een schoolsfeer gehanteerd worden. Ook heb ik daarnaast kennis mogen opdoen over verschillende culturen en haar tradities. Vanaf dat moment is mijn cultureel kapitaal ontstaan en is dat tot op heden in ontwikkeling.

In vergelijking met mijn ouders heb ik vanaf jongs af aan kennis mogen maken met verschillende culturen. Ik zat bijvoorbeeld op de crèche met kinderen die een andere geloofsovertuiging, huidskleur of etniciteit hadden. Doordat ik op vroege leeftijd kennis met deze etnische groepen heb mogen maken, hoefde ik in tegenstelling tot mijn ouders nooit onnodig vooroordelen over deze mensen te hebben.

Mijn ouders hebben bij aankomst in Nederland veel last gehad van cultuurschokken. Dit hebben zij in de afgelopen jaren moeten leren en accepteren om in de Nederlandse samenleving te kunnen meedraaien.

Op 10-jarige leeftijd kwam ik bij een vriendinnetje thuis, die vertelde dat ze van de gemeente Amsterdam gratis een computer had gekregen. Het enige was ze er voor had gedaan was met haar ouders een 1-daagse cursus volgen over computer gebruik. Ik snapte dit niet en ging snel naar huis om het nieuws aan mijn moeder te vertellen. Mijn moeder gaf aan dat zij hierover zou informeren bij de gemeente. Naar aanleiding van dit gesprek met mijn moeder kwam zij een week later met het bericht dat zij zich voor de 1-daagse cursus had ingeschreven en dat wij in aanmerking kwamen voor de computer. Ik snapte echter niet waarom wij in hemelsnaam gratis een computer kregen.

Mijn moeder gaf aan dat zij als alleenstaande moeder met drie kinderen weinig geld verdiende en om die reden steun vanuit de gemeente kreeg. Dit was voor mij het eerste moment in mijn leven waarin ik besepte dat ik onderdeel uit maakte van gezin met een laag inkomen. Ik schrok hiervan, omdat het mij niet eerder was opgefallen dat mijn moeder het financieel zwaar had. In de loop van de jaren merkte ik steeds vaker dat mijn moeder niet over financieel kapitaal beschikte. Zo vond zij het moeilijk om op het voortgezet onderwijs de boeken in 1 keer te betalen. Dit was voor mij moeilijk om te zien, omdat ik wist hoe hard mijn moeder voor ons gezin werkte. Dit was het punt waarop ik besloot om op school hard te werken, zodat ik later voor mijn gezinsleden alles kon kopen en doen.

Op de basisschool haalde ik in groep acht op de citotoets een score van 540. Dit betekende dat ik mij op de middelbare school als havo leerling mocht aanmelden. Echter, niks was minder waar. Mijn docent gaf aan mijn moeder aan dat ik beter een VMBO gemengde leerweg kon volgen, omdat ik vanuit huis niet genoeg hulp en ondersteuning zou krijgen en ik om die reden het havo niveau om die hoogstwaarschijnlijk niet zou kunnen behouden.

Mijn moeder ging door het gebrek aan kennis van het Nederlandse schoolsysteem hiermee akkoord. Hetzelfde vond plaats bij een klasgenoot van een niet-migratieachtergrond. Hij had op de citotoets een score van 540. Hij mocht echter wel de havo doen omdat zijn ouders hadden beloofd hem alle hulp en ondersteuning aan te bieden. Dit was voor mij een klap in mijn gezicht omdat ik even hard als die andere persoon had gewerkt en ik alleen door het gebrek aan sociaal en psychologisch kapitaal een niveau lager moest doen. Dit was voor mij een moeilijke periode waarin ik het gevoel had, dat ik had gefaald. Zulke situaties zorgen bij mensen met een migratieachtergrond voor spanning, omdat wij ons in zulke situaties benadeeld voelen en het gevoel krijgen dat wij tegen opzichte van onze autochtone leeftijdsgenoten twee keer zo hard moeten werken. Om die reden gaan mensen met een migratieachtergrond vaak in verdediging en wordt dit als antisociaal gedrag gezien.

Er is door de jaren heen door verschillende onderwerpen zoals de zwartenpietendiscussie en het islamitische geloof een tweedelingen gemaakt in de Nederlandse samenleving. Het lijkt alsof je tegenwoordig niet meer neutraal mag zijn en de kant moet kiezen van de migrant of autochtoon. Dit zorgt

zelfs tussen vrienden, klasgenoten en collega's voor discussies die uiteindelijk leiden tot een onaangename sfeer.

De multiculturele samenleving heeft over het algemeen een positief effect op mij gehad. Zo heb ik mij door de grote hoeveelheid aan diversiteit in Amsterdam nooit als een minderheid gevoeld. Daarnaast heb ik ook niet vaak het gevoel gehad dat ik naar aanleiding van mijn etniciteit of huidskleur ben benadeeld ten opzichte van mijn leeftijdsgenoten. Dit is echter alleen in meerderheid- minderheid steden zo. Zo voel ik mij buiten Amsterdam niet altijd op mijn plek en word ik op zulke momenten geconfronteerd met het feit dat ik nog altijd onderdeel uit maak van een minderheidsgroep en dat sommige mensen nog altijd een vooroordeel over ons hebben, omdat zij simpelweg niet bekend zijn met onze normen, waarden en cultuur. Ik ben echter van mening dat dit in de loop van de jaren sterk zal afnemen door de toename van migratie.

Ik heb in mijn jongere jaren nooit het gevoel gehad dat racisme of discriminatie in Nederland een groot probleem was. In mijn leven is het me echter helder geworden dat dit tot op heden voor veel mensen in het dagelijkse leven een probleem is. De toename van migratie en de vrijheid van meningsuiting zorgen voor spanningen in de Nederlandse samenleving.

Zo vindt de ene gedeelte van de Nederlandse samenleving dat de toename van migratie voor veel problemen in Nederland gaat zorgen. Zo vinden zij dat ze een gedeelte van hun eigen Nederlandse cultuur en tradities moeten opgeven om zogenaamde indringers "buitenlanders" te verge-

zellen. Ook vinden zij daarnaast dat de komst van nieuwe migranten hun kans op huizen en banen verminderen. Wat naar mijn mening niet waar is.

Het meest inspirerende moment in mijn leven was het moment dat ik in 2017 mijn MBO- 4 diploma behaalde en het bericht had ontvangen dat ik aan de Hogeschool van Amsterdam mocht studeren. Ik was de eerste persoon in ons gezin die op hoog niveau ging studeren. Dit was voor het gehele gezin een mooi moment, omdat ik van het VMBO kwam en daardoor ontmoedigd was. Door hard werken heb ik uiteindelijk mijn doel behaald en kon ik op hoog niveau studeren en later goed geld verdienen.

Op dit moment realiseerde ik dat ongeacht de afkomst, gezinsklasse of achtergrond je alles kunt bereiken. Dit was voor mij ook het moment waarop ik veel zelfvertrouwen kreeg en ik zowel op school als op het werk meer van mijzelf durfde te laten horen.

Ik ben momenteel derdejaars SJD student en werkzaam bij de Sociale verzekeringsbank. Ik ben hierop erg trots omdat ik uit een gezin kom waarin beide ouders niet de kans hadden om op hoog niveau te studeren. Hun reden voor de komst naar Europa was een beter leven voor hun nakomelingen te kunnen creëren. Ik ben van mening dat dit aardig is gelukt.

Zo hebben mijn broers en zussen ook allemaal een eigen levenspad kunnen bewandelen waarop zij heel erg trots zijn. Het is mijn levensdroom om naar Ghana te emigreren

en daar mijn eigen bestaan op te bouwen. Het doel van mijn ouders heb ik in Nederland volbracht. Het is nu aan mij om eigen dromen waar te maken. Zo wil ik in Ghana mijn onderneming opstarten, waarbij ik voor de lokale bevolking baangelegenheid kan creëren.

De huidige Nederlandse samenleving ziet er naar mijn mening somber uit. Door negatieve framing van de media worden er twee verschillende groepen tegen elkaar opgezet en wordt het alleen maar lastiger om vreedzaam met elkaar in een maatschappij te leven. Het huidige sociale klimaat is één van de redenen waarom ik uit Nederland wil vertrekken. Mijn wens voor Nederland is dat het huidige negatieve sociale klimaat afneemt en het vreedzame Nederland zoals ik die in mijn kinderjaren heb gekend terugkomt.

BART

In de koude ochtend van dinsdag 30 november 1999 werd ik geboren in een klein dorpje genaamd Deil. Deil is een dorp in de gemeente West Betuwe en heeft zo'n 2000 inwoners, dit zijn voornamelijk witte Nederlanders. De bevalling vond plaats in het huis waar ik vandaag de dag nog steeds woon, een oude twee-onder-een-kapwoning op de dijk. Ik woonde daar samen met mijn beide ouders en Jack Russel Terriër genaamd Beer. Ik groeide op in een erg rustige en veilige omgeving.

Tijdens de eerste 4 jaar van mijn leven was ik voornamelijk met mijn moeder omdat zij vanuit huis werkte, hierdoor heb ik een erg goede band met mijn moeder weten op te bouwen. Mijn vader werkte toentertijd erg veel, ik ben hem hier erg dankbaar voor omdat ik mede daardoor zo'n goede jeugd heb kunnen hebben.

Toen ik 4 jaar werd moest ik naar de peuterspeelzaal in het dorp. Dit ging gepaard met veel gehuil omdat ik niet was gewend om zonder mijn ouders of familie te zijn. Na een lange tijd, en veel tranen later, zou ik eindelijk gewend raken aan school. Toen ik in groep 1 zat kreeg ik er een zusje bij. Volgens mij ouders kwam dit als een grote shock bij mij binnen, ik dacht dat ik zou worden weggehaald bij mijn ouders omdat je in Nederland maar 1 kind mag hebben.

Gelukkig was het tegendeel waar en mocht ik bij mijn ouders blijven wonen. Mijn leven ging verder, het was nog altijd een stabiel en rustig leven zonder problemen. Op school ging het goed, ik was een normale gemiddelde leerling met gemiddelde cijfers. Ik had veel vrienden en na school ging ik vaak buiten voetballen of mee naar iemands huis.

Het was voor mij als kind erg gemakkelijk om contact te maken, in een klein dorp kent iedereen elkaar namelijk en is het makkelijk om elkaar op te zoeken. In deze tijd ging ik ook op voetbal bij de plaatselijke voetbalvereniging, dit was voornamelijk omdat veel van mijn vrienden dit ook deden. Als ik hierop terug kijk heb ik voetbal nooit echt een leuke sport gevonden. Ondertussen had ik er in groep 6 een zusje bijgekregen. Deze keer ontving ik het nieuws zonder gehuil, ik wist nu dat ik niet zou worden weggestuurd door mijn ouders. In groep 8 kreeg ik het advies om naar havo te gaan, dit deed ik ook. Ik schreef me in op het Koningin Wilhelmina College in Culemborg. Ik ging als enige van mijn basisschool naar deze middelbare school. Ik vond dit geen probleem, ik zag dit als een manier om nieuwe mensen te leren kennen.

Op de middelbare school leerde ik kennismaken met de multiculturele samenleving. In het dorp waar ik was opgegroeid zaten maar 3 buitenlandse kinderen op school, dit was nu anders. De middelbare school stond in een stad waar 25% van de bevolking allochtoon was, hierdoor waren er ook meer dan 3 allochtone kinderen op deze school. Ik kan me nog goed herinneren dat de introductiedag op de middelbare school de eerste dag was dat ik contact had met kinderen met een migratieachtergrond. Ik dacht hier toentertijd niet veel over na. Nu ik hierop terugkijk vind ik het raar om hierover na te denken. Tot mijn 12e levensjaar heb ik eigenlijk nauwelijks contact gehad met andere culturen en gewoonten. Dit contact is in mijn ogen wel belangrijk aangezien je veel van andermans gebruiken en gewoonten kunt leren.

Ik ben erg blij dat ik naar deze middelbare school ben gegaan, het heeft mij namelijk veel kennis bijgebracht over andermans cultuur. Mijn ouders zijn nooit naar een multiculturele school geweest, hierdoor heb ik nu meer kennis op dit gebied dan zij. Ik ben van mening dat deze kennis erg belangrijk is omdat je hier dagelijks mee te maken hebt, we leven in een multiculturele samenleving.

Op de middelbare had ik nog de instelling van de basisschool. Ik dacht dat ik wel zou overgaan naar het volgende jaar als ik zou opletten. Huiswerk maken en leren voor toetsen was in mijn ogen overbodig. Zoals je kon verwachten resulteerde dit in slechte cijfers waardoor ik naar het VMBO tl werd gestuurd. Als ik terugkijk was dit een goede keuze geweest. Op het VMBO had ik meer vrije tijd en was ik beter op mijn plek, ik kon er beter mijn ding doen. In dat zelfde jaar besloot ik ook om te stoppen met voetbal.

Van mijn ouders mocht ik niet stilzitten en moest ik op een andere sport gaan. Hier ben ik mijn ouders erg dankbaar voor aangezien ik hier veel profijt van heb gehad. Onder-tussen had ik kennis gemaakt met het kickboksen. Mijn vader keek altijd wedstrijden op tv, dit had mijn aandacht getrokken. Om deze reden besloot ik om op kickboksen in Culemborg te gaan. Dit gebeurde onder veel protest van mijn moeder omdat zij het maar een eng idee vond dat ik zou vechten. Ik koos voor de sportschool in Culemborg omdat ik hier inmiddels al mijn sociale contacten had wonen, het contact met de mensen uit mijn dorp was inmiddels verwaterd.

Bij mijn sportschool trainen veel mensen met verschillende etnische achtergronden, dit zijn vooral Turken, Marokkanen, Polen en Molukkers. Ik leerde dat het geschetste stereotypen beeld in de media van 'de' allochtoon niet klopt. Door dit contact besepte ik dat de media alleen extreme beelden laat zien, het overgrote deel van de Nederlanders met migratie achtergrond doet het erg goed in de maatschappij. Door middel van het kickboksen kreeg ik ook veel discipline en rust in mijn leven. Het heeft mij ook weerhouden van alcohol, drugs en andere schadelijke middelen. Ik vond het zonde om zolang en zwaar te moeten trainen om mijn lichaam vervolgens weer kapot te maken. Deze sport beoefen ik vandaag de dag nog steeds zo'n 5 keer per week.

Ook op het VMNO deed het idee van huiswerk mij niet veel, toch lukte het mij om in het examenjaar te komen. In het examenjaar begon ik te beseffen dat ik toch wel iets moest doen om iets van mijn 4 toekomst te maken. Ik begon met leren en studeren, hierdoor slaagde ik cum laude voor mijn VMBO examen. Ik wist nog niet welke vervolgopleiding

ik wou doen, daarom besloot ik verder te studeren op de havo. Dit keer besloot ik om wel te leren, hierdoor lukte het mij dit keer wel om goede cijfers te halen. Doordat ik goed was in maatschappijleer en Nederlands besloot ik om rechten te gaan studeren aan de Hogeschool van Amsterdam in 2018. De overstap naar het HBO was in het begin erg zwaar voor mij. Dit kwam voornamelijk omdat ik hier veel lesstof in 1 keer moest leren. Ondanks dat ik het in het begin erg lastig vond heb ik er toch mijn weg in kunnen vinden.

In mei 2019 besloot ik om naar Thailand te reizen voor 2 weken. Deze reis was een grote droom van mij. Ik wilde al een lange tijd naar Thailand om daar Thaiboks te trainen. Ik wist toen nog niet dat ik mijzelf voor de rest van mijn leven aan dit land zou binden. Tijdens mijn verblijf in Bangkok heb ik namelijk mijn vriendin genaamd Jie leren kennen. We raakten aan de praat in het hotel waar zij werkte en hebben elkaar daarna verschillende keren gezien. Toen ik eenmaal thuis was bleef ik met Jie in contact. Dit contact leidde in juni tot een relatie. In juli 2019 besloot ik om nogmaals naar Thailand te reizen om haar weer te kunnen zien. Vervolgens ben ik in december nogmaals naar Thailand gegaan om haar familie te ontmoeten. Deze ontmoeting ging erg goed en ik werd al snel door haar familie gerespecteerd. Deze gebeurtenis was voor mij erg belangrijk omdat het ontmoeten van iemands ouders erg belangrijk is in Thailand. Het laat zien dat je relatie serieus is. Begin 2020 brak het coronavirus uit. Dit was een erg lastige tijd voor ons omdat we elkaar hierdoor een lange tijd niet hebben kunnen zien. Uiteindelijk is het gelukt om haar in oktober 2020 naar Nederland over te laten vliegen. Het was toen der tijd mogelijk om als vreemdeling naar Europa te komen wanneer je een langdurige relatie hebt met een

EU-burger. Ze heeft tijdens haar verblijf in Nederland mijn familie ontmoet. Mijn ouders zijn hierin heel open en hebben haar zonder problemen gerespecteerd. In mijn relatie heb ik natuurlijk veel te maken met de Thaise cultuur, deze cultuur is erg verschillend van de Nederlandse cultuur. Dit is ook logisch aangezien Thailand aan de andere kant van de wereld ligt.

De Thaise cultuur is sterk beïnvloed door het boeddhisme. Er wordt meer waarde gehecht aan respect voor je medemens en innerlijke rust. Met name het respect voor ouderen en je voorouders is erg belangrijk. Daarnaast staat de Thaise levensstijl in het teken van zo min mogelijk stress, de mensen leven van dag tot dag. Dit vormt een groot contrast met Nederland waar alles tot in de puntjes wordt gepland. Ik heb met name geleerd dat het soms beter is om je niet druk te maken, het is namelijk onmogelijk om alles altijd in de hand te hebben. Andersom heeft mijn vriendin ook van de Nederlandse cultuur kunnen leren, ze vindt het vooral fijn dat er in Nederland veel vrijheid is om te zijn wie je bent. Daarnaast kan ze het erg waarderen dat de overheid haar zaken hier goed heeft geregeld en dat het hier veilig is op straat. Als ik terugkijk op mijn leven ben ik blij met de keuzes die ik heb gemaakt. Ik heb vandaag de dag een leven met daarin contact met vele verschillende culturen, ik ben onderdeel van de multiculturele samenleving en ik zou dit niet anders willen.

BERBER

Het lijkt mij heerlijk om weer even mijn kindertijd in te stappen. Om voor een dag weer even bij papa achterop de fiets te zitten om samen onderweg naar huis de eenden te voeren. En om aan het einde van de dag op het aanrecht te zitten te kijken hoe mama aan het koken is, hopen op een stukje paprika om vast van te snoepen. Wanneer ik terugdenk aan mijn kindertijd denk ik vooral aan die onvoorwaardelijke liefde die toen kende. Die liefde geven mijn ouders mij nog steeds. Maar door het volwassen worden is het zorgeloze er helaas wel een beetje af aan het slijten.

Ik groeide op in een liefhebbend gezin. Van mijn ouders kreeg ik alle tijd, liefde en aandacht die zij te bieden hadden. Ik sliep in een wieg van gebogen eikenhout die mijn vader voor mij gemaakt had. Naast mijn wiegje stond de zelfgemaakte commode met grenen van zwaluwstaart

verbindingen. Ik speelde in de box van palissanderhout. Zelf heb ik niet zoveel verstand van meubels maken maar ik vind het nog steeds zo fijn wanneer mijn vader trots verteld hoe hij het allemaal gemaakt heeft. Mijn moeder maakte zelf mijn verkleedkleden zodat ik op mijn eerste schooldag in mijn nieuwe Pipi Langkous jurk naar school kon. Ik heb haar helaas niet zover gekregen om mijn haar te vlechten, rood te spuiten en met ijzerdraad overeind te zetten. Maar ach, als ouder moet je toch ergens de grens trekken.

Toen ik in oktober vier jaar werd, mocht ik eindelijk naar de basisschool. Ik had een hele lieve juf leuke kinderen om mee te spelen. Vlak na mij kwam er nog een nieuw meisje in de klas: Emma.

Emma was altijd heel verlegen en durfde alleen tegen mij te praten. Wanneer ze iets tegen de juf moest zeggen, fluisterde ze het in mijn oor zodat ik het door kon geven. Ik vond dat altijd wel leuk want het voelde alsof alleen ik haar kende. Samen met Emma kon ik uren in de poppenhoek doorbrengen. Ook hielp ik haar om minder verlegen te worden en vriendjes te maken.

Ik was op jonge leeftijd al erg sociaal. Dat was ook de reden dat mijn juf mij al zo snel naar groep drie liet gaan. Sociaal gezien was ik er klaar voor. Maar toen ik in groep drie moest gaan leren lezen en schrijven, kende ik nog maar de helft van het alfabet. Qua leervaardigheid was ik eigenlijk altijd net niet ontwikkeld genoeg waardoor ik mijn hele basisschooltijd achter de feiten aan heb gelopen. Ik heb dan ook altijd bijles gehad om ervoor te zorgen dat ik toch nog met de rest van de klas mee kon komen. Ik vond dat

echt verschrikkelijk: mijn vriendinnetjes gingen na school samen spelen en ik moest met juf Charlotte gaan rekenen. Als kind kon ik daar echt heel gefrustreerd om worden. Nu ben ik mijn ouders alleen maar dankbaar. Er waren ook zat kinderen wiens ouders geen dure bijlesdocent konden betalen. Ondanks het feit dat we allemaal dezelfde lessen kregen op school, was dit voor mij en sommige andere kinderen niet genoeg. De kansenongelijkheid die ontstond doordat sommige ouders wel geld hadden, heeft mij eigenlijk alleen maar voordeel gedaan.

Mijn ouders wisten hoe het schoolsysteem in elkaar zat en gingen na school met mij scrabbelen en rummikubben om zo spelenderwijs toch nog meer te leren. Zonder al deze hulp was ik nooit op het hbo terechtgekomen. In groep zes werd kreeg ik namelijk vmbo-b advies. Maar na twee jaar intensieve bijles kreeg ik in groep acht een havo-vwo-advies. Achteraf gezien waren al die extra uren lezen, schrijven en rekenen het dus helemaal waard.

Over het algemeen heb ik mijn basisschool als een leuke tijd ervaren. Er was veel ruimte voor beweging en creativiteit. Als kind was altijd fan van de alternatieve sporten. Zo heb ik jaren op circusles gezeten. Daar leerde ik ballopen, eenwieleren en acteren. Van jongleren kwam bij mij helaas niet veel terecht. Ook op school waren genoeg momenten waar ik mijn creativiteit kwijt kon. Naast de normale gymles gingen we elke woensdag samen met onze dansjuf Marjolein anderhalf uur dansen. Ook hadden we een knutseljuf. Het houten kerststalletje dat ik in groep drie heb gemaakt staat elk jaar nog steeds bij ons thuis in de vensterbank. Alles wat ik op school maakte werd thuis vol trots in de vitrinekast in de tentoon gesteld.

Wat ik achteraf wel jammer vind, is de hoeveelheid prestatiedruk die er op mijn basisschool te vinden was. Na groep acht ging bijna iedereen naar het vwo. Over de twee kinderen die naar het vmbo zouden gaan werd simpelweg niet gepraat. Ik ben opgegroeid in het Gooi, waar over het veel rijke mensen wonen. Deze rijke mensen zijn over het algemeen goed opgeleid en het is dus logisch dat zij hun kinderen ook een goede opleiding gunnen. Maar sommige ouders konden daar redelijk in doorslaan. Bijvoorbeeld de moeder van mijn buurmeisje.

Liselotte en ik waren beste vriendinnen en brachten vaak meer tijd in onze boomhut dan binnenshuis door. Daar brouwden wij heksendrankjes en lieten onze creativiteit te loop om de meeste bijzondere verhalen na te spelen. Maar Liselotte ging naar het Gemeentelijk Gymnasium en ik ging naar de havo-vwo-klas op het Goois Lyceum. Ook haar ouders en oudere zussen hadden gymnasium gedaan. In dat gezin, en de rest van mijn omgeving, was gymnasium de standaard. Liselotte werd dan ook vaak boos op mij dat ik niet naar het gymnasium ging. Volgens mij schaamde ze zich dat ze een dommere vriendin had. Heel veel ouders en kinderen dachten er hetzelfde over. Wat het voor mij nog lastiger maakte was dat mijn hele familie al generaties lang de hoogste opleidingsniveaus heeft gevolgd. Ik was de enige die niet naar het vwo of de universiteit ging. Hierdoor voelde ik mij als kind vaak anders dan de rest van mijn familie.

Mijn ouders waren zich over het algemeen goed bewust van het homogene wereldje waar ik in opgroeide. De meeste mensen uit het Gooi zijn hoogopgeleid, rijk en maar weinig van hen hebben een migratieachtergrond. Mijn ouders zijn er niet komen wonen omdat dit hen nou heel erg

aansprak, ze vonden de omgeving gewoon mooi. Gelukkig hebben ze mij altijd geleerd dat de wereld uit verschillende mensen bestaat. Ik moest elke avond het nieuws kijken om te leren over de dingen die buiten mijn bubbel gebeurden. En ondanks het feit dat ik mij bij mijn familie soms niet intelligent genoeg voelde, heb dat bij mijn ouders nooit gevoeld. Toen ik geboren werd begon mijn oudtante tijdens de kraamvisite al over de gymnasium scholen die bij ons in de buurt te vinden waren. Mijn vader heeft geantwoord dat ik wat dat betreft lekker naar de Bussumse mavo kon als ik daar gelukkiger van werd.

In mijn gezin stond geluk voorop. Als ik ergens aan twijfel en mijn ouders om hulp vraag adviseren zij mij altijd om te kijken wat mij eigenlijk het meest gelukkig maakt. Gelukkig worden is nog steeds mijn levensdoel. Hoe ik dat word, bekijk ik van dag tot dag. Na de basisschool ging ik naar het Goois Lyceum. In de onderbouw hadden ze daar namelijk een kunstklas en ik vond dat echt helemaal het einde. Voor mij was de middelbare qua niveau echt een verademing. Ik was plotseling niet meer een van de domste van de klas, maar een van de slimste. Dit gaf mij veel meer rust in mijn hoofd waardoor ik het leren ook leuker begon te vinden. Naast de normale vakken kregen we vakken zoals drama. Ook hadden we extra uren muziek- en tekenles. Ik vond het vooral leuk om te tekenen en decors te bouwen.

Muziekles vond ik echt verschrikkelijk, ik was erg onzeker en had een hekel aan op het podium staan. Ik was liever creatief achter de schermen, waar ik gewoon mijzelf kon zijn zonder mij al te bekeken te voelen. Vooral in de onderbouw was ik onzeker, wat er ook voor zorgde dat ik het aan het begin lastig vond om vrienden te maken. Ik vond het

eng om op leerlingen af te stappen en de meeste meiden kenden elkaar al vanaf de basisschool. Voor mij was het lastig om daartussen te komen. Het heeft best een tijdje geduurd om deze onzekerheid van mij af te schudden. Gelukkig wist ik na een tijdje mijn draai te vinden. Ik maakte nieuwe vriendinnen en werd onderdeel van een hechte vriendinnengroep. In deze groep voelde ik mij veilig en samen maakten we altijd veel lol. Ik ben nog steeds met ze bevriend, hoewel ik ze nu een stuk minder vaak zie.

Nu ik terugdenk aan deze periode valt het mij vooral op hoe erg iedereen hetzelfde probeerde te zijn. Er zat maar weinig variatie in mijn klas: iedereen had dezelfde kledingstijl, muzieksmaak en huidskleur. Ook waren de meeste kinderen redelijk verwend. Ik weet nog dat ik maanden heb moeten zeuren om een iPhone 4 te mogen kopen. Toen dit eindelijk mocht en ik trots op school kwam, vroeg iedereen steeds waarom ik niet gewoon de iPhone 5 had gekocht. Aan het einde van de dag was al een stuk minder trots op mijn nieuwe telefoon. Ik kon wel huilen. Mijn ouders hebben altijd hun best gedaan om mij niet verwend op te voeden. Ik heb altijd gekregen wat ik nodig had maar niet veel meer dan dat. Op het moment zelf vond ik dat echt verschrikkelijk oneerlijk vergeleken met mijn klasgenoten. Nu ben ik ze vooral heel dankbaar.

Ik was op de middelbare heel zoekende en wilde graag gewoon meegaan met de rest van mijn klas. Hierdoor heb ik mijzelf toen niet echt gevonden. De leerlingen op mijn middelbare school waren heel representatief voor de rest van mijn omgeving: rijk, geen migratieachtergrond en een beetje bang voor het onbekende. Toen ik in de bovenbouw zat, vonden er op het nieuws heftige migratiediscussies

plaats. Tijdens aardrijkskunde moesten wij in groepjes onze mening vormen en presenteren wat wij zouden doen met al deze migratiestromen. De meeste jongens riepen heel hard dat iedereen gewoon weer terug moest naar hun eigen land. De meiden vonden dat iedereen welkom was, volgens hen was het zo zielig wat al die migranten hadden meegemaakt. Ik weet nog dat ik dit een hele lastige discussie vond. Je kan niet zomaar iedereen buitensluiten maar als je iedereen welkom heet, overstroomt Nederland. Daar heeft niemand wat aan, ook de migranten niet. Naast migratie, hadden we het tijdens aardrijkskunde veel over klimaatverandering.

Dit soort discussies hebben mij vooral bewust gemaakt van het feit dat we allemaal ons steentje bij kunnen dragen. Ik ben al sinds mijn achtste vegetariër. Om eerlijk te zijn begon ik omdat ik vlees gewoon niet lekker vond en geen zin had om mijn bord leeg te eten. Rond mijn tiende vond ik het vooral heel zielig voor al die dieren.

Eerst zie je een koe in de wei, daarna ligt er een op je bord. Maar ik begon mij ook steeds bewuster te worden van de wereld om mij heen. Wanneer ik met mijn ouders het nieuws keek, ging het vooral over de opwarming van de aarde.

Elke keer werden er weer nieuwe afspraken gemaakt om dit tegen te gaan. Maar die afspraken hielpen te weinig of werden simpelweg niet nagekomen. Ik heb nooit goed begrepen hoe zo'n dringend probleem, met heel veel oplossingen om dit tegen te gaan, nog steeds niet wordt opgelost. Ik heb mij altijd een beetje schuldig gevoeld over hoe goed ik het had.

Ik ben mij heel erg bewust van hoeveel kansen ik wel niet heb gekregen alleen gebaseerd op waar ik geboren ben. Ik wilde graag iets doen om zelf ook bij te kunnen dragen aan een betere wereld. Op mijn veertiende ging ik dan ook naar de open dag van de studie Global Project and Change Management aan Windesheim. En wat liepen daar veel verschillende mensen rond! Iedereen was anders maar kon toch goed met elkaar overweg. En geld en status leek voor hen niks uit te maken.

Het voelde echt alsof ik thuiskwam. Ik heb dan ook geen andere opendagen meer bezocht maar heb mij gelijk ingeschreven. En zo kwam het dat ik naar Zwolle ging verhuizen. Omdat ik een vroege leerling ben, ging ik al op mijn zestiende studeren. Ik had natuurlijk een tussenjaar kunnen nemen maar ik kon echt niet wachten om uit mijn omgeving weg te gaan en aan een nieuwe studie te beginnen. Ik heb een heel leuk gezin en had goede vriendinnen thuis, maar ik voelde mij nooit helemaal op mijn plek. Op mijn zestiende verhuisde ik dan ook naar Zwolle.

Hier kwam ik samen met tachtig medestudenten op campus te wonen. Toen ik op een hete zomerdag mijn nieuwe kamer aan het inrichten was, stond er plotseling een meisje in mijn kamer. Dat meisje was Anouk, mijn nieuwe huisgenootje die ook al snel mijn beste vriendin werd. Samen hebben we tijdens de introweek heel Zwolle op stellen gezet. Ik vond het heerlijk om een nieuwe start te maken en nieuwe mensen te leren kennen. Iedereen was anders maar uitnodigend. Hierdoor werd ik een stuk socialer; ik was niet bang om het buitenbeentje te zijn. Ik heb hierdoor heel veel nieuwe vrienden gemaakt. Omdat ik al op mijn zestiende ging studeren was ik mij nog heel erg aan het

ontwikkelen. Ik ben heel blij dat deze ontwikkeling voornamelijk in Zwolle plaats vond. Voor mij was Zwolle een veilige plek. De stad was klein waardoor ik mij niet verdwaald voelde maar ik had ook genoeg mogelijkheden om nieuwe mensen te leren kennen. In deze nieuwe omgeving werd zelfontwikkeling heel erg gestimuleerd.

Ik maakte een enorme sociale en academische groei mee. Ook kwam ik in contact met studenten die allemaal een andere migratieachtergrond hadden. Meer dan de helft van mijn medestudenten kwam niet uit Nederland. Ik vond dit echt geweldig omdat dit naar mijn mening hielp om de diversiteit te omarmen. Iedereen was heel geïnteresseerd in waar de anderen vandaan kwamen.

Op mijn zeventiende verjaardag kookte mijn Italiaanse vriendin pompoen risotto voor onze vrienden. Zelf had ik Goois speciaal bier meegenomen. We waren letterlijk elkaars culturen aan het proeven. Ik vond het leuk om over al deze verschillende culturen te leren. Zo was het al snel te merken dat de Duitse studenten het studeren allemaal een stuk serieuzer namen dan de Nederlandse studenten. Wij stonden vaak tot vroeg in de kroeg terwijl de Duitse studenten tot vroeg achter hun bureau zaten. Maar ondanks de vele verschillen, was er geen verwijt. Er werden grapjes over gemaakt maar iedereen werd met respect behandeld. Hierdoor konden we leren van elkaar. De Duitsers gingen mee uit en wij mochten meedoen met hun studiesessies. Zo zijn we samen tot een goede balans gekomen. Omdat het een internationale opleiding is, praatten we altijd Engels met elkaar. Binnen onze opleiding was dit voor niemand een probleem. Dus, binnen onze studiebubbel was migratieachtergrond geen probleem. Buiten deze bubbel

wel. Wanneer ik met mijn vrienden boodschappen ging doen, merkte ik al snel dat de migranten met een niet-Nederlands uiterlijk anders werden behandeld.

De migranten met een Nederlands hadden hier geen last van. Sterker nog, mensen waren altijd erg geïnteresseerd waar zij vandaan kwamen en waarom ze in Zwolle zijn gaan wonen. De studenten die er anders uitzagen werden vaak nagekeken. Volgens mij maakt het de ontvangende samenleving niet zozeer uit of de studenten een migratieachtergrond hebben maar eerder of ze qua uiterlijk op de samenleving lijken. Natuurlijk, de migranten waar ik contact mee heb zijn niet erg representatief voor alle migranten in Nederland. Ik ga voornamelijk met kennismigrant om. Dit zijn jonge mensen die hier niet per se na hun studie blijven wonen. Voor hen is integreren dus geen prioriteit, maar het maakt het leven in Nederland wel een stuk makkelijker.

Mijn school biedt lessen aan zodat ze de Nederlandse taal kunnen leren en Nederlandse medestudenten helpen hen met dingen regelen zoals een ov-kaart aanvragen. Dus, de migranten van mijn school hadden een groot netwerk om op terug te vallen. Ook hadden ze elkaar. Zo konden ze nog bijvoorbeeld Italiaans of Duits spreken wat hielp tegen de heimwee. Mijn omgeving in Zwolle heeft altijd gezorgd dat de studenten hun eigen cultuur niet los hoefden te laten. Ik kan mij voorstellen dat het voor andere migranten lastig is wanneer ze deze steun niet hebben.

Zelf vind ik Nederland niet heel ontvangend overkomen. Waar ik vandaan kom wonen allemaal rijke mensen. De meesten van hen vinden vooral dat economische migranten niet welkom zijn. Vaak wordt als argument gebruikt dat

dit slecht is voor de Nederlandse economie. Hoewel ik betwijfel of de rijke mensen uit het Gooi degenen zzie, om wat voor reden dan ook, in het slop raakt. Volgens mij kunnen deze mensen allemaal best wat centjes missen.

Naar vluchtelingen zijn de mensen vaak meer uitnodigend. De meeste mensen snappen waarom ze vluchten. Hoewel niet iedereen begrijpt waarom ze naar Nederland komen. Wat ik ook lastig vind, is dat het soms lijkt alsof wij migranten niet echt als gelijke zien. Vooral naar vluchtelingen wordt met zoveel medelijden gekeken dat het soms lijkt alsof we het over hulpeloze mensen hebben. Natuurlijk, we moeten deze mensen helpen! Maar het lijkt mij juist zo mooi als we niet alleen de vluchteling maar ook de persoon erachter zien. Ik denk dat we heel veel kunnen leren van andere culturen. Mijn opleiding is hier al heel goed mee bezig maar de rest van de Nederlandse samenleving heeft naar mijn mening nog een lange weg te gaan. Dit betekent niet dat we onze eigen cultuur moeten laten varen maar dat we juist verhalen en verbintenissen van andere culturen erbij kunnen krijgen. Volgens mij zijn we als samenleving nog te gefocust op wat we mogelijk wel niet allemaal moeten opgeven als er meer migranten naar Nederland komen. Hierdoor zien we niet wat er allemaal te winnen valt.

Ik groeide op met weinig diversiteit. Ik ben gelukkig al op jonge leeftijd naar een andere omgeving verhuisd. Hierdoor ben ik met veel diverse mensen en verschillende culturen in contact gekomen. Daar heb ik ontzettend veel van geleerd. Maar de meeste leerlingen van mijn middelbare school zijn in de buurt van het Gooi blijven wonen. Dit kan ervoor zorgen dat sommigen van hen wat eenkennig zijn geworden. Ik ben heel dankbaar dat

mijn ouders mij hebben geleerd om buiten mijn eigen wereldje te kijken. Hierdoor kan ik mij makkelijker verplaatsen in mensen.

Mijn grootouders hebben voor een lange tijd met hun familie in Nederlands-Indië gewoond. Na de oorlog zijn zij weer naar Nederland teruggekeerd. Wanneer ik aan migratie denk, denk ik niet alleen aan de mensen die naar Nederland komen. Ik denk ook aan de Nederlanders die naar een ander land migreren. Mijn tante is naar de Verenigde Staten gemigreerd. Niemand deed daar moeilijk over. En dat terwijl Trump een muur wilde bouwen om Mexicaanse migratie tegen te gaan.

Ik zie mijzelf ook niet voor altijd in Nederland wonen. Ik zou voor mijn studie eigenlijk nu een half jaar in Italië wonen. En hoewel dit niet doorging zit ik er nog wel aan te denken om mijn master in het buitenland te doen. Vanwege mijn westerse achtergrond denk ik niet dat de ontvangende samenleving moeilijk gaat doen over mijn komst. Dat is namelijk wat ik het lastigst vind aan migratievraagstukken: dat er ook nog zoveel onderscheid wordt gemaakt tussen de verschillende achtergronden van de migranten.

Ik hoop dat wanneer mensen met wat meer culturen in contact komen, dit onderscheid minder wordt. Door ruimdenkender te worden gaan we er allemaal op vooruit. Maar, als samenleving hebben wij nog wel een lange weg te gaan.

DENISE

Mijn naam is Denise Schild. Ik ben op 19 mei 1997 geboren in IJmuiden, een plaatsje aan zee vlak bij Haarlem. Ik was het eerste kindje van mijn ouders, en hoewel mijn ouders droomden van een tweede kindje is het door medische problemen van mijn vader bij één kind gebleven. Doordat ik opgroeide als enig kind heb ik een hele sterke band gekregen met mijn ouders en heb ik ze eigenlijk altijd meer gezien als vrienden dan als ouders. In mijn familie is niemand religieus.

Mijn moeder is wel naar een christelijke basisschool gegaan maar was zelf niet gelovig, en ook ik ben niet gelovig opgevoed. Wel hebben mijn ouders altijd benadrukt dat ik vrij was om te geloven in wat ik wilde. Ik heb hiervoor alleen nooit de interesse ontwikkeld en ben tot op de dag van vandaag niet gelovig.

Mijn ouders zijn beiden volledig Nederlands, net als de rest van mijn familie. Een van mijn tantes heeft ooit de stamboom van mijn vaders kant van de familie volledig uitgezocht. Hierdoor heeft zij ontdekt dat ongeveer zes generaties voor mij, de familie Schild in Amerika (North-Carolina) woonde. Hoe en waarom zij naar Nederland zijn gekomen is onbekend. Wij hebben dit helaas ook nooit kunnen uitzoeken omdat mijn opa, die er wellicht iets over wist, is overleden in 2004. Omdat mijn tante dit per toeval heeft ontdekt voelen wij ons ook absoluut niet Amerikaans en vinden wij het meer een leuk feitje om te weten.

Mijn ouders hebben mij tijdens mijn opvoeding altijd erg vrij gelaten, maar ik wist wel wat hun grenzen waren. Zo was het nooit erg als ik een keer later thuis kwam dan we hadden afgesproken. Als ik het maar even vroeg en liet weten waar ik was. Ik mocht om gaan met wie ik wilde en iedereen was bij ons thuis welkom.

Zonder dat ik het toen door had, was ik op jonge leeftijd al onderdeel van de multiculturele samenleving. Toen ik acht jaar was verhuisden wij namelijk naar een ander huis in IJmuiden en kwamen wij naast een Turks gezin wonen. Hun zoon, mijn buurjongetje, werd mijn beste vriendje en ik was elke dag met hem aan het buitenspelen. Regelmatig kwamen er Turkse hapjes over de schutting en met Suikerfeest ging de buurvrouw langs de deuren met een schaal vol lekkere hapjes. Achteraf vind ik het prachtig dat zij hun cultuur zo in stand konden houden in Nederland en dat zij de burens er ook bij betrokken. Als kind was ik altijd best verlegen, maar maakte ik toch snel vriendjes en vriendinnetjes. Zodra ik eenmaal vrienden was met iemand, was de verlegenheid nergens meer te bekennen.

Op school werkte ik hard en vond ik het ontzettend leuk om te leren. Ik kon bijvoorbeeld al lezen voordat ik naar de basisschool ging. Van mijn ouders hoorde ik dat ik mijzelf dit heb aangeleerd door mee te lezen toen mijn ouders mij voorlezen voor het slapen gaan. Ik haalde goede cijfers en was echt een boekenwurm. Waar andere kinderen buiten speelden of juist urenlang voor de televisie hingen, zat ik het liefst met een boek op de bank en hoorde ik geen woord van wat er tegen mij werd gezegd. Ideaal voor een kind dat uiteindelijk Rechten is gaan studeren. Toch was dit niet de opleiding die ik mijzelf zag doen toen ik nog jong was. Sterker nog, het is op de middelbare school niet één keer in mij op gekomen.

Toen ik tien jaar was wilde ik waarschijnlijk dierenarts worden. Ik was (en ben) gek op dieren en wilde ze altijd beter maken. Dit veranderde al heel snel toen mijn moeder een keer tegen me zei dat ik dan ook soms dieren in zou moeten laten slapen. Dat wilde ik echt niet! Ik heb toen een tijd niet nagedacht over wat ik wilde worden, tot ik op mijn dertiende gediagnostiseerd werd met reuma. Ik ben toen na lang onderzoek beland bij een oefentherapeute die mij ontzettend goed heeft geholpen en mij echt heeft geleerd om met mijn aandoening om te gaan. Ik vond het werk wat zij deed zo mooi, dat ik zeker wist dat ik ook oefentherapie wilde gaan studeren. Dit idee heb ik tijdens mijn middelbare schooltijd ook niet meer losgelaten. Na drie jaar havo koos ik voor mijn laatste twee jaar het profiel natuur en gezondheid en kreeg ik vakken als biologie en scheikunde. Achteraf had ik mezelf heel veel moeite kunnen besparen, want wat had ik een moeite met deze vakken. Voor beide vakken had ik bijles en was ik echt ontzettend trots als ik een 5.5 haalde. Het verbaasde mijn docenten dan ook dat ik mijn examens zonder herkansingen in één keer wist te halen, met allemaal goede cijfers.

Direct na het behalen van mijn havodiploma begon ik aan de opleiding Oefentherapie Mensendieck aan de Hogeschool van Amsterdam. Zo leuk en mooi als dit vak me leek, zo zwaar viel het me tegen toen ik aan de opleiding was begonnen. De theorie was ontzettend moeilijk, helemaal voor iemand die biologie op de middelbare school al nauwelijks begreep. Drie weken lang leerde ik voor toetsen en alsnog haalde ik onvoldoendes. En dan was het jaar pas net begonnen. De praktijkvakken gingen mij veel beter af, maar doordat ik zelf reuma had merkte ik dat het lichamenlijk erg zwaar voor me was. Na een half jaar besloot ik dan ook te stoppen met de opleiding. Ik moest zo hard leren en zag dit totaal niet terug in mijn cijfers, en ook lichamenlijk zag ik niet in hoe ik dit werk zou kunnen gaan doen.

Totaal onvoorbereid begon ik in februari aan een half tussenjaar. Ik had geen idee wat ik moest doen, want ik wist al jarenlang dat ik oefentherapeute wilde worden. Toch zou ik koste wat kost in september weer aan een nieuwe studie begonnen. In dit halve tussenjaar heb ik veel gewerkt in de supermarkt waar ik toen als eerste caissière werkte, en ben ik mij zo goed mogelijk gaan oriënteren op andere hbo opleidingen. Alle open dagen en open avonden die er waren bezocht ik samen met mijn beste vriendin die op dat moment ook op zoek was naar een vervolgopleiding. Uiteindelijk kwam ik uit bij de opleiding Human Resource Management. Een brede opleiding die gericht is op het helpen van mensen. Nog steeds niet volledig overtuigd begon ik aan de opleiding, want er zou vast wel een onderdeel zijn die ik leuk vond. En dat was er: arbeidsrecht. De rest van de opleiding viel een beetje in het niet omdat ik het vak arbeidsrecht zo enorm interessant vond. Ik haalde achten en negens, cijfers waarvan ik op de middelbare school eigenlijk alleen maar kon dromen.

Na mijn half jaar oefentherapie had ik echt het idee dat ik dé opleiding had gevonden. Tot in jaar twee het vak arbeidsrecht verviel en er helemaal geen juridische vakken meer waren. Ik kreeg vakken als HR-data en ICT te verwerken en zat soms uren achter mijn laptop zonder iets te doen. Al die cijfertjes vond ik verschrikkelijk en de lessen stonden mij enorm tegen. Een dag van 9 tot 12 voelde minstens vijf keer zo lang. Had ik dan toch de verkeerde keuze gemaakt? En durfde ik het aan om nog een keer te stoppen? Ik wilde ten slotte echt niet van opleiding naar opleiding rollen.

Mijn cijfers gingen bergafwaarts en mijn studieloopbaanbegeleider trok aan de bel. Zij vroeg of er iets aan de hand was en na een lang en goed gesprek concludeerde zij dat ik een half jaar pauze moest nemen om eens goed na te denken wat ik wilde. Ik zou de tweede helft van jaar twee dan na de zomer afmaken en een half jaar uitlopen. In dit half jaar pauze heb ik veel gewerkt, en daarnaast gesprekken gehad met een studiekeuzecoach. Al na het eerste gesprek durfde ik eindelijk uit te spreken wat ik al die tijd al dacht: ik wilde gewoon hbo-rechten doen. Ik zag mijzelf echt een juridische baan krijgen en zag de relevantie van de 3 HRM vakken niet meer in. Hoe dichterbij de herstartdatum van mijn opleiding kwam, hoe meer ik er tegenop ging zien. Mijn studiekeuzecoach gaf me het extra zetje dat ik nodig had en ik schreef mij uit voor HRM en in voor hbo-rechten, waar ik in september 2018 mee begon. Direct merkte ik dat ik nu wel op mijn plek zat. Elk vak vond ik interessant en mijn cijfers waren hoger dan ooit. In mijn propedeusejaar heb ik zonder herkansingen mijn propedeuse behaald met alleen maar zevens en achten. In jaar twee kwamen daar zelfs een aantal negens bij. Dit heeft mij laten inzien dat je soms een verkeerde keuze moet maken om uiteindelijk op de juiste plek terecht te komen. Ik zal

mijn vorige opleidingen ook nooit als ‘verspilde jaren’ zien, ze hebben me namelijk uiteindelijk toch gebracht naar waar ik nu ben. Belangrijke waarden

Als je aan mijn vrienden of aan mijn vriend vraagt om mij te beschrijven in één woord, zal je waarschijnlijk direct ‘behulpzaam’ horen. Dat is een waarde waarin ik mij absoluut kan vinden. Ik sta altijd klaar voor de mensen om mij heen en zal mijn eigen werk op de tweede plaats zetten als dat nodig is. ‘Nee zeggen’ zal ik bijna nooit doen en ik neem altijd de tijd en de moeite om mensen te helpen met dingen waar zij tegenaan lopen. Naast behulpzaamheid vind ik respect ontzettend belangrijk, zowel voor mensen als voor dieren. Dit is ook hoe ik ben opgevoed: antwoorden met meer dan één woord, mensen die ouder zijn dan ikzelf aanspreken met ‘u’, iemand aankijken wanneer je met iemand praat en niemand pesten of kleineren. Dit zijn dingen die ik vanzelfsprekend vind en waaraan ik mij ook kan ergeren wanneer iemand dat niet doet. Dit gaat samen met de waarde ‘eerlijkheid’: ik heb echt een hekel aan liegen en vind dat je elkaar altijd de waarheid moet kunnen vertellen, in welke situatie dan ook. De derde waarde die voor mij van groot belang is, is gelijkheid. Ik zal nooit vinden dat de ene persoon meer is dan de andere persoon. Het maakt niet uit wat iemand verdient, waar iemand woont, wat iemand studeert of wat iemands afkomst is, uiteindelijk zijn we vanbinnen allemaal hetzelfde en zullen we allemaal hetzelfde behandeld moeten worden.

Zoals hiervoor beschreven, ben ik sinds mijn dertiende gediagnostiseerd met reuma. Op die leeftijd is het heel lastig om een specifieke diagnose te kunnen krijgen. Ik heb eerst drie diagnoses gekregen die uiteindelijk toch onjuist waren en heb enorm veel onderzoeken moeten ondergaan voordat ik in 2018 kreeg te horen dat ik Fibromyalgie heb. Kort

gezegd betekent dit dat ik bijna elke dag pijn heb, voornamelijk aan mijn rug, ribben en borstbeen, zonder dat hiervoor een verklaarbare oorzaak te vinden is. Fibromyalgie gaat nooit weg. Vooral het volgen van fysiotherapie en oefentherapie heeft mij geholpen hiermee te leren leven. Ik heb geleerd mijn grenzen aan te geven, wat mij heel erg

helpt. Wat mij het allermeeeste helpt is dat ik ondanks de pijn altijd positief blijf. Ik zal nooit klagen als ik pijn heb en hou altijd in mijn gedachten dat het bijvoorbeeld de volgende dag weer minder zal zijn.

Ik hou er bijvoorbeeld heel erg van om naar leuke festivals te gaan. Niet de slimste keuze als je reuma hebt, maar als ik de dag erna een rustdag inplan zie ik geen reden om niet te gaan. Toch kan ik niet ontkennen dat het mentaal een behoorlijk zware klap is geweest toen ik te horen kreeg dat dit nooit voorbij zal gaan. Ik heb het geluk dat ik in de lente en in de zomer veel minder last heb omdat het dan warm is, maar in de herfst en vooral in de winter heb ik dagelijks veel pijn en slik ik zware pijnstillers om de dag door te komen. Dat is niet wat je als 23-jarige wil, en tuurlijk denk ik soms wel eens "waarom heb ik dit?". Gelukkig heb ik heel erg veel steun aan mijn ouders, mijn vriend en mijn

vrienden en krijg ik heel vaak te horen dat zij bewondering hebben voor hoe positief ik erin sta. Zij vergeten zelfs vaak wat ik heb, omdat ik altijd zo positief en vrolijk ben. Mijn moeder is eigenlijk de enige die het soms aan me ziet en zegt "je hebt pijn he?". Dat is denk ik echt een moeder ding, want ik probeer altijd toch vrolijk te blijven. Toch zal ik niet ontkennen dat het een klap is geweest in mijn leven die ik heb moeten verwerken om te komen waar ik nu ben. Ik heb namelijk echt geleerd om mijn grenzen aan te geven en

vooral om door te blijven zetten.

Degene die mij vooral heeft geïnspireerd en heeft geholpen te leren accepteren dat ik Fibromyalgie heb, is mijn vader. Hij heeft in zijn leven flinke medische tegenslagen gehad, waar ik in dit levensverhaal liever niet al te diep op in ga. Heel kort gezegd heeft hij twee operaties ondergaan waarbij de overlevingskans niet erg groot was. Daarnaast heeft hij nog een aantal problemen gehad met zijn gezondheid. Zelf zou ik ontzettend bang zijn geweest als ik hem was, en toch was hij er drukker mee om mij en mijn moeder gerust te stellen en op te vrolijken, dan dat hij zelf erover in zat. Hij bleef altijd vrolijk en grapjes maken, al weet ik natuurlijk nu dat hij zich groter voordeed dan hij was. Dit heeft mij wel

heel veel kracht gegeven en hij is echt een voorbeeld voor mij geweest dat vrolijkheid en grapjes tegenslagen in het leven soms een stuk draaglijker kunnen maken. Mijn vader is gelukkig nu helemaal gezond en ondanks dat ik niet meer thuis woon is de band tussen mij en mijn ouders super sterk. We spreken elkaar dagelijks en zien elkaar heel regelmatig. Ik weet dat zij altijd voor mij klaar zullen staan als ik ergens tegenaan loop of als ik ergens mee zit. Verder weet ik dat ze heel erg trots zijn op mij en op de keuzes die ik heb gemaakt, en weten zij nu ook zeker dat ik een studie doe waarvan ik echt gelukkig word.

Omdat ik uit een volledig Nederlandse familie kom, vind ik daardoor niet dat ik kan zeggen dat ik al vanaf jonge leeftijd ben gevormd door de multiculturele samenleving en door de spanningen daarin. Daar heb ik namelijk niks van gemerkt vroeger. Als kind had ik wel vriendjes en vriendinnetjes met een migratieachtergrond, maar ik heb bijvoorbeeld geen ooms of tantes met een migratieachtergrond. Toen ik aan mijn ouders vroeg of er iemand in onze familie een relatie heeft met iemand met een migratieachtergrond, konden

wij maar twee personen bedenken: een nicht van mijn vader die een relatie heeft met een man uit Kroatië, en ik zelf. Dat laatste is ook de reden dat mijn interesse voor migratie en de

multiculturele samenleving de laatste jaren meer is aangewakkerd. Ik kreeg 3.5 jaar geleden een relatie met mijn huidige vriend. Mijn vriend is half Surinaams en half Nederlands. Zijn vader is Nederlands en zijn moeder is Surinaams. Zij is ongeveer 35 jaar geleden naar Nederland gekomen, toen zij 20 jaar oud was. Zij kwam samen met haar toenmalige man naar Nederland omdat zij in verwachting was van haar eerste kind, de halfzus van mijn vriend, en zij samen van mening waren dat het kind in Nederland een betere toekomst en beter onderwijs zou kunnen krijgen. De halfzus van mijn vriend is dus volledig Surinaams en voelt zich ook meer verbonden met Suriname en met het Hindoeïsme.

Mijn vriend heeft dat zelf eigenlijk totaal niet en is van binnen een echte Nederlander, hij houdt meer van stampot dan ik en is ook totaal niet religieus. Zelf vind ik het wel heel interessant om verhalen van mijn schoonmoeder te horen over haar familie in Suriname. Zo vertelde zij ons laatst bijvoorbeeld hoe begrafenissen en bruiloften daar gaan. Dat is echt niet te vergelijken met wat gebruikelijk is in Nederland. Net als Nederlandse verjaardagen: allemaal in een kring met een kopje koffie, een gebakje en blokjes kaas en worst, en allemaal voor het avondeten weer naar huis. Op de verjaardag van mijn schoonzus ging er echt een wereld voor mij open. Iedereen kwam aanschuiven, zelfs allemaal mensen uit de buurt die haar niet eens persoonlijk kenden, en er was eten voor iedereen. Er werd niet eens gevraagd of je bleef avondeten, rond etenstijd stond de hele tafel gewoon vol met hapjes en drankjes en kon iedereen pakken wat hij wilde. Ik merk persoonlijk

niets van spanningen binnen de multiculturele samenleving. Mijn schoonmoeder woont in Den Haag, in een wijk waar mensen wonen met allerlei verschillende migratieachtergronden. Het valt op als ik daar als wit, blond meisje tussen loop, maar onprettig voelt het niet. Mijn vriend is zelf slechts licht getint en geeft ook aan nooit iets te hebben gemerkt van discriminatie of racisme. Wat wel opvalt zijn kleine dingetjes zoals extra controles wanneer je op reis gaat.

Drie jaar geleden ben ik met mijn moeder een weekendje met de boot naar Londen gegaan. De controles op de boot gingen heel erg makkelijk en niemand heeft in onze bagage gekeken. We konden overal zo doorlopen. Ik was toen al samen met mijn vriend en mijn moeder en ik maakten nog als opmerking dat, wanneer ik met mijn vriend naar Londen zou gaan, de koffer waarschijnlijk wel open zou moeten. Jammer genoeg was dit inderdaad het geval toen ik twee jaar geleden met mijn vriend ditzelfde reisje maakte. Het kan natuurlijk ook zo zijn dat wij er willekeurig uit werden geplukt, maar het viel wel op dat het vooral mensen waren met een getinte of donkere huidskleur die toch even hun koffer of tas open moesten maken. Mijn vriend maakte zich hier absoluut niet druk om en vond dat het er gewoon bij hoorde, maar ik kan me heel erg goed voorstellen dat dit voor velen als kwetsend of discriminerend kan worden ervaren.

Er is in Nederland nog heel veel werk te doen voordat er écht van een multiculturele samenleving gesproken kan worden. Naar mijn mening is een multiculturele samenleving namelijk een samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn ongeacht zijn huidskleur, afkomst, migratieachtergrond of seksuele geaardheid. Er zou geen onderscheid moeten worden gemaakt. Nederland is goed op weg, maar is er zeker nog niet.

Ik zit momenteel in het derde jaar van mijn opleiding Rechten en moet dus nog 1 jaar hierna. De minor Migratievraagstukken heb ik gekozen omdat ik heel erg graag meer wilde leren over migranten en over problemen binnen de multiculturele samenleving. Ik ben van mening dat het een hele goede en mooie manier is om cliënten met een migratieachtergrond in de toekomst wellicht beter te begrijpen. Momenteel zou ik mij heel erg graag willen specialiseren in het arbeidsrecht of in het burgerlijk procesrecht. In mijn ideale baan kan ik deze twee rechtsgebieden combineren. Voornamelijk binnen het arbeidsrecht krijgt men nog heel erg vaak te maken met discriminatie. Mensen met een ijzersterk CV worden afgewezen vanwege hun buitenlandse achternaam, zonder ook maar op gesprek te worden gevraagd. Het lijkt mij heel mooi om iets voor deze mensen te kunnen betekenen later. Ik ben mij er ook bewust van dat ik deze problemen zelf nooit zal gaan meemaken, met Schild als achternaam. Juist daarom lijkt het mij mooi om er voor deze mensen te kunnen zijn en om ze te kunnen helpen. Daarnaast zou ik heel erg graag in de toekomst samen met mij vriend een mooi, fijn huis kopen waar wij uiteindelijk een gezinnetje kunnen stichten. Voor die tijd zijn er nog genoeg mooie reisjes die wij samen willen maken, dus toekomstdromen zijn er nog genoeg. I

k ben door de afgelopen weken van de minor niet anders gaan kijken naar de multiculturele samenleving dan ik al deed. In één van de lessen werd aan ons gevraagd of wij al een 'keerpunt' hadden ervaren. Dat heb ik niet, en ik denk ook niet dat dat keerpunt er nog zal gaan komen. Ik had namelijk altijd al de mening dat iedereen gelijk is en gelijk behandeld 6 moet worden. Wel heeft het mijn ogen meer geopend over de problemen die er nog steeds spelen op

het gebied van discriminatie, racisme en het hebben van bepaalde privileges. Het zijn onderwerpen waarvan je je niet dagelijks bewust bent, maar waarvan je schrikt als je er eens rustig over nadenkt.

Wat me verder heel erg is bijgebleven van de minor is de moeilijke procedure voor asielzoekers. Ik had geen idee dat het aanvragen en doorlopen van de asielprocedure zo lastig was. Ik wist ook niet dat vreemdelingen zelf voor hun inburgering moeten zorgen. Ik had echt het idee dat zij hierin begeleid werden. Met die kennis vind ik het ook echt niet vreemd dat een groot deel van de vluchtelingen in Nederland de taal niet beheerst.

Ik denk ook dat als meer mensen zich hiervan bewust worden, heel veel mensen hun harde en negatieve mening over de komst van vluchtelingen wat zullen veranderen. Vergelijking met het levensverhaal van mijn ouders Mijn ouders zijn allebei heel vrij opgevoed. Zij zijn beide niet gelovig opgevoed, maar mochten net als ik wel geloven wat zij wilden. Zij hebben echter net als ik geen interesse voor een bepaalde religie ontwikkeld en zijn inmiddels nog steeds niet gelovig. Omdat de multiculturele samenleving vooral de laatste jaren steeds meer onder de aandacht is gekomen, is dit niet iets waar zij vroeger erg mee bezig zijn geweest. Mijn ouders hebben wel beide vriendjes en vriendinnetjes gehad met een migratieachtergrond en hebben beide niet de indruk dat iemand op school werd buitengesloten. Hun levensverhalen komen op dat gebied dus heel erg overeen met het mijne. Het grootste verschil is dat ik nu een vriend heb met een migratieachtergrond waardoor ik mij iets meer betrokken voel bij het thema migratie.

MARGOT

Ik was 19 jaar oud toen ik de liefde van mijn leven ontmoette. Het was 16 maart 2017, hij stapte uit de auto, gaf me die blik die niks vrijgaf over hem, de mysterieuze blik die je van top tot teen bekeek en die mij volledig van mijn stuk bracht. Hij begroette mijn vriendin in het Arabisch, hun moedertaal waar ik niks van begreep.

Wie was deze man? Ik kwam naarmate de tijd steeds meer over hem te weten. Hij noemde zichzelf Fadi, maar dit was niet zijn echte naam. Zijn echte naam was Mostafa, die hij zelf niet mooi vond en hem daarom ook niet gebruikte.

Toen hij naar Nederland kwam had hij zelf de keuze hoe hij zich voortaan wilde noemen, niemand kende hem hier notabene. Hij vertelde me dat hij oorspronkelijk uit Libanon

kwam en dat zijn familie in Libanon was achtergebleven. Hij logeerde in Nederland bij een aangetrouwde neef, terwijl hij asiel had aangevraagd. Hoe meer hij vertelde, hoe meer ik gefascineerd door hem raakte.

Dagen gingen voorbij waarin we elke minuut van de dag met elkaar spraken en elkaar zagen wanneer dit mogelijk was. We gingen samen naar de club en dansten de hele avond. Het feit dat hij geen Nederlands sprak, leek geen enkele invloed te hebben op ons contact. We werden met de dag verliefder.

Ik had nooit gedacht dat ik verliefd zou worden op een buitenlandse man. Je leest veel verhalen over relaties met buitenlanders, de cultuurverschillen en de drempels. Nu mocht ik dit zelf gaan ervaren. Op een dag, toen ik aan het werk was, is Fadi meegenomen door de politie. Door een simpele controle op straat, kon hij zich niet identificeren en is hij meegenomen om zijn identiteit te achterhalen. Toen is gebleken dat zijn asielaanvraag inmiddels ongegrond was verklaard en dat hij geen rechten meer had om op Nederlands grondgebied te blijven.

De politie heeft hem toen overgedragen aan de vreemdelingenpolitie, die hem in detentie hebben gezet. Er werd mij verteld dat ik nergens op hoefde te rekenen, omdat ze hem terug zouden gaan sturen. Hij werd naar verschillende locaties gebracht, waarbij ik hem bij elke locatie opnieuw kwam bezoeken. Fadi had zijn paspoort vernietigd in de periode dat hij naar Nederland kwam en dus was het voor de vreemdelingenpolitie helemaal niet zo makkelijk om hem terug te sturen. Ze moesten een reisdocument opvragen bij de Libanese ambassade, die hier niet zomaar

gehoor aan gaf. Waarom ze hier geen gehoor aan hebben gegeven, weet ik niet. Hij heeft in totaal vier maanden in detentie moeten zitten. Toen duidelijk werd dat de ambassade geen gehoor gaf, en er in Nederland een maximale periode is voor hoe lang je iemand in detentie mag hebben, werd hij vrijgelaten.

Ze hadden hem langer vastgehouden dan was toegestaan, en dus kreeg hij een schadevergoeding van vierduizend euro. Het detentiecentrum kocht voor hem een treinticket terug naar Friesland, waar hij de illegaliteit in mocht verdwijnen. Ik heb geprobeerd hierna weer ons leven samen op te pakken maar dit was makkelijker gezegd dan gedaan.

Samenleven met een illegaal is een leven vol stress en onrust. Elke seconde dat hij niet reageerde, zijn telefoon niet opnam of dat ik simpelweg niet wist waar hij was, raakte ik in paniek. Ik kreeg de gedachte niet uit mijn hoofd dat hij op elk moment weer opgepakt kon worden en dat het ze dan wel zou lukken om hem terug te sturen. Ik heb dit een paar maanden volgehouden en kwam toen tot de conclusie dat dit geen manier van leven was. Ik wist dat als ik echt een leven wilde opbouwen met deze man, ik moest gaan uitzoeken hoe ik dit kon doen zonder altijd in onrust te moeten leven. Ik heb contact gezocht met alle instanties in Nederland die mij meer informatie konden geven. Advocaten, de IND, Vluchtelingenwerk en gemeenten.

Alle instanties die ik sprak, gaven aan dat er niet veel mogelijk was. Ik was nog maar 19 jaar, ofwel niet oud genoeg om garant voor hem te staan en gezinshereniging aan te vragen. Daarnaast had ik geen stabiel inkomen en kon ik

helemaal niet voor hem zorgen, wat wel gevraagd wordt als je gezinshereniging voor iemand aanvraagt. Al gauw werd duidelijk dat er in Nederland weinig tot geen kansen meer voor ons lagen.

Wat moest ik dan? Hem vergeten en verder gaan met mijn leven alsof ik hem nooit ontmoet had? Dat kon ik niet. Hoe jong ik ook was, ik was van mening dat dit de liefde van mijn leven was en dat ik hiervoor moest vechten. Als ik me eenmaal ergens aan vastklamp, laat ik niet meer los. Na velen gesprekken te hebben gevoerd met verschillende instanties, heeft uiteindelijk de IND mij geadviseerd om met hem naar België te verhuizen. Hier kon ik gezinshereniging voor hem aanvragen onder de soepelere Europese wetgeving om vervolgens terug naar Nederland te kunnen komen. Ook wel de België-route genoemd. Met dit advies erkende de IND dat het in Nederland simpelweg te moeilijk was om zo'n procedure te laten slagen in Nederland. Op internet was veel te vinden over de België-route.

Vele mensen die ons voor waren gegaan, waaronder ook een vriend van Fadi die zijn ervaringen hierover kon delen. Ik kon met mijn Nederlandse nationaliteit mij vestigen in een ander Europees land. Ik had bovendien recht op vrij verkeer van personen. Fadi had het recht om zich hier met mij te vestigen, ondanks het feit dat hij illegaal was.

We konden hier een huwelijk of wettelijke samenwoning aanvragen, waarna hij zijn verblijfvergunning zou krijgen. Het heeft even geduurd voordat ik de definitieve beslissing kon maken. Ging ik echt alles achterlaten voor een man die ik net een jaar kende? Ik bleef maar terugkomen

op hetzelfde antwoord, namelijk dat als ik het niet zou doen ik er spijt van zou krijgen. In februari 2018 hebben we dan eindelijk de stap gezet, en zijn we samen naar België verhuisd.

We hadden gehoopt dat alles in België voorspoedig zou gaan en dat we binnen twee jaar tijd weer terug konden naar Nederland. Niks was minder waar. Toen bleek dat onze aanvraag voor een wettelijke samenwoning was afgewezen in verband met een vermoeden tot schijnrelatie, hebben we een advocaat benaderd. De advocaat zou ons door het hele proces begeleiden, door beroep aan te tekenen tegen de negatieve beslissing waardoor we naar de rechter mochten. In totaal hebben we vier jaar lang moeten procederen voor onze rechten om samen te zijn.

De procedure ging om het feit dat je moest kunnen aantonen dat er sprake was van een duurzame relatie en geen vermoedens van schijnrelatie aanwezig waren. Dit blijkt in de praktijk nog heel moeilijk te zijn. Er zijn meerdere malen politieagenten bij ons thuis gekomen om onze ondergoedlades open te trekken, om te kijken of er wel ondergoed van ons beiden in zat. Fadi en ik zijn regelmatig verhoord door de politie en ze hebben mij meerdere keren de vraag gesteld waarom ik niet voor een makkelijkere man had gekozen. In de rechtszaken zelf pakten ze alles aan waar ze ons op konden pakken.

Mijn vader heeft in 2005 zelfmoord gepleegd, en zo werd ik door deze gebeurtenis in de rechtbank een labiel en emotioneel persoon genoemd doordat ik hier therapie voor had gevolgd. Een man zoals Fadi zou daarom ook misbruik maken van mij en mij manipuleren om bij hem te blijven.

Het was een proces vol van onmacht, verdriet, hoop en vernedering. De drempels die we onderweg zijn tegengekomen en de invloed die dit op ons heeft gehad als mens. Littertekens waar we nu en waarschijnlijk nog de rest van ons leven mee te maken krijgen.

Van rechercheurs die onze relatie tot hun onderzoeksobject maakten, achtervolgd en bespioneerd worden, volledige inzage moeten geven in onze WhatsApp gesprekken en foto's en de politie die Fadi zonder reden opsloot in de gevangenis. De rechtszaken die we wonnen, om vervolgens opnieuw voor de rechter te worden gesleept door overheidsinstanties. Al deze mensen die er alles aan deden onze relatie te ontkennen.

In de tijd dat we hebben moeten procederen, was het niet toegestaan voor Fadi om te werken. Dit betekende dat ik, als 20-jarig meisje, financieel verantwoordelijk was voor een volwassen man. En dit voor vier jaar lang. Hij mocht daarnaast wel naar school en hij was verzekerd. Dit alles uit het potje van de gemeente. Dat hij wilde bijdragen aan de maatschappij door middel van werk, was dan weer niet toegestaan. Het scheve hiervan is dat de gemeente buitenlanders niet de kans geeft om te integreren in de samenleving, maar wel om de Nederlandse taal te leren.

Ik vind het bizar om te zien wat voor een mensonterende procedure dit is geweest. Een moeder van een vriendin van mij, wie een generatie boven mij staat, heeft hetzelfde proces meegemaakt twintig jaar geleden. Zij schrok ervan hoe moeilijk het ons is afgegaan. Zij gaf aan binnen een paar maanden getrouwd te zijn met haar Marokkaanse man, waarna er een maand later een verblijfsvergunning werd afgegeven door de IND. Zij heeft geen onderzoe-

ken moeten doorstaan, geen verhoren door de politie en geen stressvolle periodes. Dat het jaren geleden makkelijker was, komt voornamelijk door het feit dat steeds meer mensen het proberen.

Waaronder ook mensen die geen echte relatie hebben, maar verblijfspapieren voor iemand regelen in ruil voor geld. Om die reden is het nu bijna onmogelijk voor mensen die wel serieus een leven willen opbouwen met een buitenlander, te slagen in de procedure. Als je het mij vraagt, liggen er nog genoeg tegenstrijdigheden bij de overheid en gemeenten. Van vluchtelingen met een gelogen vluchtverhaal die wel een verblijfsvergunning krijgen, tot Nederlanders die garant staan voor hun liefde en geen verblijfsvergunning krijgen.

Ik ben een persoon die niet zomaar opgeeft. Ik kan me echter heel goed voorstellen dat andere personen niet sterk genoeg in hun schoenen staan om de hele procedure door te zetten.

Dat is precies wat de Nederlandse overheid wil als je het mij vraagt, het de mensen dusdanig moeilijk maken dat ze het vanzelf opgeven. Ik geef niet op, en het gaat me lukken. Al zou ik het alleen maar doen om te bewijzen dat de Nederlandse overheid een fout maakt.

Wanneer je verliefd wordt op een buitenlander, brengt dit niet per definitie problemen met zich mee, tenzij die buitenlander van buiten Europa komt. Relaties met niet-Europeanen worden door de overheid zo goed als onmogelijk

gemaakt. Ik, als Nederlandse, heb nog nooit zo hard moeten vechten voor de normen en waarden die in dit land zo centraal staan; vrijheid, veiligheid en inclusie. Een gevecht dat een onbegonnen zaak leek en nog steeds tot op de dag van vandaag niet gewonnen is.

Ik ben van mening dat er nog genoeg mensen zijn en gaan komen, die op vakantie verliefd worden op een buitenlandse man of vrouw. Wat die mensen niet weten, is dat er bij terugkeer naar Nederland het je ontzettend moeilijk wordt gemaakt om daadwerkelijk met die liefde samen te leven.

PORTIA

Wie ben ik?

Voor het vak Migratievraagstukken dienen wij een levensverhaal te schrijven. Lijkt makkelijk maar dit wordt wel moeilijk. Nu moet ik gaan nadenken, wie ben ik eigenlijk? Van waar kom ik? Wat zijn mijn belangen, wat zijn mijn normen en waarden? Ik ga mijzelf eerst voorstellen. Vervolgens ga ik mijn leven verdelen in 5 delen.

Mijn eerste deel begin ik van 0-5 jaar, tweede deel 5-10 jaar, derde deel 10-15 jaar, vierde deel 10-15 en vijfde deel 10-24 jaar (heden). Ik ben Portia Tawiah, 24 jaar oud en van Ghanese afkomst, geboren en getogen in Ghana, Kumasi, geboren op 04-02-1996. Mijn gezin bestaat uit 5 mensen.

Mijn moeder (53), vader (66), broertje (19), broertje (14). Mijn ouders zijn gescheiden in 2017. Gelukkig was dit geen vecht scheiding en kunnen mijn ouders goed met elkaar overweg. Wij zijn christelijk opgevoed en gaan op de zondagen naar de kerk. Mijn broertjes en ik zijn gedoopt. God is erg belangrijk voor ons. Voor het slapen bid ik en als ik wakker ben bid ik ook.

Helaas doe ik dit niet elke dag maar ik probeer het wel elke dag! Belangrijke waarden voor mij en de Ghanese samenleving is je kind zegenen en benoemen in de kerk. Dit houdt in dat als je als kind 6 maanden ben dien je naar de kerk te gaan om te zegenen. Dit wordt gedaan door de pastor, op deze dag mag je naam pas bekend gemaakt worden voor de buiten wereld.

Mijn ouders hebben dit bij mij en mijn broertjes gedaan en ik ga dit zeker ook bij mijn kinderen doen. Ook is een traditionele trouwerij erg belangrijk in ons cultuur. Een traditionele trouwerij dient plaats te vinden voor de "Witte wedding". De Ghanese traditionele trouwerij is een afspiegeling van de Afrikaanse bruiloftsgebruiken die in Ghana inheems zijn. Tijdens deze ceremonie dient je verloofde geld, goud en stof voor zijn toekomstige vrouw mee te nemen. Dit is ook 1 van de redenen waarom ik het liefst met iemand zou willen trouwen van de Ghanese afkomst.

Ik ben op een zondag geboren, dus ik heet Akosua. Als Ghanes heb je voor elke dag die je geboren bent een naam. Meisjes die op een maandag zijn geboren heten bijvoorbeeld Adwoa.

0-5 jaar

Op 4 februari 1996 ben ik in Ghana (Kumasi) geboren. Ik ben samen met mijn moeder naar Nederland gekomen toen ik drie jaar was. Mijn vader woonde destijds al tien jaar in Nederland. Mijn ouders hebben elkaar ontmoet toen mijn vader op vakantie naar Ghana ging. Zij hebben elkaar leren kennen in de kerk. Mijn moeder zat in het koor en zong gewoonlijk op de zondagen met het koor mee. Het was mijn vaders eerste keer in die kerk en hij viel direct voor mijn moeder. Mijn moeder viel niet voor mijn vader. Het heeft hem een lange tijd gekost om mijn moeders hart te overwinnen. Mijn vader was een goede vriend van mijn oom, dus hij kwam weleens over de vloer. Als hij over de vloer kwam bracht hij cadeaus mee voor mijn moeder, ondanks zijn charme zag mijn moeder hem alsnog niet staan. Ik weet niet precies wanneer mijn moeder mijn vader een kans heeft gegeven, maar zij zaten niet lang in een relatie tot zij zwanger raakte van mij.

Op 15 maart 1999 zijn mijn moeder en ik aangekomen in Nederland. Mijn vader woonde in Amsterdam Zuidoost. Wij zijn toen bij mijn vader ingetrokken. Ik kan mij niet veel herinneren van deze periode. Wat ik mij wel kan herinneren is, toen mijn moeder pas was aangenomen in een hotel als schoonmaakster en begon met haar eerste werkdag. Mijn moeder liet mij die dag bij een tante. Mijn vader was toen ook aan het werk dus kon ook niet oppassen. Ik vond het niet leuk bij mijn tante en heb toen gehuild tot mijn moeder kwam. Wat ik niet wist is dat ik vanaf de dag dat mijn moeder een baan had gevonden, vijf keer in de week naar mijn tante moest gaan zodat zij op mij kon passen. Mijn tante was erg streng. Ik kan mij herinneren dat ik gerechten moest eten die ik niet lustte. Als ik die gerechten niet op at werd ik geslagen. Ook mocht ik niet bui-

ten spelen en zat ik thuis bij mijn tante tot ik werd opgehaald door mijn ouders. Op een gegeven moment hadden mijn ouders door dat ik het een hel vond bij mijn tante. Elke ochtend wanneer ik werd gebracht barste ik in tranen uit. Zij zijn toen opzoek gegaan naar een opvang. Na een aantal maanden zat ik op een opvang in de buurt van mijn huis.

Toen ik vier jaar werd ging ik naar de basisschool in Diemen-Zuid. Wat ik mij nog kan herinneren van die tijd is dat ik mij anders voelde in de klas. Ik zat alleen met Nederlanders in de klas en een Ghanees meisje genaamd Tiffany. Doordat zij de enige donkere persoon was in de klas zijn wij erg naar elkaar toegetrokken. Tot de dag vandaag hebben wij nog steeds goed contact. Toevallig woonde Tiffany bij mij in de buurt. Wij gingen samen met de fiets naar school. Tiffany werd als een zus voor mij. Tiffany's moeder werkte niet dus na school was ik altijd bij Tiffany tot mijn ouders mij kwam ophalen, ik hoefde dus niet naar de opvang wat ik erg fijn vond. Mijn ouders vonden dit ook fijn, want opvang was duur.. zo konden zij geld besparen.

5-10 jaar

Tijdens deze fase van mijn leven heb ik kennis gemaakt met de Nederlandse cultuur. Sinterklaasfeest was erg onbekend voor mij. In groep 1 vierde ik mijn eerste sinterklaasfeest op school. Thuis vierden wij geen sinterklaas, mijn ouders vonden dit niet nodig. Ik was altijd jaloers op mijn klasgenootjes als zij 4 december hun schoenen mochten zetten en cadeau kregen van sinterklaas. Het

deed mij pijn als kind dat sinterklaas niet langs kwam bij mij. Ik voelde mij ook erg buitengesloten als mijn klasgenootjes erover spraken, want ik kon niet met ze mee praten.

Na de zomervakantie hoorde ik altijd leuke verhalen van mijn klasgenootjes over wat zij hebben gedaan tijdens de zomervakantie. Veel kinderen gingen op vakantie, pretparken, dierentuin of andere leuke uitjes. Ik kon nooit mee praten, want enige wat mijn ouders deden is werken, werken en werken. Als mijn ouders gingen werken bleef ik alleen thuis, ik was toen acht jaar ongeveer. Mijn ouders beheersten de Nederlandse taal niet goed. Dus ik werd al vroeg zelfstandig. Mijn ouders hebben mij nooit kunnen helpen met mijn huiswerk bijvoorbeeld, al vroeg heb ik alles zelf gedaan. Ik had geen familieleden in de buurt wonen die mij hiermee konden helpen.

In 2010 verhuisden wij naar Amsterdam Gaasperdam. Onze oude woning werd gerenoveerd en wij kozen ervoor om te verhuizen. Helaas was mijn oude basisschool te ver van onze nieuwe woning en moest ik naar een andere school die dichterbij was. Mijn eerste dag op mijn nieuwe basisschool is een herinnering die mij is bijgebleven. Ik kwam in een multiculturele klas, erg verschillend van mijn oude basisschool. Ik zat in de klas met veel donkere leerlingen. De eerste dag werd ik al direct gepest. Ik werd "bokoe" genoemd. Dat is een pest woord voor mensen met een Ghanese afkomst. Destijds vond men dat Ghanezen naar vis stonken en werden gepest met de naam bokoe. Ik was niet op mijn mondje gevallen en kwam voor mezelf op. In de eerste week toen ik onderweg was naar huis werd ik door een groep meiden aangevallen. Ik heb mijzelf verdedigd en dit werd toen een gevecht.

10-15 jaar

In deze fase van mij leven was ik al aan het puberen. Het ging inmiddels goed op mijn nieuwe basisschool. Ik maakte vriendinnen en voelde mij op mijn gemak. Waar ik wel aan moest wennen is dat ik kwam van een basisschool die nauwelijks multicultureel was.

Mijn nieuwe school was erg multicultureel, met de tijd merkte ik dat ik mij op mijn nieuwe basisschool meer op me gemak voelde. Mijn schoolgenoten waren net familie voor mij. We speelde vaak thuis bij elkaar, wat ik dus niet op mijn oude basisschool had. Toen ik 10 jaar was had ik als droom om grondstewardess te worden. Deze droom is mij erg lang bijgebleven. Op de basisschool ging mijn werkstuk altijd over grondstewardess. Ik typeerde mezelf destijds als een jong zelfverzekerde meisje die wist wat ze wilde.

Op 12-jarige leeftijd ging ik naar de middelbare school. Deze middelbare school was multicultureel, ook hier voelde ik mij op me plek. Hier volgde ik MBO-handel & administratie niveau 3. Al snel merkte ik, dat ik niet verder wilde gaan in deze branche, maar ik heb toch mijn opleiding afgemaakt. Rond mijn 13/14de begon ik erg te puberen. Ik leerde nieuwe vriendinnen kennen, kreeg vaker ruzie met mijn ouders. Mijn ouder waren streng destijds, ik mocht niet vaak naar buiten, niet bij vriendinnen slapen en ik mocht ook niet vaak op de computer. Doordat mijn ouders zo streng waren begon ik stiekeme dingen te doen en veel liegen. Op mijn 14de verslechterde de band tussen mijn vader en ik. Dit kwam vooral doordat ik deed waar ik zin in had en niet naar mijn ouders luisterde.

In de zomer van 2010 kan ik mij nog herinneren dat ik zo een erge ruzie had met mijn ouders dat ik de kinder-telefoon wilde bellen. Ik haatte mijn ouders en heb nare dingen tegen ze gezegd. Door deze ruzie heb ik 1 maand lang straf gekregen, bijna mijn hele zomer vakantie. Elke keer wanneer mijn vriendinnen mij kwam ophalen moest ik smoesjes verzinnen, omdat ik mij schaamde om te vertellen dat ik niet naar buiten mocht. Met de tijd draaide ik weer bij.

Mijn ouders spraken erg veel met mij en gaven vaak aan dat zij het niet verkeerd bedoelen maar een goede toekomst voor mij willen, omdat zij die zelf niet hebben gehad. Ik was 14 jaar destijds en ik begreep niet wat zij bedoelden met een "betere" toekomst voor mij. Nu dat ik terug kijk ben ik erg blij dat mijn ouders het zo hebben aangepakt!

15-20 jaar

In deze levensfase werd ik "volwassen" ik kreeg mijn eerste vriend, moest rekeningen betalen en voor mezelf zorgen. In deze levensfase begon ik met mijn mbo-opleiding Juridische dienstverlening. Ik kan mij herinneren dat ik met niveau 3 deze opleiding niet kon volgen alleen met niveau 4. Toch dacht ik, ik probeer het. Schrijf je gewoon in Portia!

Mijn droom als grondstewardess had ik niet meer, ik wilde de juridische kant op. Samen met een klasgenootje heb ik mij ingeschreven voor deze opleiding. Zij werd direct aangenomen en ik niet. Ik werd afgewezen voor deze op-

leiding. Dit zat mij erg dwars, waarom zij wel en ik niet? Zelfde vooropleiding, zelfde klas en onze cijfers verschilden niet veel van elkaar. Deze oude klasgenoot was van de Nederlandse afkomst. Kon dat het zijn? zoveel vragen had ik... Ik was verdrietig, teleurgesteld en boos. Geen enkele mbo-opleiding sprak mij aan. Ik moest en zou Juridische dienstverlening doen op het MBO.

In eerste instantie dacht ik niet dat het aan mijn migratie achtergrond kon liggen, maar naarmate ik erover sprak met mensen om mij heen, kreeg ik steeds meer het gevoel dat ik niet was aangenomen door mijn migratie achtergrond. Deze weken waren erg zwaar voor mij, ik voelde me een mislukkeling. Ook was ik erg boos.

Ik kreeg een andere beeld naar "witte" mensen toe. Ik kreeg het gevoel dat witte mensen voor werden getrokken. Mijn nicht volgde deze opleiding ook en gaf aan mij op een andere MBO in te schrijven die deze opleiding ook heeft, dit heb ik toen gedaan. Daar werd ik aangenomen!

Ik was blij, ik voelde me sterk, ik voelde me geen mislukkeling, ik voelde dat ik iets groots overwonnen had. Want ja, je opleiding bepaalt toch wel je toekomst. Door mijn doorzettingsvermogen destijds ben ik nu wie ik ben, geef ik nooit op en volg ik mijn dromen. Dit is toch wel inspirerend hoe ik nu mijn verhaal aan het typen bent.

Op het MBO ging het best goed. Ik was leergierig, ik deed mijn best en ik was altijd aanwezig. Ik heb mijn MBO 4 Juridische Dienstverlening behaald en was erg trots op mezelf.

20-heden

In deze levensfase ben ik op zoek gegaan naar wie ik echt ben. Wat vind ik leuk, wat wil ik nou precies, waar zie ik mezelf in 20 jaar? Persoonlijk vind ik dat deze levensfase je toekomst bepaalt. Deze levensfase was niet makkelijk. Op mijn 21ste gingen mijn ouders scheiden. De reden hiervan was geld! Geld breekt mensen en maakt mensen, dit is een belangrijke les die mij altijd bij zou blijven.

Mijn moeder werd ziek en kon niet meer werken. Wij waren dus afhankelijk van mijn vader. Ik zag mijn moeder lijden en elke avond huilen. Dit was erg hartverscheurend om te zien.

Ik werkte toen bij de Albert Heijn en verdiende niet veel, helpen kon ik dus ook niet. Ik heb toen een extra baantje erbij genomen om thuis financieel bij te dragen waar het kon, dit was erg zwaar voor mij. Twee baantjes en een HBO opleiding dat gaat moeilijk. Op school ging het niet goed, ik was moe, ik was kapot.

Alsof het niet erger kon kwam mijn oudste broertje vast te zitten (in detentie). Mijn ouders beheersen de Nederlandse taal niet, dus ik was de aanspreekpunt van de familie. Dit was een zware tijd.

Op school tijdens de lessen werd ik gebeld door advocaat, kinderbescherming en noem maar op. Dit was echt een hel! Ik sliep weinig, at weinig en hilde veel. Emotioneel en fysiek was ik moe.. erg moe. Dus ik besloot een tussen-

jaartje te nemen om mezelf te herpakken. In deze tijd heb ik veel nagedacht, veel opgeschreven en veel gebeden.

In 2019 heb ik mezelf herpakt. Ik ben toen weer begonnen met school en werkte weer normale uren. Ik moest aan mezelf en aan mijn toekomst denken en dit heb ik gedaan. Thuis gaat het veel beter. Mijn moeder werkt weer en het gaat goed op school.

Ik volg nu mijn minor en in maart begin ik met stage bij de bewind voering. Het was een vervelende periode. Maar ik geloof erin dat ik door deze periode sterker ben geworden en het heeft me gemaakt tot wie ik tot de dag van vandaag ben geworden.

MATTHIJS

In mijn levensverhaal voor de minor Migratievraagstukken aan de Hogeschool Amsterdam beschrijf ik tot nu toe de vier belangrijkste levensfasen van mijn leven. Ik begin met de periode vanaf mijn geboorte tot de basisschool. Dan ga ik verder op mijn periode dat ik op de basisschool zat. Dan zal ik u vertellen over de periode dat ik naar de middelbare school. Tenslotte zal ik de periode vanaf het begin van mijn studie tot de toekomst bespreken.

Het begin Op 11 mei 2001 zag ik het levenslicht en werd ik rond drie uur in de middag geboren in het Ziekenhuis in Zaandam. Tien minuten eerder zag mijn tweelingbroer Tijmen het levenslicht. Tijmen en ik waren het tweede en derde kind van mijn ouders. Twee jaar eerder werd mijn oudere broer Maarten ook in het ziekenhuis in Zaandam ge-

boren. Vijf dagen na mijn geboorte werden we ontslagen uit het ziekenhuis en vertrokken wij naar Wormer. In een huis aan de Sterstraat kwam ik terecht waar ik uiteindelijk vijftien jaar zou wonen.

Mijn ouders Gert-Jan van Zaanen en Liesbeth Viegers zijn beide opgegroeid in Wormer en waren toen ze klein waren burens van elkaar. De vader van mijn vader had een juwelierszaak in het dorp en de ouders van mijn moeder een scheepvaartbedrijf. Mijn moeder heeft een tijdje in Duitsland en Zwitserland gewoond en kwam terug naar het dorp waar zij is opgegroeid. Mijn vader bleef altijd in Wormer wonen. Toen ik werd geboren was mijn moeder 36 en mijn vader 35.

Ik groeide op in een erg veilige omgeving waar alles kon en mocht en heb jeugd erg leuk ervaren. Ik was een redelijke huilbaby en het kostte mijn ouders veel moeite om mij in slaap te krijgen. Ik wilde niet eten tot wanhoop van mijn ouders. Na een gesprek met de huisarts dat ik toch echt moest gaan eten ging dit eens stuk beter. De eerste vier jaar uit mijn leven heb ik als erg prettig ervaren. Ik heb niet enorm veel actieve herinneren aan deze jaren. Ik weet wel dat ik altijd de grootste lol had mijn broers en als ik foto's terugzie dan waren we altijd aan het lachen. Bij ons in de familie werd er bij Sinterklaas elk jaar groot uitgepakt. Ieder jaar gingen we naar Andijk en vierden wij Sinterklaas in ook in Wormer.

Er werden grote surprises gemaakt van kastelen tot een levensechte Spongebob. In zomer gingen we bijna dagelijks naar het zwembad in de straat. Als er ijs was namen mijn ouders ons mee het ijs op. In een slee trokken mijn ouders ons voort terwijl ze aan het schaatsen waren.

Ik heb de eerste jaren van mijn leven als heel erg prettig ervaren. Wormer is een dorp in de gemeente Wormerland wat nog steeds een dorp is wat erg wit is. Namelijk 86 procent van de bevolking is autochtoon, 7,5 heeft een niet westerse migratieachtergrond en 6,5 procent heeft een westerse migratieachtergrond. Wormer is een dorp aan de rand van de Randstad.

Er wonen ruim dertienduizend mensen, het is relatief vergrijsd en kent een sterke sociale cohesie. In mijn eerste levensfase was eigenlijk iedereen een witte Nederlander. Mijn hele straat was wit, mensen waarmee ouder mee omgingen waren voornamelijk wit en op de peuterspeelzaal was iedereen wit. Ik kwam weinig in aanraking met andere culturen.

Basisschool

Na mijn vierde verjaardag ging ik naar de openbare basisschool de Wermere in Wormer. Mijn oudere broer was twee jaar eerder al begonnen op deze school. Dus vanzelfsprekend gingen mijn broer en ik ook naar de Wermere. Wij kwamen in twee verschillende klassen terecht en hier begon ons schoolleven. Als kind van vier was ik erg nieuwsgierig, kletste ik veel en was ik er sociaal. Op het gebied van juffen en meesters waren de eerste jaren best een drama. Tot groep zes had ik nooit een vaste docent gehad. Door veel verschillende meesters en juffen was mijn klas een erg drukke klas. Soms hadden we op een week wel 4 verschillende docenten en dan in de ochtend een andere dan in de middag. Ik had moeite met lezen en ondanks het vele oefenen met mijn moeder bleef

dit iets wat ik lastig vond. Door boeken van Geronimo Stilton kreeg ik liefde voor lezen. Ik had een hele boekenplank vol met Geronimo Stilton boeken en las de boeken stiekem in mijn bed met een zaklamp als ik eigenlijk al moest slapen.

Ik speelde op de basisschool veel buiten, ging veel naar het zwembad toe en had redelijk wat vriendjes en vriendinnetjes. Ik vond het leuk om te tekenen en creatief bezig te zijn. Net als de eerste vier jaar van mijn leven waren de eerste jaren op de basisschool heel erg fijn en heb ik er eigenlijk alleen maar leuke herinneringen aan.

Ik vond het erg leuk om naar mijn oma's toe te gaan. Mijn opa's waren al overleden voordat ik geboren was. De moeder van mijn vader woonde een straat verderop en de moeder van mijn moeder weer een straat verder. Ik ging als kleine Matthijs al snel zelfstandig naar mijn oma's toe op mijn kleine fietsje. Bij Ineke las ik veel boekjes en bij oma Siebe (mijn oma haar naam was eigenlijk Zwaantje, maar mijn oudere broer dacht dat het de oma van mijn neef was en daarom noemden wij haar oma Siebe) waren we veel in de tuin, werd veel gebakken en speelden in met houten blokken voor de gashaard.

In december 2009 kwam ik voor het eerst in aanraking met de dood. Het was midden december en er lag ijs. Ik kon goed schaatsen en dit deden we dan ook als we uit school kwamen op een sloot achter een het huis van een vriendin van mijn moeder en dan schaatsten we naar het meer. Midden december ging het opeens slecht met mijn oma. Mijn moeder was de hele dag bij haar en de volgende dag kwam nieuws dat mijn oma Siebe in de

nacht was overleden. De ochtend dat ik het hoorde was er enorm veel sneeuw gevallen, maar mijn leven stortte in. Voor mijn oma was het de beste dood die iemand kan wensen, maar ik miste haar. Tot op de dag van vandaag had ik graag gewild dat ze had gezien wat er van mij was geworden.

Vanaf groep 6 kreeg ik voor het eerst een vast meester en werk mijn klas rustiger. Ik was uitmuntend in rekenen, nog steeds nieuwsgierig en ik was een echte boekenwurm geworden. Ik had een beste vriend die drie minuten wandelen van mij vandaan woonde en met de hele klas gingen we in de zomer elke middag naar het zwembad. In groep zeven en acht kreeg ik een andere meester en ging het erg goed op school. Toch ging ik aan het einde van de middelbare school mij anders voelen dan andere kinderen van mijn klas. Verder leefde ik nog steeds in een hele witte wereld. In mijn klas zaten twee kinderen met een migratieachtergrond, maar daar ging ik niet zoveel mee om. Ik had nooit het idee dat ze anders waren dan de rest van de klas.

Middelbare school

Ik kreeg een vmbo-advies voor de middelbare school en ging met veel plezier als brugpieper naar school in Krommenie. Dit was de eerste keer dat ik echt in aanraking kwam met kinderen met een migratieachtergrond. In mijn klas zaten 5 mensen met een migratieachtergrond. Ik werd vrienden met een meisje dat was gevlucht uit Afghanistan en een jongen die was geboren in Thailand.

Ik vond het allemaal heel leuk en interessant hoe vooral mijn vriendin Arabisch kon praten en haar eten wat anders was dan wat ik gewend was. Ik deed het zo goed op het vmbo dat ik in de tweede mocht instromen in op de havo.

Ik kwam een nieuwe klas met veel macho jongens en voelde mij niet zo op mijn plek in de klas. Ook verloor ik mijn vrienden van het vmbo uit het oog en kreeg ik weer alleen maar autochtone vrienden.

Ik merkte dat ik anders was, maar wist niet echt wat er dan anders was. In de derde was een groot gedeelte van de macho jongens weg en voelde ik mij veel meer op mijn plek.

Ik werd voornamelijk vrienden met meisjes van mijn klas. Veel van deze meiden zijn nog steeds hele goede vrienden van mij. In dat jaar overleed de moeder van mijn vader. Ik mis mijn oma nog regelmatig, ik had heel erg graag gewild dat ik nog af en toe met haar kon praten. Ook kochten mijn ouders een nieuw huis in de senioren buurt. Aan het water, een grote tuin en helemaal gelijkvloers.

Ik kwam er via het internet achter dat ik op jongens viel. Mijn ouders benadrukten vanaf jongs af aan dat homoseksualiteit helemaal normaal was en dat ze blij zijn als ik en mijn broers gelukkig waren. Toch vond ik het best lastig om het te realiseren dat ik anders was dan de norm. In de derde kreeg ik veel interesse in de politiek, nieuws en de maatschappij. In de zomervakantie van de derde naar de vier havo vertelde ik aan mijn vrienden dat ik op jongens val.

Al mijn vrienden waren heel erg open en accepteerden mij. Ik had mijn Coming-out niet prettiger kunnen wensen. De vierde en vijfde verliepen redelijk voorspoedig, ik deed een economisch pakket. Ik ging op zoek naar een leuke opleiding en toen ik bij Bestuurskunde ging kijken wist ik meteen dat dit de opleiding ging worden. In de vijfde schreef ik mij in voor Bestuurskunde en ik haalde mijn eindexamen met goede cijfers.

Ik kwam wel steeds meer in contact met de multiculturele samenleving. Op mijn werk waren collega's met een migratieachtergrond en ik ging meer zelfstandig doen. Ik zag meer mensen met een kleurtje om mij heen. Mijn vriendengroep bleef echter heel erg wit. Door de media kwam ik er ook achter dat Nederland veel meer divers is dan de bubbel waar ik in leef.

Studeren tot de toekomst

In september 2018 begon ik aan de opleiding Bestuurskunde aan de Hogeschool van Amsterdam. Al heel snel voelde ik mij er op mijn plek. De onderwerpen van de projecten en de vakken die ik volgde vond ik allemaal erg interessant. Ik was en ben nog steeds erg blij met mijn keuze voor de opleiding.

Het leuke van studeren vond ik ook dat ik in aanraking kwam met mensen die gemeenschappelijke interesses hebben. Er was een grote verscheidenheid van mensen, maar ik voelde mij het er heel snel thuis. Het was echt weer het begin van een nieuwe fase van mijn leven. Ik

kwam op hele diverse plekken en had echt het gevoel dat ik een uit mijn bubbel kwam. Een van de eerste weken ging ik op straat om straatinterviews te houden met bewoners uit Amsterdam- West.

Ik kwam op een plek die zo anders was dan waar ik vandaan kwam. Ondanks de cultuurshock die ik ook wel had, vond ik het allemaal superleuk om met zulke diverse mensen te praten.

Op persoonlijk vlak was het eerste jaar van studeren misschien wel het zwaarste jaar ooit. In begin van 2019 raakte mijn neef vermist. Mijn neef ging in de avond weg uit het café, maar kwam nooit thuis aan. Er werd een grote zoektocht opgezet, het bericht kwam in media en er kwamen ook negatieve berichten in de media. Zo werd er bijvoorbeeld een artikel geschreven dat mijn neef niet zou bestaan en dat dat het een opgezet plan vanuit een de overheid. Het maakte mij woest en ik wist niet hoe ik ermee moest omgaan. De vermissing ging steeds langer duren en ik werd op een gegeven moment dat ook dat ik hem een paar keer zacht lopen.

Een maand later werd er een lichaam gevonden in het IJsselmeer en een paar dagen later bleek dat mijn neef Siebe Viegers was overleden. Het was een diep dal in mijn leven en nog steeds mis ik hem vaak.

Het was een periode waar ik weken niet mezelf was en vooral zien dat je familie zo verdrietig is was vreselijk. Ik haalde ondanks de zware periode mijn propedeuse in het

eerste jaar. Het tweede jaar van mijn opleiding begon heel erg leuk en ik heb echt genoten van het eerste semester. Begin maart ging ik op studiereis en een week nadat ik terug was kwamen er strenge corona maatregelen. Ik vond het een periode die twee kanten had. Ik miste mijn eigen leven zo erg, maar ik had ook voor het eerst echt tijd om na te denken over het leven.

Door de BLM-beweging die heel veel aandacht kreeg dit voorjaar ben ik meer gaan nadenken over onderwerpen als diversiteit en racisme. Door het volgens van de minor migratievraagstukken die ik sinds september 2020 volg ben ik steeds meer gaan nadenken. Onderwerpen als racisme, diversiteit en de multiculturele samenlevingen ben ik steeds meer gaan volgen in het nieuws en ik weet er veel meer over.

De afgelopen jaren ben ik steeds meer gaan zien dat ik heel erg veel geluk in mijn leven heb gehad. Ik vond en soms vind ik nog steeds dingen heel normaal die eigenlijk helemaal niet zo vanzelfsprekend zijn. Door het inzien het erkennen van deze privileges ben ik de samenleving gaan begrijpen.

De samenleving zal ook steeds meer divers worden en ik denk ook niet dat het erg is. Ik denk wel dat we soms uit de Randstedelijke bubbel moeten stappen en ook de mensen die zich niet meer thuis voelen in Nederland niet moeten vergeten. Door het in contact komen met veel verschillende achtergronden op veel verschillende aspecten ben ik wel in gaan zien dat ik we vooral moeten blijven met elkaar.

We zien vaak de verschillen, maar er zijn zoveel overeenkomsten tussen mensen. Door te kijken naar wat ons verenigd kunnen we als samenleving dichter bij elkaar komen.

Wat mijn toekomst gaat brengen vind ik erg lastig. Ik twijfel heel vaak hoe ik verder wil met mijn leven. Als het goed is begin ik in februari 2021 met een stage.

Ik hoop dat ik in 2022 kan afstuderen en wat ik daarna ga doen zie ik dan wel weer. Ik hoop dat ik wel iets ga doen wat ik echt leuk vind. Ik denk erover na om nog verder te gaan studeren. Ik ben als ik afstudeer net 21 en ik heb nog zoveel tijd. Op het gebied van werk hoop ik dat ik ga eindigen in de richting van de politiek.

Wie weet eindig ik wel totaal ergens en dat zou ik ook helemaal goed vinden als ik het er maar naar mijn zin heb.

FOTON

02-09-2015

Vroeg in de ochtend, op het balkon van de derde verdieping in het centrum van Damascus staat mijn moeder naar me te staren zonder een woord te zeggen, alsof ze volledig bewusteloos is maar met open ogen. Het is niet koud, maar de kou dringt door in mijn ziel. Ik houd en zal nooit houden van het herfstseizoen.

Mijn twee broertjes, Hadi (12) en Mahmood (10) staan huilend naast mij te wachten op de taxi die me naar het vliegveld zal brengen, naar de onbekende toekomst! Ik sta ook naar mijn moeder te staren, wacht totdat ik haar tranen zie of tenminste iets te horen krijg. Ze zwijgt volkomen. Hoe dichterbij de taxi komt, hoe harder mijn jongste broer huilt.

Ik kan me niet herinneren wanneer hij zich realiseerde dat ik zijn zus ben en niet zijn moeder! Hij is 13 jaar jonger dan ik en ik ben de enige dochter in ons gezin daarom nam ik veel zorgtaken over. De taxi is aangekomen mijn vriend met zijn moeder en broer zitten erin. Ik pak mijn kleine rugzak om in de kofferbak van de auto te doen.

Mijn jongere broer begint me te smeken om niet te gaan terwijl ik hem probeer te kalmeren, mijn moeder roept hem vanaf het balkon. Ik weet niet waar deze kracht (wreedheid) vandaan komt dat ik hem in tranen achterlaat en stap in de auto die me zal brengen naar mijn onbekende lot. Ik probeer nog de laatste keer naar mijn moeder te kijken, in de hoop dat ze iets tegen me zegt voordat ik ga, maar ze zwijgt nog steeds. De ergste en zwaarste dag in mijn leven!

Het is nu vijf jaar geleden, maar ik krijg nog steeds tranen in mijn ogen als ik me die dag herinner. Het schuldgevoel vergezelt me nog steeds. Hoe ik ze achterliet en vertrok! Ik had grote hoop dat ze mij volgende zomer zouden volgen. Ik wist niet dat de weg die mij stond te wachten, ondanks al zijn moeilijkheden, moeilijker en gevaarlijker zou worden dan ik kon bedenken.

Voordat ik besloot te vluchten en zelfs toen ik pas in Nederland aankwam, kalmeerde ik mezelf dat ik, zodra ik de verblijfsvergunning zou krijgen, mijn gezin in Libanon of Turkije zou terugzien. De enige landen die een Syrische staatsburger legaal kan bereiken. Maar mijn hoop duurde niet lang! Ik wist niet dat het niet alleen de oorlog is die ons van onze families zou scheiden en ons ervan zou

weerhouden hen weer te zien. Het is alsof de hele wereld ons van onze meest fundamentele rechten beroofde! Onze familie weer knuffelen.

Nog een stapje terug, september 2010

Een achttienjarig ambitieus en rebels meisje (geboren in Damascus op 4 januari 1992) die net is begonnen met haar universitaire opleiding. Politicologie is niet de opleiding die ik echt wilde doen, maar in Syrië zijn je cijfers in het laatste studiejaar van de middelbaar school bepalend voor welke studie je gaat volgen. Hoe raar het ook lijkt maar het is zo; ik wilde rechten studeren met het doel dat ik de rechten van vrouwen en kinderen zou kunnen verdedigen!

Ik kom uit een heel traditioneel gezin. Mijn vader behoort tot een nogal arme familie, maar hij heeft enorm hard gewerkt en hij is nu een rijke koopman die veel zilver- en goudwinkels bezit op de duurste en archeologische markten van Damascus (Al-Hamidiye). Op een afstand van 10 meter, aan de overkant bevindt zich de oudste en beroemdste moskee in Damascus Omajjadenmoskee. Mijn vader is een laagopgeleid man, maar hij kan goed Engels en Grieks spreken doordat hij heel veel heeft gereisd en 6 jaar in Griekenland heeft gewoond. Mijn moeder is de beste en mooiste moeder ter wereld van wie ik heel erg mijn best doe om er geen kopie van te zijn!

Mijn moeder was negen jaar oud toen haar moeder ziek werd en zij haar school moest verlaten om alle huishoudelijke- en zorgtaken te overnemen voor een gezin dat uit een

moeder, vader, 4 broers en een jongere zus bestond. Het leven gaf haar niet de kans om te leren en zelfs de meest elementaire van haar rechten te leren kennen. Het leven leerde haar alleen hoe ze voor anderen moest zorgen. Ze doet haar best en wijdt haar leven aan deze plichten zonder ooit te weten dat ieder mens zowel rechten als plichten heeft. Ik denk dat ze niet eens geleerd heeft om NEE te zeggen. Ze is erg sterk in termen van haar taken. Ze is een persoon die de taken van alle gezinsleden uitvoert. Maar als het op haar rechten aankomt, zie ik haar als de zwakste persoon die er is. Ik kan het haar echt niet kwalijk nemen, maar ik geef het leven en de samenleving de schuld dat die niet eerlijk is en onrechtvaardig tegenover haar, ook al was het maar voor een dag.

Ik beschuldig het leven dat haar van al haar rechten heeft beroofd. Op haar zestiende trouwde zij om dezelfde taken te vervullen, maar dit keer voor een ander gezin! Ik ben de enige dochter van mijn familie en die van mijn vader. Ik heb een broer die drie jaar ouder is dan ik en twee jongere broers. Ik wil niet het leven dat mijn moeder leidt.

De term multiculturele samenleving deed me meteen denken aan mijn eerste ervaring op de universiteit. Tijdens mijn eerste dagen op de universiteit ben ik gefascineerd door dit gebouw dat eruit ziet als een hele miniatuurgemeenschap. Hier verzamelen grote aantallen studenten uit verschillende steden, dorpen en met verschillende religies zich. Het is de eerste keer in mijn leven dat ik te maken heb met mensen die geen Damascener zijn! Soms was ik naïef en keek ik naar andere studenten alsof ze inferieur zijn aan mij omdat ik uit de hoofdstad kom en omdat ze heel eenvoudig gekleed zijn. Ik schaam me nu voor hoe naïef en

oppervlakkig ik soms was. Toen begon ik meisjes te zoeken die op mij leken, gekleed als ik en komend uit dezelfde stad, met dezelfde religie en van dezelfde sociaaleconomische klasse om comfortabele vriendschappen met hen te sluiten. Tegelijkertijd was ik erg nieuwsgierig naar mensen uit verschillende culturen en religies. Meisjes in mijn land zijn vaak conservatief, bang voor diversiteit en sluiten met name vriendschap met mensen uit dezelfde omgeving.

Ik heb nooit geprobeerd om vriendschap te sluiten met een jongen uit dezelfde stad of religie, ik was op zoek naar een verschil! Moe van de gewoonten en tradities van de moslimfamilie. Ik was opzoek naar iets dat mij zou bevrijden. Mijn familie is niet religieus maar een zeer conservatieve familie die gewoonten en tradities enorm respecteert.

Direct, in mijn eerste jaar ontmoette ik een jongen die niet alleen was wat ik zocht met zijn uiterlijke kenmerken, maar ook het verschil dat ik zocht. Hij kwam uit een andere stad en behoorde tot een andere sekte. Ik ben een soennitische moslim en hij is Alawiet! Langzaam begon onze relatie zich te ontwikkelen en veranderde deze van hechte vriendschap in liefde.

De liefde die vanaf het begin werd geconfronteerd met een sektarische oorlog. We zaten in het tweede semester van het eerste studiejaar toen de oorlog uitbrak in mijn land. In deze oorlog verloor ik mijn vader. Na vijf jaar, toen mijn vriend zijn universitaire studie af maakte, moesten we snel vluchten, anders stond hem de verplichte militaire dienst te wachten.

Mijn familie, die nog steeds geschokt was door mijn durf om een liefdesrelatie te onthullen met een jongen uit een andere stad en van een andere religie, in een land waar meisjes in het geheim liefde moeten beleven, was opnieuw geschokt door mijn besluit om met hem mee te reizen en te vluchten.

Tijdens onze studiejaren leerde mijn gezin mijn vriend kennen en toen beseften ze dat ik koppig en rebels ben en dat ik alleen doe wat ik wil. Al hun pogingen wisten me niet te overtuigen om een einde te maken aan deze relatie die niet paste bij onze samenleving, onze gebruiken, tradities en de oorlog die ons land vernietigt. Ze waren ervan overtuigd dat ik geen gehoorzaam meisje was dat bevelen opvolgde, dus er was geen oplossing voor hen, behalve dat ze me probeerden te overtuigen op een andere manier dan bevelen geven! Ze vinden hem wel een goede persoon maar wat gaan mensen over ons roddelen?

Om mijn moeder, haar familie en de familie van mijn vriend tevreden te stellen, besloten wij om te trouwen voordat wij op reis gingen. Maar voor mij veranderde dit contract niets aan mijn relatie met hem. Ik zeg niet eens mijn man, ik houd niet van dit woord, maar in werkelijkheid is hij dat wel!

Ik dacht dat reizen niet alleen een oplossing was om aan oorlog te ontsnappen, maar ook een oplossing om opdringerige mensen kwijt te raken die mij zouden vragen naar mijn vriend, zijn religie en mijn relatie met hem. Reizen is een oplossing om mijn gezin niet in verlegenheid te brengen. Maar wat mij het meest schokte, was dat na mijn aankomst in Nederland een van de eerste vragen die ik tegenkwam was: wat is mijn religie?

Op de plek waar ik dacht dat niemand me naar mijn religie zou vragen, bleek dit een van de eerste vragen te zijn die ik hoorde bij het ontmoeten van nieuwe mensen. Ik voel me niet verbonden met de Syriërs in Nederland en ik heb hier niet veel vrienden omdat ik zeker weet dat ik veel persoonlijke vragen zal tegenkomen en hen zal choqueren dat mijn vriend een andere religie heeft!

Drie jaar geleden kreeg ik een bezoek van een familielid van mijn moeder die niet wist dat mijn vriend Alawiet is en hij vond hem erg leuk. Daarna kwam hij vaak bij ons en bleef dan ook logeren. Maar sinds hij van onze familie hoorde dat mijn vriend Alwiet is, heb ik niets meer van hem gehoord. Het is echt grappig! Eigenlijk zijn niet alleen de Syriërs geschokt door dit verschil. Ik kan me nog goed herinneren wat ik mee heb gemaakt toen ik als vrijwilliger in een maatschappelijke organisaties werkte in Amsterdam-Oost.

Ik had een gesprekje gehad met een van de medewerkers (een advocaat) met Arabische moslim afkomst. Hij zei hoe verdrietig hij was voor mij en voor mijn land dat werd verwoest door slechte Alawieten.

Ik heb niets tegen hem gezegd en toen kwam een kennis van mijn vriend en hij reageerde tegen hem: "haar vriend is ook Alawiet". De advocaat geloofde dat niet! Ik kan zijn geschokte blik niet vergeten toen hij me aankeek.

In Nederland begint weer een dagelijkse worsteling waarmee iemand leeft met een immigrantenoorstroom in een ander land.

Ik weet echt niet wat ik moet antwoorden als ze me vragen: ben je een moslim? Mijn familie is moslim, maar ik geloof niet. Ik drink alcohol, maar ik eet liever geen varkensvlees. Ik heb het gevoel dat ik er altijd tussenin sta, ik behoor nergens toe! In mijn eerste twee jaar in Nederland leerde ik alleen mensen kennen die met vluchtelingen wilden omgaan.

Ik heb er zelf niet voor gekozen, maar mijn omstandigheden dicteerden het, ik dacht zelfs dat alle Nederlanders heel gastvrij zijn voor vluchtelingen, maar dat is niet de waarheid! Mijn relaties beperkten zich tot vrijwilligers die vluchtelingen helpen met verschillende dingen, zoals de taal, het contacten leggen met organisaties en het vertalen van belangrijke berichten. Ook taaldocenten en organisaties die zich bezighouden met vluchtelingenzaken zoals de IND en VWN.

Mijn eerste schok was toen ik slaagde voor een taalexamen dat me kwalificeerde voor een HBO-opleiding en het nog 6 maanden duurde voordat ik met de studie kon beginnen. Ik wilde bezig blijven met de taal en het blijven oefenen, zodat ik het niet zou vergeten. Zes maanden thuis zitten voor iemand die net de taal heeft geleerd, zal zeker genoeg zijn om de meeste dingen die hij/zij heeft geleerd te vergeten.

Ik ben op zoek gegaan naar vrijwilligerswerk en toen ik dat vond, voelde ik me hier raar. Ik behoor niet tot deze plek. Zelfs hun uiterlijk gaf me dat gevoel alsof ze tegen mij wilden zeggen "dit is niet jouw plaats." Hoe ze migranten bespotten die de taal niet goed konden spreken of uitspreken, gaf me altijd het gevoel dat ze mij bedoelden.

Toen ik met mijn Hbo-opleiding begon, begon ik meteen te merken hoe de studenten groepen vormden hetgeen me deed denken aan het begin van mijn universitaire studie in Damascus; ook hier sluiten studenten alleen vriendschappen en vormen groepen met mensen die uit hetzelfde land komen of tot dezelfde religie behoren. Het allochtone team van Marokkaanse of Turkse moslims en het oorspronkelijke Nederlandse team.

Ik sta er weer tussenin! Ik heb ook een migratieachtergrond, maar ik ben geen moslim! Bij de groep met een migratieachtergrond werd ik meteen uitgesloten na de vraag of ik een moslim ben en ze merkten dat ik niet geïnteresseerd ben in religie en religieuze gesprekken.

Bij de autochtone Nederlanders ben ik een migrant en behoor ik tot het stereotype van immigranten. Zelfs bij mijn familie voel ik me een vreemde! Hun interesses en overtuigingen spreken mij niet aan!

Het gevoel dat ik nergens bij hoor deed mij pijn in de eerste drie jaar hier in Nederland maar nu kom ik er steeds meer achter dat het ook anders kan zijn.

Het is leuk om anders te zijn en van mensen te verschillen. Het is niet erg en vreemd dat ik mijn eigen ideeën, waarden en normen heb. Het is ook geen probleem dat ik tussenin sta. Het kan wat mij betreft, allemaal naast elkaar bestaan. Ik kan een Syrische en goed geïntegreerde migrant tegelijk zijn, een moslim en een agnost en een hoogopgeleide en een meisje van een conservatieve moslimfamilie.

Ik ben een mengeling van al deze personen zijn en tegelijkertijd behoor ik niet tot slechts tot een categorie. Probeer mij niet in een hokje te stoppen, ik pas in meerdere hokjes tegelijk, zoals ieder mens!

Een zeer menselijke eigenschap, mensen indelen in groepen om houvast te krijgen voor jezelf "waar hoor ik bij en met wie kan ik me identificeren?"

Hoe kijken mensen naar elkaar? Wij - Zij? Immigranten - Nederlanders? Of welke indeling ook. Is er iemand werkelijk vrij van vooroordelen of generalisaties?

HILDE

**Ik zie rond in de wereld,
waarin de zon haar licht zendt,
waarin de sterren fonkelen,
waarin de stenen rusten,
de planten levend groeien,
de dieren voelend leven,
waarin de mens bezielt
de geest een woning geeft;**

Rudolf Steiner

Ik zie rond in de wereld

Als drie jarige, zeer bij-de-hante, peuter besloten mijn ouders om mij naar de vrije school te sturen. De vrije school is gevormd aan de hand de filosofie en pedagogie van de in Kroatië geboren Rudolf Steiner, de intrinsieke ontwikkeling van een kind staat centraal, of zoals Steiner het “zielenkracht” noemde. Zielenkracht gaat uit van een eigen maar vooral unieke ontwikkeling en groei van het kind. Er wordt hier aandacht geschonken aan het intellectuele, artistieke van het kind en praktische vaardigheden worden verder ontwikkeld. Creativiteit en verbeeldingskracht staan centraal binnen het antroposofische onderwijs wat is gebaseerd op het gedachte goed van Rudolf Steiner.

Zondag 15 januari 1995, een druilerige maar vooral een koude winterdag, midden in de nacht werd ik geboren. Nog voor de geboorte werd was het al duidelijk dat ik een eigenwijs kind was met een eigen wil. Twee weken voor de uitgerekende datum draaide ik in een stuitligging waardoor mijn moeder in het ziekenhuis moest bevallen en dat ik ter wereld kwam met een gebroken sleutelbeen.

Ik ben opgegroeid in Haarlem-West, een fijne buurt met veel rust en ruimte. In de straat woonde veel kinderen van mijn leeftijd, er was altijd wel iemand buiten om verstopertje mee te spelen of om hutten mee te bouwen. Als er geen buurkinderen buiten waren had ik altijd nog mijn oudere broer en zus om mee te spelen, ik ben opgegroeid als jongste in een gezin van drie. Mijn ouders werkte hard om ons alle drie een zorgeloze jeugd te kunnen bieden en dit is, al zeg ik het zelf, best wel goed gelukt. Als tien jarig meisje waren mijn grootste zorgen of ik wel al mijn vrien-

dinnen kon zien die week en of die jongen uit mijn klas ook wel verliefd was op mij. Naast mijn verliefdheden, droomde ik ervan om banketbakster te worden, maar schoenontwerpster en dolfijnen trainster hebben ook regelmatig de revue gepasseerd.

Na de vrije schoolse basisschool besloot ik om naar een normale middelbare school te gaan, want die vrije school was maar een rare en alternatieve school. Op de middelbare school zou ik les krijgen in tuinieren en metaalbewerking, ik zag dit niet voor me en hoorde mijn vriendinnen al lachen. Na twee jaar ploeteren op het Christelijk Lyceum, heb ik toch de knoop doorgehakt en stapte ik over naar de vrije middelbare school. Het tuinieren beviel me goed en ik maakte een mooie lamp bij metaalbewerking, die tot op de dag van vandaag boven de eettafel hangt bij mijn vader thuis.

Tot en met de vierde klas ging alles best wel voorspoedig. Ik had het naar mijn zin op school, ik had veel vrienden en vriendinnen, ik had een bijbaantje en daarnaast bezat ik een topsport status in het roeien. Toen ik dertien was wilde ik graag weer een sport gaan proberen, hiervoor zat ik op streetdance en hiphop maar ondanks mijn inzet was ik iedere pas net te laat en met de verkeerde links of rechts. Dansen viel dus af en sporten met een bal lukt mij motorisch gezien ook niet zo goed, atletiek vond ik stom en voor turnen was ik al te oud en te groot. Veel sporten bleven er toen niet over, totdat ik opeens aan roeien dacht. Ik bleek hier, mede dankzij mijn lengte, best wel goed in te zijn. Als snel trainde ik mee met het wedstrijd team en niet veel later lag ik aan de start van de NK roeien, dagelijks was ik op de roeivereniging of in het krachthonk te vinden. Al het trainen heeft helaas niet al te positief uitgepakt voor mijn school-

prestaties, de HAVO was op het randje voor mij en ik kreeg steeds meer onvoldoendes. Na het eindexamen VMBO, wat op de vrije school verplicht is voor iedere havist, besloot ik dat het goed was en dat ik naar het MBO zou gaan.

Ik schreef mij in voor de opleiding doktersassistente op een MBO school in Haarlem. Voor het eerst kwam ik in een gemengde klas terecht, leerlingen hadden allemaal verschillende achtergronden, culturen en religie. Op al mijn voorgaande scholen was iedereen hetzelfde, blank, je zat op hockey of ballet en je speelde minimaal een muziek instrument, ouders waren hoog opgeleid en er waren voldoende financiële middelen.

Het eerste jaar van de opleiding tot doktersassistente kreeg ik een stage plek toegewezen bij een huisartsenpraktijk in Beverwijk. De praktijk was gevestigd in een wat armer deel van de stad, de straten waren rommelig en er lag veel zwerfafval, er waren veel sociale huurwoningen en veel bewoners reden in een scootmobiel met een gescheurde plastic zak aan het stuur. In de buurt woonde ook veel statushouders die hier recent een woning hadden gekregen, waar zij na de gehele asielprocedure en na een lange tijd in een asielzoekers centrum een eigen plekje konden gaan opbouwen en bij het opbouwen van een bestaan in Nederland hoort het hebben van een huisarts in de buurt. Zo kwam ik, met mijn zeventien jaar voor het eerst in contact met vluchtelingen.

Nu ik eenmaal een tijdje op het MBO meedraaide, kreeg ik steeds meer het besef dat ik mij altijd in een zeer bevoorrechte positie heb mogen bevinden en dat dit helaas lang niet iedereen zo is. Deze inzichten hebben mij geïnspireerd

om na het behalen van mijn doktersassistente diploma naar het buitenland te gaan om daar vrijwilligers werk te doen.

Ik besloot om op pad te gaan, eerst Spaans leren in Costa Rica en dan door naar Jamaica om daar in een ziekenhuis te werken. Op Jamaica verbleef ik, zoals ik het een van mijn dagboeken schrijf, in het Aerdenhout van Jamaica. Ik verbleef in een grote vrijstaande villa, er was een waakhond, het huis was omheind met hekken en in tegenstelling tot de rest van het eiland, was er bijna altijd elektriciteit en stromend water aanwezig. De stad Mandeville, is dan ook een van de rijkere steden van het eiland.

Op twintig minuten rijden van het centrum van Mandeville is een van de vele ziekenhuizen van het eiland te vinden. Een openbaar ziekenhuis daar is niet te vergelijken met de ziekenhuizen in Nederland van kakkerlakken in de operatie zaal naar grazende koeien in het mortuarium. Een nogal absurde situatie wat mij heeft laten inzien hoe blij wij hier in Nederland moeten zijn met de gezondheidszorg. Want hoe absurd is het om voor te stellen dat een ziekenhuis vaker geen stromend water heeft dan wel en meestal geen pijnstillers op voorraad heeft.

Tijdens mijn opvoeding heb ik van mijn ouders meegekregen dat als je iets heel graag wil, dan moet je er voor gaan. Als je hard werkt en blijft doorzetten kan je veel bereiken en kunnen dromen waar gemaakt worden. Dit in combinatie met creativiteit en verbeeldingskracht die vanuit de antroposofie wordt aangeleerd en het feit dat ik de jongste ben in een gezin van drie, heeft mij gemaakt tot wie ik nu ben en geeft mij ook de kracht en de durf om te dromen over de toekomst.

Ik studeer maatschappelijk werk, wat door veel mensen gezien wordt als een studie waarbij je met mensen gaat werken. Kort gezegd is dat natuurlijk ook wel waar, maar dat is het niet alleen. Voor mij betekend maatschappelijk werk het samenwerken met mensen die het zelf niet lukt en een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Als het nu gaat om financiële hulp, ondersteuning bij de opvoeding of begeleiding bij het opbouwen van een zelfstandig bestaan.

In mijn eerste jaar van de studie maatschappelijk werk loopt iedere student een half jaar lang een dag per week stage. Voordat ik op zoek ging naar een stage wist ik dat ik op een plek terecht wilde komen waar ik in aanraking zou komen met mensen met verschillende culturen, religies en achtergronden. In de vacature bank viel mijn blik gelijk op de titel client begeleiding bij vluchtelingen werk, dit was zonder twijfel de perfecte stage voor mij. Voor dat ik het wist had ik mijn brief gestuurd, had ik een sollicitatie gesprek gehad en was ik begonnen aan mijn stage.

Ik merkte dat ik ondanks de taalbarrière en de cultuur verschillen gemakkelijk contact kon leggen, ik wist door te dringen en het lukte mij om een snel een intensieve vertrouwensband op te bouwen met de cliënten, tot op de dag van vandaag ben ik nog contact met de cliënten uit mijn eerste stage jaar.

Tijdens die stage wist ik het zeker, de doelgroep vluchtelingen past bij mij en dit is wat ik wil. Na mijn werkzaamheden bij de huisarts in Beverwijk, in het ziekenhuis op Jamaica en bij vluchtelingen werk begon ik te dromen. Het begon klein, afstuderen en daarna aan de slag als begeleider van mensen met een migratie achtergrond. Maar inmiddels is

die droom gegroeid, ik wil iets betekenen voor de wereld. In Nederland zijn, naar mijn mening, al meer dan voldoende maatschappelijk werkers, psychologen en andere hulpverleners aan het werk. En hoe kan je nou beter iets beteken voor de wereld als je werkzaam bent over de hele wereld.

Als ik nu aan de toekomst denk dan zie ik mijzelf werken in Afrika, het Midden-Oosten of in Zuid-Amerika. Precieze invulling van deze buitenland droom is er nog niet, het kan zijn dat ik in een van de vele vluchtelingen kampen aan de slag ga als maatschappelijk werkster of dat ik als doktersassistente bij een medische organisatie aan de slag gaan maar het kan ook dat ik mij zal inzetten voor de opbouw van bepaalde projecten.

Waar ik over tien jaar ben en waar ik mij mee bezig zal houden weet ik nog niet, maar het is zeker dat ik iets doe waar ik zelf gelukkig van wordt en waar de waarden van Rudolf Steiner centraal zullen staan, creativiteit en het praktische zijn voor mij zeer belangrijk en dat zal dan ook zeker terug komen in mijn verdere levensloop.

Steiner sprak over uitdagingen in de multiculturele maatschappij hij wilde een verbroedering van alle godsdiensten en culturen. Daarnaast sprak hij waardering uit naar alle godsdiensten en culturele ontwikkelingen, maar zag hij het Christendom als het uitgangspunt. Hij vond dat iedereen vrij moest kunnen zijn als het gaat om kunst, wetenschap, religie en opvoeding. Vanuit mijn basisschool, opvoeding en middelbare school heb ik de genoemde waarden meegereggen en liggen dat ook dicht bij mij. In de eerste klas,

op reguliere scholen is dat groep drie, kreeg ik al het vak godsdienst. Alle religies en culturen werden behandeld in de lessen, hierna werd dit aangevuld met het vak levensbeschouwing.

Dit alles heeft er voor gezorgd wie ik nu ben en waarom ik naar mijn idee zo open sta voor andere. Ik zelf heb het al goed genoeg.

ISA

Ik ben Isa, 21-jarige Social Work studente in Groningen. Dit is hoe ik mijzelf beschreef op de eerste kennismakingsdag van de minor Migratievraagstukken. Ik stelde mij voor als student omdat dit binnen een studieomgeving een belangrijk deel van mijn identiteit is. Naast mijn identiteit van een student heb ik meerdere identiteiten die ik op verschillende plekken laat zien. Zo ben ik op mijn werk begeleider en medewerker en ben ik bij mijn ouders thuis de jongste dochter. Ik heb niet één identiteit, maar meerdere en deze zijn ontstaan door hoe mijn leven gelopen is.

Ik ben geboren in Assen als jongste dochter in het gezin van mijn vader, moeder en zus van een jaar ouder. Mijn vader had voordat hij mijn moeder ontmoette al een ander gezin met twee zonen, dit waren mijn halfbroers. Ik ben opgegroeid met mijn zus bij mijn ouders thuis, mijn broers

waren geen onderdeel van het gezin en ik zag hen eigenlijk alleen op verjaardagen. Dat zij mijn broers waren was een feit, maar ik ervaarde ze meer als verre familie. Toch was het voor mij normaal dat je broers maar weinig zag en dat een verjaardag het afgesproken moment was om met elkaar samen te komen.

Toen ik vier jaar oud was hebben mijn ouders een jongen uit het toenmalige Joegoslavië, hij was twee jaar ouder dan ik, in huis genomen. Deze jongen werd vanaf toen mijn pleegbroer. Mijn ouders legde mijn zus en mij uit dat deze jongen niet meer bij zijn eigen ouders kon wonen en dat hij daarom bij ons mocht komen. Dat vond ik heel leuk, ik was namelijk gewend dat je broers alleen op verjaardagen zag, maar deze zag ik elke dag.

Mijn pleegbroer was een ingewikkelde jongen. Hij was vaak boos en wist niet hoe hij zijn gevoelens moest uiten en sloeg daarom om zich heen. Ik begreep hem niet, maar wilde wel dicht bij hem zijn. Mijn ouders besloten dat hij niet langer bij ons kon wonen en hij verhuisde na twee jaar naar een ander gezin. Ik begreep op dat moment niet waarom hij weg ging en dacht dat hij gewoon ergens anders ging logeren. Toen hij niet meer terugkwam en zelf niet op verjaardagen kwam zoals ik gewend was van mijn andere broers, besepte ik dat hij niet meer zou komen en niet meer mijn broer was.

Later begreep waarom hij weg moest bij ons. Hij had woede problemen door trauma. Dit zorgde ervoor dat tijdens zijn boosheid zijn lichaam niet kon beheersen en de gevolgen niet kon overzien. Toen hij na een woedeaanval mij als

jong meisje van zes bijna van de trap had geduwd en ik er met geluk goed van af was gekomen, besloten mijn ouders dat hij bij ons niet op zijn plek zat.

Ik kom uit een liefdevol gezin, mijn moeder werkte in het onderwijs en mijn vader in de zorg. Toen mijn zus en ik jong waren was mijn vader vaak thuis bij ons en mijn moeder aan het werk. Mijn moeder was bij ons de hoofdverdiener, waardoor mijn vader veel van de opvoedtaken op zich nam. Toen mijn zus en ik naar de basisschool gingen, ging mijn vader weer meer werken. Als mijn ouders beiden tot laat aan het werk waren kwam mijn oma ons van school halen en dronken we thuis thee en speelden we spelletjes totdat mijn ouders terugkwamen. Toen mijn zus en ik aan het eind van de basisschool zaten kwam mijn oma niet meer oppassen en kwamen wij zelfstandig naar huis. Mijn ouders lieten mijn zus en mij vrij in wat we wilden en leerden ons zelfstandig te zijn. Zo steunden mijn ouders mij altijd in de dingen die ik wilde doen.

Als kind ging ik naar de Vrije School, een bewuste keuze van mijn ouders. Ze vonden het onderwijs vanuit de antroposofie mooi en dachten dat ik mij daar op een creatieve manier zou kunnen ontwikkelen. Mijn school was niet multicultureel. In totaal waren er twee jongens met een andere huidskleur, beide geadopteerd. Over verschillende culturen en afkomst werd bijna niet gesproken omdat dit gewoon weg niet aan de orde was.

De Vrijeschool is een overwegende witte school. Dit heeft meerdere redenen. Het onderwijs op de Vrijeschool is vanuit een antroposofische filosofie. Wanneer je voor de

Vrijeschool kiest, kies je bewust voor deze filosofie en sta je daar vaak achter. Wil je dit kennen en of hierachter staan, moet je uit kringen komen waar dit bekend is. De vrijeschool is niet zo de eerste beste dichtbij school waar je je kind naar toe stuurt.

Mijn ouders hebben mij niet gelovig opgevoegd, maar hebben mij wel over geloof geleerd. Als kind las mijn vader mij weleens voor uit de kinderbijbel en bladerde ik door het boek over wereldreligies. Op school behandelde wij elk jaar een ander geloof om zo een zo breed mogelijk idee te krijgen van het geloof. Als ik bij mijn opa en oma thuiskwam was het christelijke geloof wel belangrijk. Daar moest ik dan voor het eten een stukje uit de bijbel voorlezen. Dit vond ik verschrikkelijk, maar nee zeggen was geen optie. Uit de bijbel lezen vond ik niet erg, maar het lezen ging mij niet zo goed af en daarom vond ik het lastig dat ik verplicht werd om hardop te lezen terwijl ik omringt was met andere mensen. Tevens was de bijbel geen simpel leesboek die je even weg las, maar had het een andere zinsopbouw met woorden die ik niet begreep. Ik snapte niet waarom dit mij verplicht werd en heb dit als erg vervelend ervaren. Dit zorgde er toen de tijd voor dat ik de bijbel als een groot eng boek zag. Eigenlijk jammer, omdat mijn opa en oma het waarschijnlijk goed bedoelden.

Mijn vader is wel gelovig opgevoed, want mijn opa en oma waren streng gereformeerd. Voor hem is het geloof een groot onderdeel van zijn leven geweest en dan voornamelijk van zijn opvoeding. Mijn vader heeft in zijn pubertijd erg gezocht naar zijn identiteit in combinatie met het geloof. Naarmate hij ouder werd begon hij te twijfelen aan het geloof en wat er allemaal gezegd werd in de kerk. Dit uitte hij en dat werd niet

gewaardeerd. Mijn vader besloot zo snel mogelijk uit huis te gaan zodat hij zijn eigen gang kon gaan en geloven wat hij zelf wilde geloven. Mijn vader is toen uit de kerk gestapt, maar merkte dat zijn ouders en de kerk zijn identiteit voor een groot deel hadden gevormd en dat hij moete had zich te exploreren. Hij had zich altijd geconformeerd aan de waarden en normen van de kerk en dit was er opeens niet meer. Ik denk dat mijn vader er bewust voor heeft gekozen om zijn kinderen niet gelovig op te voeden. Hij heeft zelf door het geloof in een soort identiteitscrisis gezeten en wilde zijn kinderen zelf laten kiezen wat ze konden geloven. Ik ben blij dat mijn vader wel altijd open is blijven staan voor het geloof en mij wel kennis over het geloof heeft meegegeven. Daarnaast ben ik ook blij dat ik de kans heb gekregen zelf te geloven wat ik wil en dat mijn beide ouders mij hierin vrijlaten. Op dit moment ben ik niet gelovig. Ik geloof wel dat er meer is tussen hemel en aarde, maar ik zou niet kunnen zeggen dat ik een bepaald geloof aanhang of mijn geloof praktiseer.

Thuis had ik de vrijheid om over alles te spreken. Mijn ouders accepteerden mij voor wie ik was en steunden mij is wie ik wilde zijn. Ik had uitlopende hobby's en wensen en mijn ouders hebben altijd geprobeerd mij hierin te steunen en mijn dromen te verwezenlijken. Zo heb ik saxofoon gespeeld, paard gereden, gedanst, musical les gehad en vechtsport gedaan en lag uiteindelijk mijn passie toch bij theater. Ik had talent en begon daarom op mijn 14e met een vooropleiding voor theater. Op deze vooropleiding lieten ze je kennis maken met alle facetten van het theater en stoomden ze je klaar voor de audities van de toneelscholen. Toen ik bijna klaar was met de middelbare school besloot ik dat mijn interesses zo breed waren en dat ik mij niet volledig wilde focussen op theater. De audities liet ik gaan en ik besloot op mezelf te gaan wonen en te studeren in Groningen.

Na het behalen van mijn havo-diploma heb ik mij nog snel ingeschreven voor een studie. Dat ik wilde studeren stond vast, maar wat ik wilde wist ik nog niet. Doordat ik eerst het vwo had gedaan had ik mij alleen nog maar georiënteerd op universitaire studies en wist ik niet welke studies er op het hbo waren. Op de laatste inschrijfdatum besloot ik mij in te schrijven voor de studie Social Work. Een brede studie met genoeg mogelijkheden en ook nog mogelijkheden om door te stomen naar de universiteit. De studie ging mij makkelijk af en doorstromen naar de universiteit leek mij daarom wel de beste optie. Toen ik tijdens een les gespreksvaardigheden feedback gaf aan een aantal klasgenoten kwam de docent bij mij zitten. Ze vond dat ik talent had en vroeg welke kant ik op wilde met de studie. Ik vertelde haar dat ik door wilde studeren en naar de universiteit wilde gaan. Deze mevrouw vertelde mij dat ze potentie in mij zag en overtuigde mij hoeveel ik juist op het hbo zou kunnen leren. Zij maakte mij bewust van wat ik allemaal nog kon leren, hoe ik mijn kwaliteiten nog verder kon ontwikkelen en dat ik altijd na mijn studie nog een master kon volgen aan de universiteit. Na dit gesprek besloot ik dat ik mijn studie Social Work wilde voortzetten en niet al meteen door zou gaan naar de universiteit.

Nog voordat ik begon met studeren had ik een bijbaantje bij een pizzeria. Het was voornamelijk een afhaal en bezorg restaurant en ik was daar verantwoordelijk voor de telefoon en het contact met de klanten. Al mijn collega's waren mannen en jongens met mindere beheersing van de Nederlandse taal dus ik was het aanspreekpunt. Mijn collega's kwamen veelal uit landen uit het Midden-Oosten en Oost-Afrika. Tijdens het werk leerde ik over de verschillende achtergronden en de culturen van mijn collega's. Ik maakte kennis met de gastvrije cultuur en werd uitgeno-

digd om mee te doen aan de Ramadan en samen het Suikerfeest te vieren. Ik werd als het ware opgenomen in hun cultuur en behandeld als familie. Veel van mijn collega's hadden een geschiedenis met een vluchtverhaal waardoor ook mijn interesse om al het nieuws over de vluchtelingen te volgen steeds groter werd. Op een gegeven moment kwamen er twee jongens werken die vertelden dat ze uit Eritrea kwamen. Van dit land had ik nog nooit gehoord en was nog verbaasder toen de jongens vertelde dat ze hier alleen naartoe gevlucht waren zonder ouders en dat ze nog minderjarig waren. Elke week luisterde ik naar de verhalen over hun reis en de problemen waar ze hier in Nederland tegen aan liepen bij het integreren. Tijdens mijn studie bleef de interesse voor vluchtelingenproblematiek in de wereld en asielzoekers in Nederland groot. Ik besloot stage te lopen op het AZC in Ter Apel en later mijn jaarstage te gaan doen bij Nidos, om te fungeren als voogd van alleenstaande minderjarige asielzoekers. Niet alleen tijdens mijn studie hield ik mij hier mee bezig, maar toen ik 18 was besloot ik om naar Lesbos te vliegen om te helpen in het vluchtelingenkamp Moria. Via via had ik gehoord dat mijn oude kleuterjuf een ngo was gestart op Lesbos om warme douches aan te bieden aan vrouwen en kinderen uit kamp Moria. Ik besloot haar te benaderen en liet weten graag te komen helpen in de zomervakantie. Hulp hadden ze hard nodig, maar eigenlijk was ik nog te jong en onervaren om dit avontuur aan te gaan. Na het vertellen van mijn motivatie besloten ze dat ik toch mocht komen en zat ik twee week later in het vliegtuig naar Griekenland.

Zowel tijdens mij werk in de pizzeria, als bij mijn stages op het AZC en Nidos en ook op Lesbos werd mijn besef groter over hoe bevoorrecht ik was. Geboren in en welvarend land, uit een goed gezin, een veilige omgeving en hoogop-

geleid. De wereld lag voor mij, ik kon gaan en staan waar ik wilde en worden wie ik wilde zijn. Voor de mensen die ik ontmoette die gevlucht waren lag dat anders. Zij hadden niet de kansen en mogelijkheden die ik had. Van huis uit heb ik meegekregen dat ik alles kan worden wat ik wil zijn als ik er maar hard voor werk, het leven is maakbaar wanneer iets echt wil. Voor hen die ik ontmoette was dat niet zo, het leven was al vroeg voor hen bepaald door geboren te zijn in een ander land, door omstandigheden en dit had niets te maken met wilskracht. Als ik nadenk over bevoorrecht zijn schaam ik me soms. Ik schaam me voor de kansen die ik heb laten liggen en mijn geklaag over de kleine dingen in het leven. Toch probeer ik het bevoorrecht zijn ook in te zetten. Omdat ik kan studeren zal ik dit doen en zoveel mogelijk uit mijn studie halen. Omdat ik de kennis heb om andere mensen te helpen, zal ik dit doen en zal ik deze kennis inzetten mijn werk. Omdat ik het geld heb en de mogelijkheden zal ik reizen naar de plekken waar ze de hulp hard nodig hebben en mij inzetten als vrijwilliger. Zo is bevoorrecht zijn voor mij ook trots en zal ik het juist gebruiken wanneer dit kan.

VERHALEN VAN JONGEREN!

Hogeschool van Amsterdam

Lectoraat Diversiteitsvraagstukken

inholland
hogeschool

